

การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นางสาวสุพิชญา พูลลาภ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

MTX 126763

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2562

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุมัติวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัย : นางสาวสุพิชญา พูลลาภ

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ท.ดร.ณัฐชัช จันทนุมา)
คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรณคำ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ์ โสภิธา)

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพาพร สุจารี)

กรรมการ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความเมตตากรุณาชี้แนะ ช่วยเหลือและเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพาพร สุจารี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ์ โสภาก ปรชชานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน ผู้ทรงคุณวุฒิกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ตั้งแต่เริ่มต้นจนงานวิจัยสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจอย่างมากและขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณปิ่นทิศา อัล บัททาห์ คุณสุรางค์ทิพย์ ศรีคะเนย์ คุณสโรรัชต์ นันโท คุณนิศยา ขันธดวง และคุณศุทธิพร สุ่มมาตย์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของคุณภาพเครื่องมือวิจัยมาโดยตลอด และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ ซึ่งเนะการพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยจนงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายของโรงเรียนเมืองร้อยเอ็ดที่กรุณาเอื้อเฟื้อสถานที่และให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ทั้งยังให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยจนทำให้วิทยานิพนธ์ครั้งนี้สมบูรณ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ญาติและเพื่อน ที่สนับสนุนและให้กำลังใจจนงานวิจัยสำเร็จด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดามารดาและบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ และให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้การศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นางสาวสุพิชญา พูลลาภ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เครื่องมือที่สำคัญและจำเป็นในการติดต่อสื่อสารยุคโลกาภิวัตน์ คือภาษา ภาษาเป็นเรื่องที่อ่อนไหว เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับสังคมและวัฒนธรรมแม้ภาษาไทยที่ใช้กันอยู่ในบ้านเราเป็นภาษาที่ดีภาษาหนึ่ง แต่โลกปัจจุบันได้แปรเปลี่ยนเป็น โลกยุคโลกาภิวัตน์ที่จะต้องมีการติดต่อสื่อสารกัน และยังเป็นสังคมโลกที่มีการแข่งขันสูง ดังนั้น เครื่องมือหนึ่งที่จะใช้ในการแข่งขันได้คือ "ภาษา" โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการแข่งขันบนโลกใบนี้ เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักที่ใช้ในด้านการทูต การค้า การศึกษา วิทยาการต่างๆ การกีฬา และการท่องเที่ยว ทำให้ประเด็นการยกระดับภาษาอังกฤษเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็น ไม่ว่าจะเราชอบภาษาอังกฤษหรือไม่ชอบก็ตาม (ไมเคิล เดวิด เซลบี, 2559)

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นและหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะนอกจากภาษาจะเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาข้อมูลแล้ว ยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้คน ดังนั้น พลเมืองโลกในยุคโลกาภิวัตน์การติดต่อสื่อสารจึงจำเป็นต้องมีภาษาสากลที่ทั่วโลกยอมรับ และภาษาหนึ่งก็คือว่าเป็นภาษาสากลคือ ภาษาอังกฤษ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษถือได้ว่าเป็นกำไรชีวิต และเป็นคุณสมบัติที่มีค่าอย่างหนึ่งที่จะนำพาเราไปสู่ความเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพได้ ในปัจจุบันภาษาอังกฤษมีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนไทยเป็นอย่างยิ่งเกือบทุกระดับอาชีพอันเป็นผลมาจากความเจริญทางด้านเทคโนโลยี การค้นคว้า การทดลอง ตลอดจนการวิจัยด้านต่าง ๆ ซึ่งมักจะเริ่มกระทำจากทางตะวันตก และมีการเรียกชื่อต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษโดยส่วนมาก ดังนั้น ผู้รู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นผู้ได้เปรียบคนอื่น นอกจากนั้นภาษาอังกฤษยังเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ การที่ผู้ใดไม่รู้ภาษาอังกฤษจึงเท่ากับขาดเครื่องมือในการแสวงหา

ความรู้ ผู้มีความรู้ภาษาอังกฤษดีย่อมมีโอกาสทั้งในด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ (แสงระวี ดอนแก้วบัว, 2558, น. 31)

ประเทศไทยถือเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับ ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อมูลข่าวสารจากนานาประเทศได้ไหลเข้าสู่ประเทศไทยอย่างรวดเร็ว ทำให้ภาษาอังกฤษทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ประกอบกับสังคมโลกส่วนใหญ่ ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นจึงจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ, 2546, น. 11) อย่างไรก็ตามการที่จะใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องอาศัยทักษะในการใช้ภาษา 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทักษะการฟังเป็นทักษะที่ใช้มากกว่าอื่นๆ และเป็นทักษะแรกที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2535, น. 73) อีกทั้ง ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกประชาคมอาเซียน ทำให้ภาษาอังกฤษยิ่งทวีความสำคัญและความจำเป็นมากขึ้น เนื่องจาก กฎบัตรอาเซียนข้อ 34 ก็ได้บัญญัติว่า “The working language of ASEAN shall be English” ที่กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาในการทำงานของอาเซียน นั้นหมายถึง ภาษาอังกฤษจะเป็นภาษาที่ใช้ในระหว่างการประชุม การโต้ตอบทางจดหมาย คงถึงเวลาแล้วที่จะต้องมีการวางแผนและเตรียมพร้อมพัฒนาเด็ก เยาวชน และคนไทยให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมคาดหวัง ครูผู้สอนซึ่งเป็นบุคลากรสำคัญในการถ่ายทอดความรู้เพื่อพัฒนาสังคม ต้องมีการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ใฝ่ศึกษาเรียนรู้ตลอดเวลา แสวงหาเทคนิควิธีสอนใหม่ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย กระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาประจำชาติและภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ในสังคมอาเซียนและเวทีโลกต่อไป

การเรียนการสอนจะมีการใช้กิจกรรมการสื่อสารแบบต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนสามารถสื่อความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ตลอดจนแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อที่เป็นภาษาอังกฤษได้ เช่นเดียวกับกับ กรมวิชาการ (2546, น. 31) การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็น ภาษาต่างประเทศ ได้เปลี่ยนแปลงไปจากการใช้กฎเกณฑ์ ไวยากรณ์ เป็นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ การใช้ ภาษาในสถานการณ์ที่เป็นจริง ผู้เรียนจะต้องสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ ผู้สอนมีหน้าที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการ แสดงออกทางภาษา โดยใช้สถานการณ์ เข้าช่วย ซึ่งต้องคำนึงถึงความสามารถในการสื่อความหมายให้เข้าใจ ถูกต้องเหมาะสม เป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่ใช่ยึดความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว ซึ่งการเรียน การสอนตามแนวการสอน

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีหลักการ คือ สอนให้เกิดการเรียนรู้และมีเจตคติที่ดี มีเนื้อหาที่ ใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้กิจกรรมทางภาษาเป็นเครื่องมือในการฝึก ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ

จากการศึกษาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระบบการศึกษาไทย ผลการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าใดนัก (กาญจนา ปรามพล และประกาย โอภานนท์อมตะ, 2543, น. 23-24) และจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานการจัดการเรียนการสอนและความต้องการภาษาต่างประเทศในประเทศไทย พบว่า ผู้เรียนทุกระดับการศึกษาที่สำรวจ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษา บางคนยังไม่สามารถสื่อสารเป็น ภาษาอังกฤษได้ โดยเฉพาะทักษะการฟังและการพูด ผู้สอนทุกระดับมีความตระหนักว่าทักษะการฟังและการพูด เป็นเรื่องสำคัญในการเรียนการสอนและมีความต้องการพัฒนาทักษะการฟังมากเป็นอันดับแรก (ปราณี กุลละวณิช, 2549, น. 12) เมื่อก้าวถึง 1 ใน 11 นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลปี 2559 พ.อ.ณัฐพงษ์ เพราแก้ว เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกล่าวว่า ภายใน 3 ปี ให้ยกระดับภาษาอังกฤษให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ เมื่อพิจารณาถึงผลการจัดอันดับความรู้ภาษาอังกฤษจาก 10 ประเทศอาเซียน พบว่าร้อยละของประเทศในอาเซียนที่ประชาชนพูดภาษาอังกฤษได้ ลำดับที่ 1 คือสิงคโปร์ 71% รองลงมา 4 อันดับแรกคือ ฟิลิปปินส์ 55.49% บรูไน ดารุสซาลาม 37.73% มาเลเซีย 27.24% และไทย 10% (6.54 ล้านคน) ในส่วนของประเทศไทย ถือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ต้องการยกระดับภาษาอังกฤษให้ประชาชนและผู้เรียนทุกระดับสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เริ่มต้นนโยบายด้วยการสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษา ที่นำดารานักร้อง ศิลปิน นักกีฬาที่มีชื่อเสียงมาเป็นแรงจูงใจและผลักดันให้นักเรียนนักศึกษา เยาวชน และประชาชน ได้ตระหนักและเห็นความจำเป็นของการใช้ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ ได้มีการปรับโครงสร้างหลักสูตรและระยะเวลาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-3 โดยเพิ่มจากเดิมสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง เป็นสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง หรือวันละ 1 ชั่วโมง ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ เช่น จัดทำป้ายบอกทางต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด พบว่า นักเรียนส่วนหนึ่งยังไม่สามารถพูดสื่อสารด้วยตนเองได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ จากรายงานผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมือง

ร้อยละ ในรายวิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2556 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.73 คิดเป็นร้อยละ 81.83 ปีการศึกษา 2557 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.65 คิดเป็นร้อยละ 81.63 และปีการศึกษา 2558 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 31.32 คิดเป็นร้อยละ 78.30 ซึ่งจะเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษนั้นมีแนวโน้มของคะแนนเฉลี่ยลดลงทุกปี (รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด, ฝ่ายวิชาการ, 2559) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเกตชั้นเรียนและสัมภาษณ์พูดคุยกับครูประจำการที่สอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ พบข้อมูลที่สอดคล้องกัน คือ นักเรียนยังไม่สามารถพูดสื่อสารได้ นักเรียนส่วนหนึ่งยังมีปัญหาด้านการฟัง ด้านการจับใจความสำคัญ จากปัญหาดังกล่าว การสื่อสารทางภาษานั้นต้องประกอบด้วยผู้ส่งสารและผู้รับสาร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การสอนของบทบาทสมมติมี 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการสอน ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และการอภิปรายผล ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม และขั้นที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปผล (ทิสนา เขมมณี, 2558, น. 358-359) การแสดงบทบาทสมมติ จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง นักเรียนรู้จักบทบาทของตนเอง และจะสามารถปรับเปลี่ยนแก้ไขให้ถูกต้องได้ ซึ่งวิธีนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และครูผู้สอนจะทำหน้าที่คอยชี้แนะ ให้ถูกต้อง วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกมาตามความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดง ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่สังเกตพบว่าเป็นข้อมูลใน การอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

จากที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่สอดคล้องกับสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ความสามารถในการสื่อสาร รวมถึงการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของประเทศไทยในปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารดีขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้น ทั้งยังเป็นพื้นฐานในด้านความรู้ความสามารถในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและวิชาอื่นๆ ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาท สมมติ กับเกณฑ์ร้อยละ 75

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อกิจกรรมการเรียนรู้การฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร

ประชากรของการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2559 โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 8 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 305 คน ที่จัดแบบคละความสามารถ

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 นักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งได้จากวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม โดยมีหน่วยสุ่มเป็นห้องเรียน

1.4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.4.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ

1.4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1) ความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
- 2) ความพึงพอใจของนักเรียน

1.4.3 เนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง Help our planet! ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สาระที่ 1 ต1.1, ต1.2, ต1.3 สาระที่ 2 ต2.1, ต2.2 และสาระที่ 4 ต4.1, ต4.2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 12 ชั่วโมง มีรายละเอียดดังนี้

หน่วยย่อยที่ 1	Solving of the planet	จำนวน 2 ชั่วโมง
หน่วยย่อยที่ 2	Rubbish	จำนวน 2 ชั่วโมง
หน่วยย่อยที่ 3	Saving Water	จำนวน 2 ชั่วโมง
หน่วยย่อยที่ 4	Saving Energy	จำนวน 2 ชั่วโมง
หน่วยย่อยที่ 5	Vehicle	จำนวน 2 ชั่วโมง
หน่วยย่อยที่ 6	Forest	จำนวน 2 ชั่วโมง

1.4.4 ระยะเวลาและพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาและพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 12 ชั่วโมง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“ทักษะการฟัง” หมายถึง ความสามารถในการรับข้อความ จากการได้ยินเสียง โดยที่ผู้ฟังเข้าใจเรื่องในสิ่งที่ได้ยิน และสามารถตีความหมายของสิ่งที่ได้ยินนั้น นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป ที่วัดได้จากการแสดงบทบาทสมมติระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประเมินการให้คะแนนจากความเข้าใจ การจับใจความสำคัญ และการรู้ความหมายคำศัพท์

“ทักษะการพูด” หมายถึง ความสามารถในการสื่อสาร โดยใช้กลวิธีในการพูด ต้องประกอบด้วย บุคคลอย่างน้อยสองคนขึ้นไป ซึ่งมีผู้พูดและผู้ฟัง โดยใช้ภาษา น้ำเสียง หรือท่าทาง เป็นเครื่องมือเพื่อสื่อ ความหมายต่างๆ ให้ผู้อื่นได้เข้าใจ ที่วัดได้จากการแสดงบทบาทสมมติระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประเมินการให้คะแนนจากความถูกต้องด้านเนื้อหา และความสามารถในการพูด

“การแสดงบทบาทสมมติ” หมายถึง การสร้างสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน โดยการสวมบทบาทบุคคล อาชีพ จำลองสถานที่ โดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากชีวิตจริงทำให้เกิดประสบการณ์ โดยตรงต่อผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์ ความรู้สึกนึกคิด และประสบการณ์ของผู้เรียนในการแสดงออกตาม สถานการณ์ที่ได้รับตามบทเรียน ซึ่งผู้เรียนจะได้รับความรู้ และหาทางแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้

โดยมีรายละเอียดการจัดการเรียน ดังนี้

ขั้นเตรียม ผู้สอนเตรียมจุดประสงค์และสถานการณ์ในการแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นดำเนินการสอน โดยผู้สอนจะต้องนำเข้าสู่บทเรียน โดยการกระตุ้นผู้เรียนเกิดความสนใจ ต่อจากนั้นต้องเลือกผู้แสดงบทบาท เตรียมผู้สังเกตการณ์การแสดงบทบาทสมมติ แล้วเตรียมความพร้อม ในการจัดฉากและเตรียมการแสดงให้พร้อม

ขั้นวิเคราะห์และการอภิปรายผล ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และ อภิปรายผล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

ขั้นแสดงเพิ่มเติม หลังการอภิปรายสรุปผลการแสดงบทบาทสมมติแล้ว หากมีข้อบกพร่องหรือ ความไม่เข้าใจในเรื่องของการแสดงบทบาทสมมติ ผู้สอนอาจมีการแสดงเพิ่มเติมได้

ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปผล หลังจากอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงแล้วครูควรกระตุ้น ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีส่วนสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ได้ศึกษาแก่กันและกัน

“แผนการจัดการเรียนรู้” หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดทำขึ้นไว้ล่วงหน้า ซึ่งมี องค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ รวมทั้ง การวัดและประเมินผล ซึ่งผู้สอนได้มีการวางแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมติ ที่ทำให้ ผู้เรียนได้พัฒนาคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง Help our planet! (E_1 , E_2)

E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้การฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้จากการแสดงบทบาทสมมติในชั่วโมงที่ 2 ของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพความสามารถด้านการฟัง-พูด ได้จากคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือเจตคติของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ในทางบวก เช่น ความรู้สึกชอบ รัก พอใจ เต็มใจ และยินดีในการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ ที่วัดได้จากแบบสอบถามวัดความพอใจ ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

1.6.1 นักเรียนมีความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

1.6.2 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษในการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ โดยใช้บทบาทสมมติ สำหรับกลุ่มเป้าหมายในระดับอื่น หรือใน โรงเรียนอื่นได้ เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.6.3 เป็นแนวทางแก่โรงเรียน ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษที่จะ นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

1.6.4 เป็นข้อมูลสารสนเทศสำคัญสำหรับบุคลากรทางการศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษา ที่จะ นำไปใช้พัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสาระอื่น ๆ ต่อไป

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ
2. ทักษะการฟังและทักษะการพูด
3. การแสดงบทบาทสมมติ
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. ความพึงพอใจ
8. บริบทโรงเรียน
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 220) กล่าวว่า ในสังคมโลกปัจจุบันการเรียนภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้ และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร

ได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ภาษาต่างประเทศเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาคือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษา กลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการ เรียนรู้ตามความเหมาะสม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อ ภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบ อาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอัน หลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้ อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นใน เรื่องต่างๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม
2. ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและ วัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม
3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการ เชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ ของตน
4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อไป ประกอบอาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

2.1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดง ความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดง ความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่อง ต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

2.1.2 คุณภาพผู้เรียน

2.1.2.1 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1) ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงประโยค ข้อความ นิทาน และบทกลอนสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน เลือก/ระบุประโยคและข้อความตรงตามความหมายของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่อ่าน บอกใจความสำคัญ และตอบคำถามจากการฟังและอ่าน บทสนทนา นิทานง่ายๆ และเรื่องเล่า

2) พูด/เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล ใช้คำสั่ง คำขอร้อง และให้คำแนะนำ พูด/เขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ง่ายๆ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว พูด/เขียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว กิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ ประกอบ

3) พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่างๆ ที่ฟังและอ่าน พูด/เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว

4) ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ เหมาะสม ตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง/ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

5) บอกความเหมือน /ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำ ตาม โครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลองและประเพณีของเจ้าของภาษากับของไทย

6) ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน

7) ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

8) ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่างๆ

9) มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพ และสวัสดิการ การซื้อ-ขาย และลมฟ้าอากาศ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 1,050-1,200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)

10) ใช้ประโยคเดี่ยวและประโยคผสม (Compound Sentences) ที่มีความหมายตามบริบทต่างๆ

2.1.3 โครงสร้างเวลาเรียนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 23) ดังนี้

ตารางที่ 2.1

โครงสร้างเวลาเรียนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้ / กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ระดับประถมศึกษา					
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ไทย	200	200	200	160	160	160
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160
วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	80	80	80	80	80	80
สุขศึกษาและพลศึกษา	80	80	80	80	80	80

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ระดับประถมศึกษา					
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
ศิลปะ	80	80	80	80	80	80
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	40	40	40	80	80	80
ภาษาต่างประเทศ	40	40	40	80	80	80
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	800	800	800	800	800	800
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120
รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น	ปีละไม่เกิน 80 ชั่วโมง					
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่เกิน 1,000 ชั่วโมง/ปี					

2.1.4 สาระการเรียนรู้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 228-243)

ตารางที่ 2.2

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และ คำแนะนำต่างๆ ที่ฟังและอ่าน	คำสั่งและคำขอร้องที่ใช้ในห้องเรียน ภาษาท่าทาง และคำแนะนำในการเล่นเกม การวาดภาพ หรือการทำอาหารและเครื่องดื่ม - คำสั่ง เช่น Look at the.../here/over there./ Say it again./ Read and draw./ Put a/an...in/on/under a/an.../ Don't go over there. etc.

(ต่อ)

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> - คำขอร้อง เช่น Please take a queue./ Take a queue, please./ Can/Could you help me, please? etc. - คำแนะนำ เช่น You should read everyday./ Think before you speak./ คำศัพท์ที่ใช้ในการเล่นเกม Start./ My turn./ Your turn./ Roll the dice./ Count the number./ Finish./ คำบอกลำดับขั้นตอน First,... Second,... Next,... Then,... Finally,... etc.
2.	อ่านออกเสียงประโยค ข้อความ และบทกลอนสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน	<p>ประโยค ข้อความ และบทกลอน การใช้พจนานุกรม หลักการอ่านออกเสียง เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การออกเสียงพยัญชนะต้นคำและพยัญชนะท้ายคำ - การออกเสียงเน้นหนัก-เบา ในคำและกลุ่มคำ - การออกเสียงตามระดับเสียงสูง-ต่ำ ในประโยค - การออกเสียงเชื่อมโยง (linking sound) ในข้อความ - การออกเสียงบทกลอนตามจังหวะ
3.	ระบุ/วาดภาพ สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายตรงตามความหมายของประโยคและข้อความสั้นๆ ที่ฟัง หรืออ่าน	<p>กลุ่มคำ ประโยคผสม ข้อความ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย และความหมายเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย และลมฟ้าอากาศ และเป็นวงคำศัพท์สะสมประมาณ 750-950 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)</p>

(ต่อ)

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	4. บอกใจความสำคัญ และตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา และนิทานง่ายๆ หรือเรื่องสั้นๆ	<p>ประโยค บทสนทนา นิทาน หรือเรื่องสั้นๆ</p> <p>คำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่อง เช่น ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร</p> <p>- Yes/No Question เช่น</p> <p>Is/Are/Can...? Yes,...is/are/can./</p> <p>No,...isn't/aren't/can't.</p> <p>Do/Does/Can/Is/Are...? Yes/No... etc.</p> <p>- Wh-Question เช่น</p> <p>Who is/are...? He/She is.../They are...</p> <p>What...?/Where...? It is .../They are...</p> <p>What...doing? ...is/am/are... etc.</p> <p>- Or-Question เช่น</p> <p>Is this/it a/an...or a/an...? It is a/an... etc.</p>

ตารางที่ 2.3

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. พูด / เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล	<p>บทสนทนาที่ใช้ในการทักทาย กล่าวลา ขอบคุ้ม ขอโทษ ชมเชย การพูดแทรกอย่างสุภาพ</p> <p>ประโยค/ข้อความที่ใช้แนะนำตนเอง เพื่อน และบุคคลใกล้ชิด และสำนวนการตอบรับ เช่น Hi /Hello/ Good morning/ Good afternoon/ Good evening/ I am sorry./</p> <p>How are you?/ I'm fine. Thank you. And you?/ Hello. I am.../ Hello,...I am... This is my sister. Her name is... /Hello,.../ Nice to see you. Nice</p>

(ต่อ)

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		to see you too./ Goodbye./ Bye./ See you soon/ later./ Good/ Very good./ Thanks./ Thank you./ Thank you very much./ You're welcome./ It's O.K. etc.
2.	ใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำขออนุญาต และให้คำแนะนำง่าย ๆ	คำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำที่มี 1-2 ขั้นตอน
3.	พูด / เขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ง่าย ๆ	คำศัพท์ จำนวน และประโยคที่ใช้บอกความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ เช่น Please.../ May...?/ I need.../ Help me!/ Can/ Could...?/ Yes,.../No,... etc.
4.	พูด/เขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว	คำศัพท์ จำนวน และประโยคที่ใช้ขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว เช่น What do you do? I'm a/an... What is she/he? ...is a/an (อาชีพ) How old/tall...? I am... Is/Are/Can...or...? ...is/are/can...
5.	พูด/เขียนแสดงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว และกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ ประกอบ	คำและประโยคที่ใช้แสดงความรู้สึก เช่น ชอบ ไม่ชอบ ดีใจ เสียใจ มีความสุข เศร้า หิว รสชาติ เช่น I'm.../He/She/It is.../You/We/They are... I/You/We/They like.../He/She likes...because... I/You/We/They love.../He/She loves...because... I/You/We/They don't like/love/feel...because... He/She doesn't like/love/feel...because...

ตารางที่ 2.4

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูด และการเขียน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และเรื่องใกล้ตัว	ประโยคและข้อความที่ใช้ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล สัตว์ สถานที่ และกิจกรรมต่างๆ เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล เรื่องต่างๆ ใกล้ตัว จำนวน 1-500 คำดับที่ วัน เดือน ปี ฤดูกาล เวลา สภาพดินฟ้าอากาศ อารมณ์ ความรู้สึก สี ขนาด รูปทรง ที่อยู่ของสิ่งต่างๆ เครื่องหมายวรรคตอน
	2. เขียนภาพ แผนผัง และแผนภูมิ แสดงข้อมูลต่างๆ ตามที่ฟังหรืออ่าน	คำ กลุ่มคำ ประโยคที่แสดงข้อมูลและความหมายของเรื่องต่างๆ ภาพ แผนผัง แผนภูมิ ตาราง
	3. พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว	ประโยคที่ใช้ในการพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมหรือเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ตารางที่ 2.5

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้
อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยา ทำทางอย่างสุภาพ ตามมารยาท สังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษา	การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาทำทาง ตาม มารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เช่น การขอบคุณ ขอโทษ การใช้สีหน้าทำทาง ประกอบการพูดขณะแนะนำตนเอง การสัมผัส มือ การโบกมือ การแสดงความรู้สึกชอบ/ไม่ ชอบ การกล่าวอวยพร การแสดงอาการตอบรับ หรือปฏิเสธ
	2. ตอบคำถาม/บอกความสำคัญของ เทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลองและ ชีวิตความเป็นอยู่ต่างๆ ของเจ้าของ ภาษา	ข้อมูลและความสำคัญของเทศกาล/วันสำคัญ/งาน ฉลองและชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เช่น วันคริสต์มาส วันขึ้นปีใหม่ วันวาเลนไทน์ เครื่องแต่งกาย ฤดูกาล อาหาร เครื่องดื่ม
	3. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและ วัฒนธรรมตามความสนใจ	กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม เช่น การเล่นเกม การร้องเพลง การเล่านิทาน บทบาทสมมุติ วันขอบคุณพระเจ้า วันคริสต์มาส วันขึ้นปีใหม่ วันวาเลนไทน์

ตารางที่ 2.6

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยค ชนิดต่างๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำ (order) ตามโครงสร้างประโยค ของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย	ความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ ของเจ้าของภาษากับของไทยการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย
	2. บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาลและงานฉลองของเจ้าของภาษากับของไทย	ความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาลและงานฉลองของเจ้าของภาษากับของไทย

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ตารางที่ 2.7

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และ นำเสนอด้วยการพูด/การเขียน	การค้นคว้า การรวบรวม และการนำเสนอคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ตารางที่ 2.8

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. ฟัง พูด อ่านและเขียน ใน สถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นใน ห้องเรียนและสถานศึกษา	การใช้ภาษาในการฟัง พูด และอ่าน/เขียนใน สถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

ตารางที่ 2.9

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคม โลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น และรวบรวมข้อมูลต่างๆ	การใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและการ รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว จากสื่อและ แหล่งการเรียนรู้ต่างๆ

คำอธิบายรายวิชา

ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 5 (อ 15101) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 2 หน่วยกิต เวลา 80 ชั่วโมง

ปฏิบัติตามและใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำขออนุญาต และคำแนะนำง่ายๆ จากการฟังและอ่านออกเสียง ประโยค ข้อความและบทกลอนสั้นๆ ตามหลักการอ่าน และบอกความเหมือน ความแตกต่าง ระหว่างการอ่านออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การลำดับคำ ระบุและวาดภาพสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายตรงตามความหมายของประโยคและข้อความสั้นๆ เขียนแผนผัง แผนภูมิ แสดงข้อมูลเรื่องที่ฟังหรืออ่าน บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนาและนิทานง่ายๆหรือเรื่องสั้น ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียงและกริยาท่าทางอย่างสุภาพตามมารยาท ตอบคำถาม บอกความสำคัญของเทศกาล วันสำคัญ งานฉลองและชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น นำเสนอด้วยการพูดและเขียน ใช้ภาษาในการฟัง พูด อ่าน เขียน เรื่องราวเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนในสถานศึกษา พูดและเขียน แสดงความต้องการ แสดงความรู้สึก ขอความช่วยเหลือ ตอบรับ ปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ แสดงความรู้สึกของตนเองพร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ ขอและให้ข้อมูล เกี่ยวกับครอบครัวและเรื่องใกล้ตัว ใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสืบค้น การรวบรวมข้อมูล บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาล และงานฉลองของเจ้าของภาษากับของภาษาไทย มีความรักในความเป็นไทย ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

โดยใช้กระบวนการทางภาษา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการใช้เทคโนโลยีเบื้องต้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ มีจิตสาธารณะ และอนุรักษ์ มีมารยาทในการฟังและการพูด นำความรู้และทักษะ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยยึดหลักการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด ต 1.1 ป. 5/1 ป. 5/2 ป. 5/3 ป. 5/4, ต 1.2 ป. 5/1 ป. 5/2 ป. 5/3 ป. 5/4 ป. 5/5, ต 1.3 ป. 5/1 ป. 5/2 ป. 5/3, ต 2.1 ป. 5/1 ป. 5/2 ป. 5/3, ต 2.2 ป. 5/1 ป. 5/2, ต 3.1 ป. 5/1, ต 4.1 ป. 5/1

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามที่มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ นำมาซึ่งการประกอบอาชีพ และศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้นได้ รวมทั้งมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจใน

เรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ และสามารถนำไปใช้ให้ชีวิตประจำวันได้

2.2 ทักษะการฟังและทักษะการพูด

2.2.1 ทักษะการฟัง

2.2.1.1 ความหมายของการฟัง

มีผู้ให้ความหมายการฟังไว้หลายท่าน ดังนี้

สนิท สัตโยภาส (2532, น. 32) กล่าวว่า การฟัง คือ การได้ยินเสียงของถ้อยคำ พร้อมทั้งติดตามเรื่องราวที่ได้ยินจนเกิดความเข้าใจ และสามารถจับใจความสำคัญได้ เพื่อนำไปไตร่ตรองในสิ่งที่ได้ยิน

บันลือ พฤษะวัน (2535, น. 33) ได้ให้ความหมายของการฟังไว้ว่า การฟัง คือ การได้ยิน โดยมีความกระชับและเกิดความเข้าใจตามเจตนาที่ฝ่ายหนึ่งสื่อมา ส่วนการได้ยินนั้นหาได้มีความตั้งใจหรือสนใจเป็นทุนไม่ ความหมายของการฟังลึกซึ้งกว่ามาก เมื่อเราต้องการจะให้ใครฟังเราพูด เราจึงต้องทำให้หรือวิธีการที่จะทำให้เขาสนใจ ตั้งใจที่จะฟัง หากปราศจากความตั้งใจหรือความสนใจแล้ว ก็คงเป็นการได้ยินเท่านั้น

จันทร์ศรี นิตยาพฤษย์ (2537, น. 35) กล่าวว่า การฟัง คือ การแปลสัญลักษณ์ของเสียงที่ได้ยินออกเป็นความหมายอันประกอบด้วยการติดตามเรื่องราวของเรื่องที่ได้ยิน จนสามารถเกิดความเข้าใจในสิ่งนั้น และจับข้อความต่างๆ ที่ควรคล้อยตามหรือโต้แย้งได้

Stammer (1977, p. 36) ได้อธิบายเกี่ยวกับการฟังว่าประกอบได้ด้วย

1. การได้ยินเสียง (Hearing) เป็นการกระทำที่ไม่ตั้งใจ บางครั้งก็ไม่มีความหมาย เช่น เสียงที่ได้ยินจากแตรรถยนต์ เสียงคุยกัน
2. การฟัง (Listening) เป็นการกระทำอย่างตั้งใจ สามารถที่จะจับความหมายของสิ่งที่ฟังนั้นได้
3. การตีความ (Auditing) เป็นการฟังเพื่อความเข้าใจความหมาย ผู้ฟังต้องมีความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาช่วยจึงจะเข้าใจความหมาย

Rivera (1980, p. 37) ได้ให้ความหมายของการฟังว่า การฟังเป็นทักษะที่สร้าง
ความหมาย (Creative Skill) ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. การชี้แนะทางภาษาศาสตร์ หมายถึง สิ่งที่ผู้ฟังได้ฟังผ่านสำเนียงคำและการจัด
เรียงคำออกมาเป็นคำพูด ผู้ฟังไม่จำเป็นต้องฟังสิ่งที่ผู้พูดออกมาทั้งหมด แต่ผู้ฟังจะสามารถสร้าง
ข้อความที่ตามมาได้หมดจากคำพูดตอนแรก

2. สถานการณ์ในการพูดที่ส่งผลต่อการรับฟัง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ผู้
พูดได้ยิน สิ่งที่ถูกนำมาพูด และสิ่งที่ผู้ฟังคาดว่าจะได้ยินต่อไป

3. ความเข้าใจข่าวสารของผู้ฟังขึ้นอยู่กับความตั้งใจของผู้พูด ทักษะคิดและ
จุดมุ่งหมายของการพูด ผู้ฟังอาจยึดตัวชี้แนะจากน้ำเสียงของผู้พูด ดีความหมาย ซึ่งจะทำให้ความหมาย
ของสิ่งที่ได้ยินแตกต่างกันไปตามสถานการณ์

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การฟัง คือ ความสามารถในการรับข้อความ จาก
การได้ยินเสียงโดยที่ผู้ฟังเข้าใจรู้เรื่องในสิ่งที่ได้ยิน และสามารถตีความหมายของสิ่งที่ได้ยินนั้น นำไป
ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป ในการฟังนั้นต้องมีการรับสารและตีความหมายของสารที่ได้อิน
นั้นด้วย การฟังจึงนับว่า เป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ผู้ฟังต้องใช้ทักษะ ไหวพริบ และความคิดเป็นสำคัญ

2.2.1.2 จุดมุ่งหมายของการฟัง

มีผู้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการฟัง ไว้ดังนี้

สนธิ สัตโยภาส (2532, น. 93) ได้สรุปถึงการสอนฟังในระดับชั้นประถมศึกษาว่ามี
จุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. ให้มีมารยาทในการฟัง
2. ให้มีสมาธิในการฟัง (ฝึก) ให้ฟังอย่างตั้งใจ
3. ฟังแล้วเข้าใจความหมายตามความประสงค์ของผู้พูด
4. สามารถเก็บความหรือสาระสำคัญของสิ่งที่ฟังได้
5. ฟังอย่างมีวิจารณญาณ
6. เกิดความคิดและจินตนาการจากการฟังได้

ทัศนีย์ สุภมณี (2533, น. 79-80) ได้กล่าวไว้ว่าจุดมุ่งหมายของการฟังที่ควรเน้น คือ
เพื่อพัฒนาความพร้อมในการแยกเสียงต่างๆ ได้ (สำหรับผู้เริ่มเรียน)

1. ให้มีมารยาทให้การฟัง จำเป็นต้องฝึกควบคู่ไปกับทักษะอื่น และไม่จำเป็นต้อง
ฝึกเฉพาะแต่ในเวลาสอนภาษาไทยเท่านั้น ถ้านำไปฝึกหรือปฏิบัติในการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาอื่น
ด้วย จะได้ผลดีมาก

2. เพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้

3. เพื่อนำความรู้จากเรื่องที่ฟังมาประยุกต์ใช้ได้
4. เพื่อการสร้างนิสัยที่ดีในการฟัง และฝึกแสวงหาความรู้ที่ดีจากการฟัง
5. เพื่อพัฒนาการทางด้านการใช้ภาษา โดยเน้นการฟังเพื่อนำไปปรับปรุงวิธีการออกเสียง วิธีการพูดของตนให้ถูกต้องชัดเจน
6. เพื่อให้สามารถสรุปเรื่องราวจากการฟังแล้วเล่าเรื่องที่ฟัง ได้ถูกต้องและจดบันทึกได้
7. เพื่อให้สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้
8. เพื่อให้สามารถแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังได้ โดยอาศัยแสดงความคิดเห็นสนับสนุนหรือขัดแย้งได้อย่างสุภาพ
9. เพื่อให้สามารถวินิจฉัยเรื่องที่ฟัง จนทราบเจตนาของผู้พูดได้
10. เพื่อพัฒนาทักษะในการฟัง โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะเน้นในการสอนแต่ละครั้ง

บันทึก พทกษะวัน (2535, น. 40) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนฟังมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. ใช้การฟังเพื่อเป็นการสื่อความหมายและการสนทนา
2. ใช้การฟังเพื่อความบันเทิง ความเพลิดเพลินในรสไพเราะ เป็นประโยชน์ในการพักผ่อนหย่อนใจในการฟัง เพื่อให้รู้จักขบคิด ทบทวน เลือกคัดสนใจ หาเหตุผลและสามารถใช้การฟังเพื่อประเมินได้ ใช้การฟังเพื่อรับความรู้ ขยายประสบการณ์ รับคำแนะนำในการปฏิบัติ

2.2.1.3 ความสำคัญของการฟัง

มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังไว้หลายท่าน ดังนี้

ผอบ โปษะกฤษณะ (2521, น. 183) มีความเห็นในเรื่องการฟังว่า การฟังเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดปัญญา เกิดความรอบรู้ เฉลียวฉลาด การฟังเป็นจุดเริ่มต้นที่จะก่อให้เกิดปัญญา หัวใจของนักปราชญ์ข้อแรกคือการฟัง การฟังเป็นส่วนสำคัญของการคิดและพูด ผู้ที่มีความสามารถในการฟังย่อมช่วยให้การคิดและการพูดมีประสิทธิภาพตามไปด้วย

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2531, น. 58) มีความเห็นในเรื่องการฟังว่า การฟังจะต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึกทักษะ มีการเตรียมผู้เรียนให้เป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และเป็นคู่

สุจิตร เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2532, น. 78) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังไว้ว่า การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญมากทักษะหนึ่ง ทั้งนี้เพราะได้มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น ซึ่งทำให้บุคคลฝ่ายต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนต้องใช้ทักษะการฟังเป็นอย่างมาก

2.2.1.4 ลักษณะของการฟังที่ดี

สนธิ ตั้งทวี (2526, น. 60-61) ได้กล่าวถึงลักษณะของการฟังที่ดีไว้ว่า การฟังที่ดีต้องมีสมาธิในการฟัง มีความสนใจในเรื่องที่ฟัง ฟังด้วยความพยายาม ตั้งใจฟังอย่างสำรวม โดยมารยาทที่ดี งามวางใจเป็นกลาง มีการวางจุดมุ่งหมายในการฟัง เมื่อฟังแล้วเสร็จต้องจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ และวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังได้

การฟังเป็นพฤติกรรมที่ต้องฝึกฝน จนเกิดการเรียนรู้ การเป็นผู้ฟังที่ดีต้องอาศัยการฝึกฝน และปรับปรุงทักษะการฟังของตน ฐาปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ (2533, น. 15) ได้กล่าวถึงลักษณะการฟังที่ดี ไว้ดังนี้

1. สรุปลงใจความสำคัญได้
2. ติดตามฟังตั้งแต่ต้นจนจบ
3. วิเคราะห์ความคิดหลักและรายละเอียดที่เป็นองค์ประกอบได้
4. จับประเด็นเรื่องได้ เข้าใจตัวอย่างได้แจ่มแจ้งและตั้งจุดมุ่งหมายในการฟัง
5. ฟังอย่างสร้างสรรค์ เชื่อมโยงประสบการณ์เก่าและใหม่เข้าด้วยกันได้
6. ฟังอย่างมีวิจารณ์ญาณ

2.2.1.5 หลักการสอนฟังภาษาอังกฤษ

การฟังมีความสำคัญจึงต้องมีการสอนทักษะนี้ ได้มีผู้เสนอหลักการสอนฟัง ดังนี้

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2531, น. 57) ได้เสนอขั้นตอนในการสอนทักษะการสอนทักษะฟัง-พูด ออกเป็น 10 ขั้นตอน คือ

1. ครูพยายามใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุดเท่าที่นักเรียนจะฟังได้เข้าใจ เช่น ในการอธิบาย การเล่านิทาน หรือการออกเสียงให้นักเรียนฟัง
2. ให้นักเรียนฟังเพื่อนๆ พูดตอบครูหรือให้นักเรียนตั้งคำถามหรือโต้ตอบซึ่งกันและกัน
3. ให้ฟังบทสนทนาหรือบทละครสั้นๆ
4. ให้ฟังแบบฝึกหัด แยกคำที่มีเสียงคล้ายๆ กัน
5. ให้นักเรียนได้ฟังแผ่นเสียงหรือเทปอัดเสียงที่เป็นของเจ้าของภาษา เพื่อจะเกิดความรู้สึกคุ้นเคยกับเสียงเจ้าของภาษา
6. ให้นักเรียนฟังเรื่องที่เหมาะสมกับระดับของนักเรียนจากบทเรียนบ้างหรือจะฟังเพลง บทละครหรือบทประพันธ์อื่นๆ เพื่อให้นักเรียนจับใจความสำคัญ
7. ให้ทำท่าทางตามคำสั่ง โดยครูเป็นผู้พูดหรือฟังจากเทป
8. ให้ดูภาพยนตร์จากโทรทัศน์ที่มีเสียงภาษาอังกฤษในฟิล์ม

9. ให้ดูการ์ตูนในโทรทัศน์ที่มีเสียงภาษาอังกฤษในฟิล์ม

10. ให้เล่นเกมทางภาษา

ดวงเดือน แสงชัย (2533, น. 12) ได้แยกวิธีการสอนฟังออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับการฟังเสียง เช่น นักเรียนรู้จักว่าตัว C ออกเสียงเป็น เคอะ ตัว G ออกเสียงเป็น เกอะ และ H ออกเสียงเป็น เฮอะ เป็นต้น ซึ่งในขั้นตอนแรกควรฝึกออกเสียงที่ง่าย ไม่มีปัญหา ก่อนแล้วจึงฝึกออกเสียงที่เป็นปัญหาและยากขึ้น

2. ระดับการฟังประโยค และเรื่องราวเพื่อความเข้าใจ ครูอาจเตรียมประโยคที่มีข้อความคล้ายคลึงกันไว้แล้วครูเลือกอ่าน 1 ประโยค แล้วให้นักเรียนเลือกว่าเป็นประโยคใดต่อไป

วรรณิ โสมประยูร (2537, น. 95) กล่าวว่า หลักการสอนฟังที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียนมีดังนี้

1. ควรสอนให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์และวิธีการของการฟังแต่ละประเภท พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

2. ควรให้นักเรียนฝึกทักษะการฟังแต่ละประเภทให้ครบ เพื่อนักเรียนจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในโอกาสที่แตกต่างกัน

3. ครูควรพูดให้ชัดถ้อยชัดคำ และอย่าพูดเร็วเกินไปจนนักเรียนฟังไม่ทัน รวมทั้งครูควรเป็นผู้ฟังที่ดีด้วย

4. ควรจัดบรรยากาศในการฟังให้เหมาะสม เช่น ไม่นั่งเบียดกันจนเกินไป ไม่มีเสียงรบกวน อากาศถ่ายเทได้สะดวก แสงสว่างเพียงพอ

5. กิจกรรมที่สอนควรเร้าความสนใจให้นักเรียนอยากฟัง และควรให้กำลังใจในการฟังของนักเรียนด้วยการกล่าวชม

6. กิจกรรมการสอนควนส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความคิดจากเรื่องที่ฟัง ให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมโดยมีการอภิบาล ซักถามได้บ้าง

7. การเลือกเรื่องที่จะใช้สอนการฟัง ควรเป็นเรื่องที่ไม่ไกลตัว และเกี่ยวข้องกับนักเรียนหรือเป็นเรื่องที่มีความหมายต่อนักเรียน

Finocchiaro (1994, p. 88) ได้เสนอกิจกรรมการฝึกทักษะการฟังพอสรุปได้ดังนี้

1. ฟังประโยคหรือถ้อยคำที่ครูสั่ง อ่าน หรือสนทนาซักถาม
2. ฟังเสียงของคำ หรือเสียงต่ำในประโยคหรือเปรียบเทียบ
3. จัดให้มีแขกรับเชิญในห้องเรียน
4. ฟังเพื่อนร่วมชั้น สนทนาซักถามหรือฝึกแต่งประโยคด้วยปากเปล่า
5. ฟังบทสนทนา บทละคร หรือเพลง
6. ฟังรายการต่างๆ จากโทรทัศน์ วิทยุ

7. ทำการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ

8. เข้าร่วมสนทนากับผู้อื่น

จากที่กล่าวมาเกี่ยวข้องกับกรฟังทั้งหมด พอสรุปได้เป็น 3 หัวข้อใหญ่ ดังนี้

1. หลักในการฟัง แบ่งออกเป็น 2 วิธีการ คือ

1.1 สอนฟังเพื่อฝึกฟังเพลง หมายถึง การสอนให้นักเรียนฟังเพลง พยัญชนะสระ ที่ถูกต้อง เสียง พยัญชนะที่มีปัญหา ตลอดจนการฝึกฟังเพลงหนักเบา สูงต่ำ จังหวะการเว้นวรรคตอนของคำและประโยคด้วย

1.2 สอนฟังเพื่อฝึกความเข้าใจ คือ การฝึកนักเรียนฟังข้อความและสามารถจับใจความสำคัญได้ ซึ่งอาจจะเริ่มตั้งแต่การฟังคำสั่งสั้นๆ ง่ายๆ หรือเรื่องราวสั้นและง่าย

2. ขั้นตอนในการสอนฟัง

2.1 ขั้นเตรียม หมายถึง การที่ครูผู้สอนต้องตั้งจุดประสงค์ของการสอนไว้อย่างละเอียด พร้อมทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงสิ่งที่จะเรียน

2.2 ขั้นสอนและฝึกปฏิบัติ หมายถึง การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจจะเป็นการฟังเสียงจากครู เพื่อหรือเทปก็ได้ หลังจากนั้นจะมีการฝึกปฏิบัติฟัง โดยฝึกเองจากเทป หรือฝึกกับเพื่อนเป็นคู่ เป็นกลุ่ม

2.3 ขั้นสรุปและนำไปปรับปรุงใช้ หมายถึง การสรุปบทเรียนที่ได้มาและจัดโอกาสให้นักเรียนได้นำบทเรียนมาฝึกเพลงเป็นบทสนทนาใหม่

3. กิจกรรมที่ส่งเสริมในการสอนฟัง การใช้กิจกรรมนานาชนิดหรือหลากหลาย เพื่อเร้าใจนักเรียนให้เกิดความสนุกสนานในการฝึกภาษาโดยไม่รู้ตัว จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีความคล่องแคล่ว แม่นยำมากขึ้น ตัวอย่างกิจกรรม ได้แก่

3.1 ครูควรใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุดเท่าที่นักเรียนจะฟังได้เข้าใจ

3.2 ควรให้นักเรียนฟังบทสนทนา บทละคร บทเพลงหรือบทประพันธ์ต่างๆ

3.3 ควรให้นักเรียนฟังรายการต่างๆ จากเทปหรือวิทยุ

3.4 ควรให้นักเรียนดูรายการต่างๆ จากโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ โดยเฉพาะรายการที่เป็นการ์ตูนสอนภาษาอังกฤษ

3.5 จัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เช่น การเล่นเกม หรือบทบาทสมมติ

3.6 ฝึกให้นักเรียนได้ฝึกสนทนากับผู้อื่น เช่น จัดรายการสัมภาษณ์บุคคล

เป็นต้น

จากความรู้เกี่ยวกับการฟังที่กล่าวมานี้ พอสรุปได้ว่า ทักษะการฟังมีความสำคัญต่อการเรียนภาษาและวิชาต่างๆ ของเด็ก ครูควรฝึกให้เด็กมีพื้นฐานการฟังที่ดี สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ เข้าใจเรื่องที่ฟัง มีมารยาทในการฟัง ครูไม่ควรเข้าใจผิดว่าเด็กมีทักษะเหล่านี้จากสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวอยู่แล้ว เพราะทักษะการฟังของเด็กจะมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นได้จากการฝึกฝนอย่างถูกวิธี ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยประเมินความสามารถด้านการฟัง โดยการแสดงบทบาทสมมติ ประเมินการให้คะแนนจากเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.2.2 ทักษะการพูด

2.2.2.1 ความหมายของการพูด

Saxton (2010, p. 27) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า การพูด หมายถึง การแสดงออกทางกายภาพของมนุษย์โดยใช้การเปล่งเสียงเพื่อการสื่อสาร นักแก้บางตัวสามารถพูดได้ แต่ไม่สามารถเข้าใจถึงความหมายของแต่ละคำที่เปล่งออกมาได้ ในขณะที่เดียวกัน คนหูหนวกไม่สามารถพูดได้ แต่สามารถรับรู้ความหมายเทียบเท่าคนปกติผ่านทางภาษามือ

Owens (2012, p. 6) ได้นิยามความหมายของการพูดไว้ว่า หมายถึง กระบวนการที่ต้องมีการประสานงานของเส้นประสาทอย่างแม่นยำ ภาษาพูดทุกภาษาต้องมีลักษณะเฉพาะ เช่น เสียง หน่วยเสียง และเสียงพยางค์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงลักษณะของแต่ละภาษา นอกจากนี้ยังมีอีกหลายลักษณะเฉพาะ ตัวอย่างเช่น คุณภาพเสียง การขึ้นเสียงสูง-ต่ำ และขึ้นเสียง ทั้งหมดนี้ทำให้ความหมายของคำมีมากขึ้น การพูดไม่ได้หมายถึงแค่เพียงการติดต่อสื่อสารซึ่งหน้า แต่ยังรวมถึงการสื่อสารด้วยท่าทาง การแสดงออกทางสีหน้า เพื่อสื่อสารข้อความนั้นๆ อีกด้วย

ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ (2515, น. 12) กล่าวว่า การพูด เป็นการสื่อสารความคิดจากผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยมี เสียง ภาษา และอากัปกริยา (Gesture) เป็นสื่อซึ่งแสดงเป็นภาพได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ความหมายของการพูด

กมล การศุกล (2527, น. 1) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า การพูด เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและความถูกต้องไปยังผู้ฟัง หรืออาจกล่าวได้ว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความในใจให้ผู้อื่นรู้นั่นเอง

จากความหมายของการพูดที่ได้กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การพูด หมายถึง ความสามารถในการสื่อสาร โดยใช้กลวิธีในการพูด ต้องประกอบด้วยบุคคลอย่างน้อยสองคนขึ้นไป ซึ่งมีผู้พูดและผู้ฟัง โดยใช้ภาษา น้ำเสียง หรือท่าทาง เป็นเครื่องมือเพื่อสื่อความหมายต่างๆ ให้ผู้อื่นได้เข้าใจ การพูดจะมีประสิทธิภาพได้นั้น ผู้พูดต้องคำนึงถึงการใช้คำ สำนวน ที่มีความหมายถูกต้องชัดเจนเหมาะสม รวมทั้งการสื่อสารโดยใช้พฤติกรรมอื่นๆ ที่ไม่ใช่คำพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ มาประกอบ วัฒนธรรม วัย ความสามารถ เป็นต้น

2.2.2.2 ความสำคัญของการพูด

Morreale, Osborn and Pearson (2000, pp. 1-2) กล่าวว่า การพูดมีความสำคัญต่อผู้พูดในด้านการศึกษา ต่อต่อสื่อสารกับบุคคล และการทำงาน การพูดเป็นการติดต่อสื่อสาร ซึ่งทำให้แต่ละคนสามารถปรับตัวและมีส่วนร่วมในสังคม รวมถึงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอีกด้วย นอกจากนั้น การพูดยังพัฒนาในเรื่องของจิตใจ ผู้พูดได้บอกเล่าหรือนำเสนอความคิดของตนต่อผู้อื่นผ่านการติดต่อสื่อสาร การพูดเป็นทักษะพื้นฐานในการสื่อสารที่มีความสำคัญในการทำงาน เพราะในการการทำงานกลุ่ม มีความจำเป็นที่จะสื่อสารกับบุคคลอื่น ทำให้บทสนทนาที่มีความหลากหลาย ทั้งการปรึกษาแก้ปัญหา และการจัดการความขัดแย้ง

Farrell (2006, p. 74) กล่าวว่า การพูดเป็นเครื่องมือสื่อสารของมนุษย์ที่ใช้แลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้อื่นหรือสนทนาเรื่องต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูลบางอย่างที่ส่งให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคน และยังเป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อน เพื่อนร่วมงาน เมื่อผู้พูดต้องการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่สำคัญกับผู้อื่น ผู้พูดจะให้ความสำคัญกับสารที่ส่งออกไป ในขณะที่เมื่อผู้พูดต้องการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะให้ความสำคัญกับผู้ร่วมสนทนามากกว่าสารที่ส่งออกไป

Hughes (2010, p. 144) กล่าวว่า การพูดเป็นทักษะที่สำคัญในการสื่อสารกับผู้อื่น เป็นหนึ่งในปัจจัยหลักที่จะช่วยให้การเรียนรู้ภาษาเป็นไปได้อย่างดียิ่งขึ้น และยังเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะในการสื่อสารและการใช้หลักไวยากรณ์ที่ถูกต้อง

จากความสำคัญของการพูดที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การพูดเป็นทักษะสำคัญในการสื่อสาร เนื่องจากการพูดเป็นเครื่องมือสื่อสารของมนุษย์ที่ใช้สำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูล หรือสนทนาเรื่องต่างๆ รวมไปถึงการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอีกด้วย

2.2.2.3 จุดประสงค์ของการพูด

Nunan (1989, p. 27) ได้กล่าวว่า การพูดเชิงดำเนินการ (Transactional) คือ ภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารข้อมูลต่างๆ จุดประสงค์หลักในการพูดคือเน้นข้อความที่ใช้สื่อสารมากกว่าผู้ฟัง ตัวอย่างเช่น การประกาศข่าว การอธิบาย การบรรยาย และวิธีการใช้ เป็นต้น

Richards (1990, pp. 54-55) กล่าวว่า จุดประสงค์หลักของการพูดเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interaction) คือ การสื่อสารที่ถูกต้องและสอดคล้องกับข้อความ เช่นเดียวกับในข้อความแจ้งเตือน เป็นข้อความที่อ่านแล้วต้องเข้าใจ การพูดประเภทนี้จะเน้นที่ผู้ฟัง ตัวอย่างเช่น การกล่าวทักทาย การสนทนาสั้นๆ การพูดเสริม เป็นต้น

2.2.2.4 องค์ประกอบของการพูด

จินดา งามสุทธิ (2516, น. 2) กล่าวว่า องค์ประกอบของการพูดมี 5 องค์ประกอบ คือ

1. ผู้พูด (Speaker) หมายถึง ผู้ที่มีเรื่องราวพร้อมที่จะพูดออกไป
2. เนื้อเรื่อง (Speech) หมายถึง เรื่องราวที่ผู้พูดเตรียมไว้สำหรับพูด
3. ผู้ฟัง (Audience) หมายถึง ผู้รับฟังเรื่องราวต่างๆ ที่ผู้พูด พูดให้ฟัง
4. เครื่องมือสื่อความหมาย (Communicative Act) หมายถึง การใช้เครื่องมือช่วยในการพูดให้น่าสนใจ เครื่องมือที่ช่วยในการพูด หมายถึง ท่าทางของผู้พูด หรือ เครื่องมือทางโสตทัศนวัสดุ

2.2.2.5 กลวิธีการพูดสื่อสาร

Bygate (1987, pp. 3-39) กล่าวว่า สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเมื่อต้องการพูดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสนทนาคือ ความรู้ทางภาษาและทักษะการใช้ ถ้ามีเพียงความรู้ทางภาษาอย่างเดียว จะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการสื่อสารได้ ผู้พูดต้องรู้ถึงสิ่งที่ตนจะพูดใช้ในสถานการณ์ใด ทักษะการใช้ภาษาแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ทักษะในกระบวนการพูด (Production Skills) คือ วิธีการประมวลผลในเวลาจำกัด โดยมีเงื่อนไขหรือปรับเปลี่ยนกระบวนการพูด ผู้พูดต้องใช้กลวิธีที่เรียกว่า กลวิธีการชดเชย (Compensation) เพื่อช่วยให้กระบวนการพูดง่ายขึ้น อาจจะเป็นการเปลี่ยนคำ คิดคำศัพท์ใหม่แทนที่คำเดิมโดยมีความหมายใกล้เคียงกันหรือหลีกเลี่ยงคำศัพท์ที่ยากต่อการเข้าใจ ซึ่งกลวิธีการชดเชย แบ่งออกเป็น 4 วิธี ดังนี้

- 1.1 การลดความซับซ้อนของโครงสร้าง (Simplifying Structure)
- 1.2 การตัดทอนบางคำในประโยคออก (Ellipsis)
- 1.3 การสร้างคำใหม่ (Formulaic Expressions)
- 1.4 การใช้สัญญาณการหยุดคิด เช่น um er ah และใช้คำที่ไม่แน่ใจ (Using fillers and hesitation devices)

นอกจากนี้ เมื่อผู้พูดต้องการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงคำพูดที่กล่าวออกมาแล้ว ยังสามารถใช้กลวิธีการชดเชย เช่น

1. การเปลี่ยนรูปประโยค (Substitution) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ การลดรูปแบบ (Reduction) และ การเพิ่มรูปแบบ (Expansion)

2. การแก้ไขโดยตัวเอง (Self-correction)

3. การพยายามพูดหลังจากผิดพลาดจากความไม่พร้อม (False Starts)

2. ทักษะในการโต้ตอบ (Interaction Skills)

การสื่อสารที่ดี ผู้พูดต้องสามารถทำให้ผู้ฟังเข้าใจสารที่ต้องการจะสื่ออย่างถูกต้องและครบถ้วน การสื่อสารแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ การสนทนาในชีวิตประจำวันและการเจรจาต่อรอง

2.1 การสนทนาในชีวิตประจำวัน (Routines) เป็นรูปแบบการพูดทั่วไปที่ผู้พูดใช้ติดต่อกัน แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

2.1.1 แบบข้อมูลในชีวิตประจำวัน (Information Routines) หมายถึง โครงสร้างข้อมูลที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง เช่น การยกตัวอย่าง การเล่าเรื่อง การเปรียบเทียบ การให้คำแนะนำ นอกจากนี้ไวยากรณ์ยังแบ่งออกเป็นรูปแบบย่อยอีกคือ แบบการประเมินในชีวิตประจำวัน เช่น การอธิบาย การคาดการณ์ การตัดสินใจ ความพึงพอใจ ความสมเหตุสมผล และแบบการบรรยายในชีวิตประจำวัน เช่น การพรรณนารายละเอียด คน สิ่งของ สถานที่ การให้คำแนะนำ

2.1.2 แบบโต้ตอบในชีวิตประจำวัน (Interaction Routines) เป็นลักษณะ วิธีการในการจัดการ สนทนาอย่างมีเหตุผลและลำดับความสำคัญของบทสนทนา ตัวอย่างเช่น การสนทนาทางโทรศัพท์ การสัมภาษณ์ การสนทนาในงานเลี้ยง เป็นต้น

2.2 การเจรจาต่อรอง (Negotiation Skills) เป็นการแก้ปัญหาในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้พูดและผู้ฟังเข้าใจในสารนั้นตรงกันอย่างชัดเจนและถูกต้อง การเจรจาต่อรองแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.2.1 การจัดการในการเจรจา (Management of Interaction) เป็นเรื่องของการยอมรับว่าใครจะเป็นคนพูดต่อและเรื่องที่จะพูดต่อคืออะไร แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ วาระในการสนทนาและการเปลี่ยนหัวข้อสนทนา

2.2.1.1 วาระในการสนทนา (Agenda of Management) ผู้ร่วมวงสนทนาเป็นผู้เลือกหัวข้อ บทสนทนานั้นจะเป็นอย่างไร มีเวลานานเท่าไร จะเริ่มต้นหรือจบตอนไหนขึ้นอยู่กับวาระในการสนทนา

2.2.1.2 การเปลี่ยนหัวข้อสนทนา (Turn-taking) ข้อควรคำนึงในการเปลี่ยนหัวข้อสนทนา คือ การส่งสัญญาณว่าใครจะเป็นคนพูด ตระหนักถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเปลี่ยน

ใช้โครงสร้างที่เหมาะสมในการเปลี่ยน โดยต้องรอให้สนทนาเรื่องก่อนหน้าให้จบก่อน ตระหนักถึงความต้องการที่จะพูดของคนอื่น ๆ ในวงสนทนา และรู้วิธีที่จะปล่อยให้ผู้ร่วมวงสนทนาคนอื่น ๆ เปลี่ยนเรื่อง

2.2.2 การต่อรองในเชิงความหมาย (Negotiation of meaning) คือทักษะในการสื่อสารโดยสื่อถึงความคิดอย่างชัดเจนและการส่งสัญญาณถึงความเข้าใจหรือความเข้าใจผิดในระหว่างการสนทนา มี 2 ปัจจัยที่จะทำให้เราเข้าใจระหว่างการสนทนาคือ ระดับความชัดเจนในการสนทนาและขั้นตอนการเจรจาต่อรอง

2.2.2.1 ระดับของความชัดเจนในการพูด (The level of explicitness) หมายถึง การเลือกแสดงออกและการสนใจในสารของกลุ่มสนทนา

2.2.2.2 ขั้นตอนการเจรจาต่อรอง (Procedures of negotiation) เช่น วิธีการที่ผู้พูดจะเน้นในสิ่งที่ตัวเองกำลังพูด ในการต่อรองในเชิงความหมายจะเกี่ยวกับการถอดความ การเปรียบเทียบ ขึ้นอยู่กับการเลือกใช้คำศัพท์ที่แตกต่างกันตามระดับความแม่นยำของการสื่อสาร

2.2.2.6 การสอนพูด

Nunan (2003, pp. 54-56) กล่าวถึงหลักการสอนพูดไว้ดังต่อไปนี้

1. ตระหนักถึงความแตกต่างของภาษาที่สองและบริบทของภาษาต่างประเทศ ซึ่งการเรียนภาษาในการพูดแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1.1 บริบทของภาษาต่างประเทศ (Foreign Language) คือ ภาษาเป้าหมายที่ไม่ได้ใช้สำหรับสื่อสารในสังคมนั้นๆ เช่น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในประเทศญี่ปุ่นหรือเรียนภาษาฝรั่งเศสในประเทศออสเตรเลีย

1.2 บริบทของภาษาที่สอง (Second Language) คือ ภาษาเป้าหมายที่ใช้สื่อสารกันในสังคมนั้นๆ เช่น ภาษาอังกฤษในสหราชอาณาจักรหรือภาษาสเปนในเม็กซิโก ผู้เรียนภาษาที่สองมักจะเป็น ผู้ลี้ภัย ผู้อพยพ และนักเรียนนานาชาติ ผู้เรียนภาษาที่สองจะพัฒนาทักษะการพูดได้ดีถ้าได้เริ่มเรียนตั้งแต่เด็ก สำหรับผู้ใหญ่ที่เรียนมาภาษาที่สองจะพัฒนาจนถึงจุดหนึ่งและจะหยุดพัฒนาการ แต่ยังคงมีข้อผิดพลาดในการพูด เช่น การพูดผิดหลักไวยากรณ์ คำศัพท์ การออกเสียง ซึ่งส่งผลต่อการสื่อสาร

2. ฝึกความถูกต้องและความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและสามารถสื่อสารได้จริงกับผู้ใช้ภาษาเป้าหมาย

3. เน้นการสนทนาเป็นคู่หรือกลุ่ม ลดบทบาทของผู้สอนลง ผู้สอนภาษาควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดคุยสนทนาในชั้นเรียนมากขึ้น โดยใช้กิจกรรมที่เน้นการสนทนาเป็นคู่หรือกลุ่ม เพราะจะเพิ่มเวลาในการฝึกภาษาเป้าหมายในชั้นเรียน เมื่อผู้สอนได้ลดบทบาทในการพูดในชั้นลง

ทำให้ผู้เรียนมีบทบาทในการพูดมากยิ่งขึ้น เช่น ผู้สอนถามคำถามปลายเปิดหรือเสนอให้ผู้เรียนอธิบายคำตอบ

4. ออกแบบกิจกรรมให้มีการเจรจาต่อรองความหมาย ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนจะพัฒนาการพูดในภาษาเป้าหมายได้ดี ถ้าผู้เรียนได้พยายามเข้าใจคู่สนทนาและทำให้ตัวเองเข้าใจในบทสนทนานั้น กระบวนการนี้เรียก การเจรจาต่อรองความหมาย เป็นกระบวนการตรวจสอบว่าผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่ผู้อื่นพูดอย่างชัดเจนและมั่นใจว่าผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ตนเองพูด โดยการถามเพื่อให้ชี้แจง การทวนคำ หรือการอธิบาย ระหว่างสนทนา

5. ออกแบบกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะนำและปฏิบัติในการพูดเชิงดำเนินการ (Transactional) และการพูดเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactional) ซึ่งการพูดเชิงดำเนินการเกี่ยวข้องกับการสื่อสารเพื่อดำเนินการบางอย่างให้สำเร็จและแลกเปลี่ยนสิ่งของหรือบริการ ซึ่งแตกต่างจากการพูดเชิงปฏิสัมพันธ์จะเกี่ยวข้องกับการสื่อสารเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ในสังคม ทั้งสร้างและรักษาความสัมพันธ์ ในการพูดเชิงปฏิสัมพันธ์จะคาดเดาบทสนทนาได้ยาก เพราะหัวข้อในการสนทนามีหลากหลาย ผู้ร่วมวงสนทนาสามารถเปลี่ยนแปลงได้และสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ในทางตรงกันข้าม การพูดเชิงดำเนินการสามารถคาดเดารูปแบบการสนทนาได้ กิจกรรมภายในชั้นเรียนต้องรวมทั้งการพูดเชิงปฏิสัมพันธ์และการพูดเชิงดำเนินการ

Bashir (2011, pp. 38-39) กล่าวว่า ใ้ว่า ผู้เรียนที่เรียนภาษาจำนวนมากให้ความสำคัญกับความสามารถในการพูดเท่ากับการรู้ภาษา ผู้เรียนจะเป็นผู้กำหนดความคล่องแคล่วในการพูดดังที่ กำหนดความสามารถในการสนทนากับผู้อื่น มากกว่าความสามารถในการอ่าน การเขียนหรือเข้าใจภาษาพูด ผู้เรียนให้ความสำคัญกับทักษะการพูด เนื่องจากเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด และผู้เรียนประเมินพัฒนาการของตนในการประสบความสำเร็จในการสื่อสาร ซึ่งการพูดนั้นมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านกลศาสตร์ (Mechanics) ได้แก่ การออกเสียง ไวยากรณ์และคำศัพท์ ซึ่งเน้นการใช้คำพูดที่เหมาะสมและการออกเสียงที่ถูกต้อง

2. ด้านหน้าที่การทำงาน (Functions) คือ การที่ผู้พูดรู้ว่าเมื่อใดข้อความที่สื่อสารออกไปจำเป็นต้องมีความชัดเจน เช่น การติดต่อซื้อขายทางธุรกิจ การแลกเปลี่ยนข้อมูล เป็นต้นและรู้ว่าเมื่อใดที่ไม่จำเป็นต้องเน้นการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์มากนัก เช่น การสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป เป็นต้น

3. ด้านกฎระเบียบทางสังคม วัฒนธรรมและบรรทัดฐาน (Social and Cultural Rules and Norms) หมายถึง ความเข้าใจว่าใครกำลังพูดถึงใคร ในสถานการณ์ใด ผู้พูดพูดเกี่ยวกับเรื่องอะไร

และมีจุดประสงค์อะไร เช่น การผลิตกันพูด อัตราการพูด ความนานของการหยุดระหว่างผู้พูด ความสัมพันธ์ของผู้ร่วมสนทนา เป็นต้น

ในรูปแบบการสื่อสารของการเรียนการสอนภาษา ผู้สอนสามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาองค์ความรู้นี้ โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน และเตรียมผู้เรียนให้เข้าสู่การสนทนาในชีวิตจริง ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการใช้ไวยากรณ์อย่างถูกต้อง การเชื่อมโยงอย่างมีเหตุผลในบริบทที่เฉพาะเจาะจง และยอมรับการใช้การออกเสียง

Bashir (2011, pp. 39-40) ยังได้กล่าวอีกว่า การสื่อสารในชีวิตประจำวันนั้นเกิดขึ้นเนื่องจากมีช่องว่างของข้อมูลระหว่างผู้สนทนา การส่งสารจึงมีความเกี่ยวข้องกับช่องว่างของข้อมูล เพื่อให้การสื่อสารประสบผลสำเร็จนักเรียนจึงต้องลดหรือจัดช่องว่างของข้อมูลเหล่านั้น และเพื่อให้เกิดความสมดุลในการทำกิจกรรมผู้สอนควรเลือกใช้กิจกรรมที่มีความหลากหลายทั้งในชั้นการป้อนข้อมูลและชั้นการแสดงผล ซึ่งเกิดประโยชน์ เพิ่มแรงจูงใจและยังมีแนวโน้มที่จะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนในทุกระดับความสามารถรวมไปถึงผู้เรียนระดับเริ่มต้นด้วยเช่นกัน และกลยุทธ์ในการพูดซึ่งผู้สอนสามารถปรับใช้กับการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2.7 การวัดและประเมินผลและการทดสอบการพูด

Ur (2012, p. 180) ได้กล่าวถึง การวัดและประเมินการพูดไว้ว่า การที่จะประเมินความสามารถในการพูดของผู้เรียนนั้นเป็นสิ่งที่ยาก เพราะการพูดแตกต่างจากทักษะอื่นและสามารถทดสอบได้เพียงบุคคลเดียว (บางครั้งทดสอบเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม) ซึ่งใช้เวลานานในการทดสอบ นอกจากนี้ในการทดสอบยังไม่มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จึงไม่มีเครื่องมือหรือคอมพิวเตอร์พื้นฐานในการทดสอบ ยิ่งไปกว่านั้นการพูดเป็นไปอย่างรวดเร็ว ไม่สามารถตรวจสอบซ้ำและพิจารณาใหม่ได้ การใช้เกณฑ์มาตรฐานสามารถช่วยแก้ปัญหาความน่าเชื่อถือ เพราะมั่นใจได้ว่ามีเกณฑ์ที่แน่นอนในระดับที่ต่างกัน ดังตัวอย่างเกณฑ์ที่ปรากฏต่อไปนี้

ตารางที่ 2.10

เกณฑ์มาตรฐานสามารถช่วยแก้ปัญหาความน่าเชื่อถือ

คะแนน	ความสามารถในการพูด
1	ไม่พูดอะไรเลย
2	ตอบเป็นคำๆ ยากต่อการเข้าใจ
3	สื่อสารได้สั้นๆ พูดวลีที่ยังไม่แน่ใจ พูดเมื่อผู้สัมภาษณ์ไปคำตอบให้ ก่อนข้างยากต่อการเข้าใจ

(ต่อ)

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

คะแนน	ความสามารถในการพูด
4	ใช้ประโยคสั้นๆ สื่อสารเป็นข้อความสั้นๆ สามารถโต้ตอบเมื่อผู้สัมภาษณ์ไปคำตอบให้
5	สามารถใช้ประโยคที่มีความยาวและชัดเจน มีโอกาสในการเริ่มสนทนา สามารถโต้เถียงหรือแลกเปลี่ยนความคิดกับผู้สัมภาษณ์ได้นานขึ้น
6	พูดได้อย่างคล่องแคล่วและชัดเจน มีส่วนร่วมในบทสนทนากับผู้สัมภาษณ์ เป็นผู้เริ่มการสนทนา

2.2.2.8 รูปแบบการทดสอบทักษะการพูด

Thombury (2005, pp. 125-126) กล่าวว่า รูปแบบการทดสอบทักษะการพูดที่ใช้กันโดยทั่วไป มีดังนี้

1. การสัมภาษณ์ (Interviews) โดยทั่วไป ธรรมชาติของการสัมภาษณ์จะมีรูปแบบค่อนข้างเป็นทางการ กล่าวคือ เป็นสถานการณ์ในการทดสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในลักษณะการสนทนากัน ซึ่งอาจจะทำให้ผู้เรียนในฐานะผู้รับการสัมภาษณ์ตื่นตระหนก สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากความกังวลกับสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการสัมภาษณ์ ลักษณะท่าทางรวมถึงการแสดงออกของผู้สัมภาษณ์ จนบ่อยครั้งที่ผู้สัมภาษณ์มักจะตอบคำถามหรือให้ผู้สัมภาษณ์ได้ไม่ดีเท่าที่ควร และส่งผลให้ผู้ประเมินตัดสินไปว่าผู้เรียนมีทักษะการพูดดีมาน้อยเพียงใดโดยไม่ได้คำนึงถึงสาเหตุดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ยังมีวิธีหลีกเลี่ยงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นเหล่านี้ได้ เช่น การพูดคุยกันในช่วงเริ่มต้นของการสัมภาษณ์สามารถช่วยให้ผู้รับการสัมภาษณ์รู้สึกผ่อนคลาย หรือการใช้รูปภาพหรือเลือกหัวข้อต่างๆ ในการสัมภาษณ์ โดยเฉพาะหากผู้รับการสัมภาษณ์มีเวลา 1-2 นาทีในการเตรียมตัวก่อนก็สามารถช่วยลดบรรยากาศตึงเครียดและสร้างความผ่อนคลาย ทั้งยังส่งผลให้ผู้รับการสัมภาษณ์แสดงความสามารถด้านทักษะการพูดของตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพอีกด้วย

2. การพูดสด (Live Monologues) คือ การที่ผู้พูดมีเวลาเตรียมตัวและนำเสนอการพูดสั้นๆ ในหัวข้อที่ได้รับ การทดสอบด้วยวิธีนี้ช่วยขจัดปัญหาที่เกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์ออกไปได้และยังเป็นเครื่องพิสูจน์ความสามารถด้านทักษะการพูดของผู้เรียนได้มากขึ้น หากผู้เรียนคนอื่นๆ สวมบทบาทเป็นผู้ฟัง การถาม-ตอบมักจะรวมอยู่ในวิธีนี้ด้วย ซึ่งจะช่วยให้ผู้พูดได้ฝึกและแสดงความสามารถในการพูดเชิงปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างเป็นธรรมชาติ

3. การบันทึกการพูด (Recorded Monologues) วิธีนี้ช่วยลดความกดดันได้มากกว่าการพูดในที่สาธารณะ และเป็น การทดสอบแบบไม่เป็นทางการซึ่งผู้เรียนหรือผู้พูดมีเวลาในการฝึกฝนและเตรียมตัวมากกว่าวิธีการพูดสด ผู้เรียนสามารถบันทึกการพูดของตนเองเกี่ยวกับเรื่องใดก็ได้ เช่น

กีฬาที่ชื่นชอบ กิจกรรมยามว่าง เป็นต้น ประโยชน์ของการบันทึกการพูดคือ การประเมินเกิดขึ้นได้ทันที หลังจากชมการบันทึก โดยผู้ประเมินจะให้คะแนน จากนั้นนำคะแนนที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์คะแนนมาตรฐานเพื่อความถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

4. การแสดงบทบาทสมมติ (Role-plays) เป็นวิธีการสอนพูดซึ่งผู้เรียนภาษามักจะได้แสดงบทบาทสมมติในห้องเรียนและเป็นการทดสอบการพูดที่ผู้สอนส่วนใหญ่เลือกใช้ ในขณะที่ผู้เรียนคนอื่นๆ จะสวมบทบาทแตกต่างกันไปและปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างคู่สนทนาคือ ความยากในการควบคุมบทสนทนาในสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งบทบาทสมมติจะไม่เน้นการแสดงที่เกินจริงหรือการใช้จินตนาการมากมายนัก แต่จะเน้นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันโดยผู้เรียนอาจใช้ข้อมูลที่ผู้สอนกำหนดให้ช่วยในการแสดง ตัวอย่าง เช่น ผู้เรียนใช้ข้อมูลจากแผ่นพับโฆษณาการท่องเที่ยวในการจองทัวร์นำเที่ยว เป็นต้น

5. การทำงานร่วมกันและการอภิปราย (Collaborative tasks and discussion) วิธีนี้จะคล้ายกับการแสดงบทบาทสมมติแต่ผู้เรียนไม่ต้องสวมบทบาทตามสถานการณ์นั้นๆ เพียงแค่ต้องเป็นตัวของตัวเอง ตัวอย่าง เช่น สถานการณ์ซึ่งผู้สมัครงาน 2 คนจะผ่านการสัมภาษณ์งานหรือไม่ในส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการทำประวัติและเพิ่มสะสมผลงาน หรือสถานการณ์ที่ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นของตนซึ่งเกี่ยวข้องกับหัวข้อการอภิปรายที่ได้รับ เป็นต้น เช่นเดียวกับการแสดงบทบาทสมมติที่แต่ละบทบาทมีผลต่อผู้ร่วมแสดงคนอื่นๆ แต่อย่างน้อย ผู้เรียนก็จะได้ฝึกทักษะการพูดและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการใช้ภาษาในชีวิตจริงมากที่สุด

2.2.2.9 หลักเกณฑ์การประเมินการพูด

Thombury (2005, pp.127-129) ได้ อธิบาย หลักเกณฑ์ การประเมิน การพูด ไว้ว่า แบบทดสอบทักษะการพูด CELS ต้องคำนึงถึง 4 ปัจจัย อันได้แก่ โครงสร้างและคำศัพท์ การจัดลำดับการพูด การออกเสียงและการพูดเชิงปฏิสัมพันธ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างและคำศัพท์ (Grammar and Vocabulary) การประเมินจะสังเกตจากความถูกต้องและความเหมาะสมของการใช้รูปแบบประโยคและคำศัพท์

2. การจัดลำดับการพูด (Discourse Managements) ผู้ทดสอบจะให้ความสำคัญไปยังความสามารถในการแสดงออกด้านความคิดซึ่งสอดคล้องและเป็นเหตุเป็นผลกับสิ่งที่ผู้รับการทดสอบพูด โดยการใช้แบบทดสอบทักษะการพูด CELS นั้นก็เพื่อต้องการให้ผู้รับการทดสอบสร้างประโยคและนำมาเรียบเรียงเป็นคำพูดที่มีความเหมาะสมเพื่อใช้ในการสื่อสารและแสดงเจตคติของตนเอง

3. การออกเสียง (Pronunciation) คือ เสียงของแต่ละบุคคลที่มีความเหมาะสมในการเชื่อมคำ การเน้นคำและการออกเสียงสูงต่ำเพื่อสื่อความหมายได้มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามเป็นที่ยอมรับกันว่าสำเนียงของภาษาแรกเมื่อใช้ภาษาที่สองนั้นไม่เป็นปัญหาในการสื่อสารภาษาที่สอง

4. การพูดเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive Communication) คือ ความสามารถของผู้รับการทดสอบด้านปฏิสัมพันธ์กับคู่สนทนาและผู้รับการทดสอบคนอื่นๆ รวมถึงความสามารถในการเลือกใช้ภาษาซึ่งจำเป็นต้องมีกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นและคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนา เช่น การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล การอภิปรายหาข้อสรุป การถามผู้รับการทดสอบคนอื่นๆ เพื่อความชัดเจนถูกต้องของข้อมูล เป็นต้น

Thornbury (2005, p. 129) กล่าวเพิ่มเติมว่า แบบทดสอบทักษะการพูด CELS (Cambridge Certificate in English Language Speaking Skills) นั้น สามารถทดสอบได้ 3 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับระดับ B1 B2 และ C1 ของกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (Common European Framework: CEF) ซึ่งได้ให้ข้อบ่งชี้ถึงความสามารถด้านทักษะการพูดที่มีความแตกต่างกันไว้ 6 ระดับและเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการประเมินทักษะความสามารถด้านการพูดของผู้เรียนได้ซึ่งมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2

ตารางข้อบ่งชี้ระดับความสามารถด้านทักษะการพูด

ระดับ	ข้อบ่งชี้
C2	สามารถพูดได้อย่างชัดเจนยัดคำ มีความชัดเจนในรายละเอียด มีเนื้อหาที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เรียงลำดับเรื่องราวได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งช่วยให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจและจดจำส่วนสำคัญของเนื้อหาได้
C1	สามารถให้ความชัดเจน บรรยายได้อย่างเป็นระบบ นำเสนอในเรื่องที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น รวมสาระสำคัญเข้าไว้ด้วยกัน เพิ่มเติมส่วนสำคัญและสรุปเรื่องอย่างเหมาะสมกลมกลืนได้
B2	สามารถให้ความชัดเจน บรรยายได้อย่างเป็นระบบ นำเสนอในส่วนสำคัญอย่างเหมาะสม มีรายละเอียดสนับสนุนความคิดเห็นที่เพียงพอและบรรยายรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ อย่างครอบคลุมได้
B1	สามารถให้เหตุผลได้อย่างคล่องแคล่ว ตรงไปตรงมาเพื่อสนับสนุนการบรรยายในเรื่องที่ผู้เรียนมีความสนใจ และนำเสนอในลักษณะเป็นลำดับเหตุการณ์ได้
A2	สามารถบรรยายหรือนำเสนอเกี่ยวกับคนที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงาน กิจกรรมประจำวัน สิ่งที่ชอบหรือไม่ชอบ ในลักษณะเรื่องสั้นจากวงล้อต่างๆ หรือการเชื่อมโยงประโยคต่างๆ เข้าด้วยกันได้
A1	สามารถใช้คำพูดหรือวลีง่ายๆ ที่เกี่ยวกับคนและสถานที่ได้

จากข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการพูด กล่าวสรุปได้ว่า ทักษะการพูดเป็นทักษะที่แสดงออกทางวาจา เพื่อแสดงความคิดเห็นของตนเอง โดยที่สามารถใช้ภาษาที่ถูกต้อง การสอนทักษะการพูดมีหลายวิธี ซึ่งครุณากิจกรรมการสอนของแต่ละวิธีนั้นมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงในการเรียน การใช้สื่อการสอนมาช่วยในการพูด จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ดีและเร็วขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยประเมินความสามารถด้านการพูดโดยการแสดงบทบาทสมมติ ประเมินการให้คะแนนจากเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.3 การแสดงบทบาทสมมติ

2.3.1 ความหมายของบทบาทสมมติ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2554, น. 163) กล่าวว่า วิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ หมายถึง วิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์จำลองและบทบาทสมมติขึ้นจากความเป็นจริง นำมาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนต้องการจะเป็น ผู้สอนจะใช้การแสดงออกด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนได้อย่างลึกซึ้ง และรู้จักปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม

แซฟเทลและแซฟเทล (1967, pp. 67-71) ได้ให้ความหมายของบทบาทสมมติว่า บทบาทสมมติ คือ การสมมติบทบาท โดยการแสดงออกจากสถานการณ์จำลอง ซึ่งจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์ในชีวิตจริง ผู้เรียนนั้นจะเกิดการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความคิด ค่านิยม และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น วิธีการที่ผู้เรียนได้แสดงถึงความรู้สึกนึกคิดต่างๆ ของตนเองและผู้อื่น

สุคนธ์ ลินธพานนท์ (2554, น. 156-164) กล่าวถึงบทบาทสมมติไว้ว่า บทบาทสมมติเป็นวิธีการที่ใช้ในการสอนแขนงหนึ่ง โดยอาศัยการสร้างสถานการณ์จำลอง เพื่อให้สอดคล้องกับบทเรียนให้ผู้เรียนได้แสดงออกในการเป็นบุคคลต่างๆ บทบาทต่างๆ ที่ผู้เรียนได้รับเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้ทดลองและเรียนรู้ในการปรับพฤติกรรมของตนในภาวะต่างๆ ตามสถานการณ์ และหาทางแก้ไขปัญหาตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เข้าใจถึงการกระทำ ความรู้สึก เหตุผลของบุคคลที่สวมบทบาทดังกล่าวในชีวิตจริงตามหัวข้อที่กำหนดให้ถึงการแสดงออกของแต่ละพฤติกรรมบุคคลที่ผู้เรียนได้รับ

ทิตนา แคมมณี (2558, น. 358-359) ได้ให้ความหมายของบทบาทสมมติว่า การให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง แสดงออกตามความคิดเห็นของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดง ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรม ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยที่สังเกตพบเห็นมาเป็นข้อมูลในการอภิปราย

จากการให้ความหมายของนักวิชาการตามที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า บทบาทสมมติ หมายถึง การสร้างสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน โดยการสวมบทบาทบุคคลอาชีพ จำลองสถานที่ โดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากชีวิตจริงทำให้เกิดประสบการณ์โดยตรงต่อผู้เรียน และมีปฏิสัมพันธ์กันในสังคม ผู้เรียนได้ใช้ความรู้สึกรู้สึกนึกคิด และประสบการณ์ของผู้เรียนในการแสดงออกตามสถานการณ์ที่ได้รับตามบทเรียน ซึ่งผู้เรียนจะได้รับความรู้ และหาทางแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้

2.3.2 การสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้และเข้าใจได้ด้วยตนเอง โดยเน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติเป็นอีกวิธีสอนหนึ่งที่จะให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ให้ผู้เรียนได้แสดงออก ทั้งทางด้านความคิดและท่าทางการแสดง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้เกิดความสนุกสนานและเพลิดเพลิน

บุญชม ศรีสะอาด (2541, น. 161) กล่าวถึงการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) คือ เทคนิคการสอนที่ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมติขึ้น นั่นคือ แสดงบทบาทที่กำหนดให้

อินทรีรา บุญยาทร (2542, น. 98) อธิบายการสอนด้วยบทบาทสมมติ หมายถึง วิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น โดยแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

สุพิน บุญชูวงศ์ (2544, น. 67) กล่าวว่าวิธีสอนที่ใช้บทบาทที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริงมาเป็นเครื่องมือในการสอนโดยที่ครูสร้างสถานการณ์สมมติและบทบาทขึ้นมาให้นักเรียนได้แสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น มีการนำการแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาใช้เป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนในเรื่องความรู้สึกรู้สึกและพฤติกรรมและปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ทศนา แคมมณี (2550, น. 358) กล่าวถึงวิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกมาตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดง ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกรู้สึกและพฤติกรรมที่สังเกตพบว่าเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 160) อธิบายถึง วิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ หมายถึง วิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นจากความเป็นจริง มาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนคิดว่าควรจะเป็น ผู้สอนจะใช้การแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้

แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน อันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนอย่างลึกซึ้ง และรู้จักปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ หมายถึง การสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นมาที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงบทบาทสมมตินั้นๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนได้กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางด้านความรู้ ความคิด ที่คิดว่าตนควรจะเป็น

2.3.3 บทบาทของผู้สอนในการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

สิริวรรณ ศรีพหล และ พันทิพา อุทัยสุข (2540, น. 111) กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนไว้ว่า ความสำเร็จของการสอน โดยการแสดงบทบาทสมมติประการหนึ่งขึ้นอยู่กับผู้สอน ในฐานะที่ผู้สอนเป็นผู้จัดการ ในการวางแผนการเรียนการสอน บทบาทและหน้าที่ของผู้สอนในการทำให้การสอน โดยการแสดงบทบาทสมมติมีประสิทธิภาพ คือ

1. กำหนดเหตุการณ์ หรือปัญหา ซึ่งโดยทั่วไปเป็นหน้าที่ของผู้สอน เมื่อกำหนดปัญหาแล้วจะนำไปเสนอแก่ผู้เรียนรวมทั้งเลือกตัวผู้แสดงด้วย สำหรับกรณีนี้เป็นการแสดงบทบาทสมมติที่ต้องเตรียมตัวมาก่อน

2. เป็นผู้สรุปบทเรียน ภายหลังจากการอภิปรายสิ้นสุดลง

3. เป็นผู้คอยช่วยเหลือในระหว่างปฏิบัติการกรรมการเรียนการสอน

4. ผู้สอนจะต้องยอมรับพฤติกรรมหรือบทบาทที่ผู้เรียนแสดงออกไม่มีการประเมิน (กิริยาหรือบทบาทต่างๆ ซึ่งถือเป็นเสรีภาพของผู้แสดง

5. ช่วยผู้เรียนหาข้อสรุปและเลือกทางออก

6. ช่วยส่งเสริมและให้กำลังใจแก่ผู้เรียนในการหาทางออกหรือการแสดงบทบาทสมมติ

7. ช่วยชี้ประเด็นที่สำคัญๆ ในการเรียน

8. เสนอแนวทางการนำความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องที่เรียนไปแล้วกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม

การเรียนการสอนวิชาต่างๆ วิชาที่เหมาะสมสำหรับการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ ได้แก่ วิชาสังคมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ หรือวิชาที่ต้องการพัฒนาเจตคติให้แก่ผู้เรียน แต่อาจเลือกสอนเพียงบางบทเรียนที่เหมาะสมกับการใช้วิธีการนี้

2.3.4 ประโยชน์ของการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

เสริมศรี ลักษณ์ศิริ (2540, น. 261-262) อธิบายถึงประโยชน์ของการใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอนว่า บทบาทสมมตินับว่าเป็นเครื่องมือและวิธีการอย่างหนึ่งที่ช่วยในการสอนได้มาก โดยเฉพาะในด้านการสอนสังคมศึกษา และการอบรมระเบียบวินัย คุณธรรม ครูสามารถนำบทบาทสมมติไปช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในด้านต่างๆ หลายด้าน ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจว่าพฤติกรรมมีสาเหตุ การที่ให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทต่างๆ ที่ถูกจำกัดอยู่ในสภาพการณ์ต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงสาเหตุต่างๆ ที่ผลักดันให้ต้องแสดงพฤติกรรมใดๆ ออกไป ความเข้าใจนี้จะช่วยให้ผู้เรียนไม่ด่วนตัดสินใจอะไรง่ายๆ ก่อนที่จะพิจารณาถึงสาเหตุจากนั้นยังจะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวทางในการแก้ปัญหาให้ตรงจุดอีกด้วย

2. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การที่ให้ผู้เรียนได้สวมบทบาทของผู้อื่นจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ว่า ผู้อื่นมีความคิดและความรู้สึกอย่างไรความเข้าใจนี้จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา

3. ช่วยลดความรู้สึกดิ่งเครียดของผู้เรียน ในบางครั้งผู้เรียนอาจจะมีความรู้สึกเกร็งแรงในใจหลายประการที่ไม่สามารถแสดงออกมาได้ ครูอาจใช้บทบาทสมมติเป็นเครื่องมือในการช่วยให้ผู้เรียนได้ระบายความรู้สึกนั้นๆ ออกมาเป็นการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของผู้เรียนลงได้บ้าง

4. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงความต้องการของผู้เรียน ในกรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถจะบอกความต้องการของตนออกมาได้ ครูอาจจัดบทบาทสมมติให้ผู้เรียนได้แสดง ซึ่งผู้เรียนอาจจะเปิดเผยความต้องการของตนออกมาโดยไม่รู้ตัว

5. ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองในทางที่ดี การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำรวจตนเองและเรียนรู้เกี่ยวกับผู้อื่น โดยใช้บทบาทสมมติเป็นเครื่องมือจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตนเองมากขึ้น และพัฒนาความรู้สึกที่ดีกับตนเอง สิ่งนี้นับว่าเป็นพื้นฐานของความเจริญงอกงามทางจิตใจอันจะช่วยให้บุคคลนั้นดำรงชีพอยู่อย่างปกติสุข และสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำรวจค่านิยมของตน และหาหลักยึดเหนี่ยวในการดำรงชีวิตของตน ในขณะที่ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติอยู่นั้น ผู้เรียนจะมีพฤติกรรมการตัดสินใจที่แสดงให้เห็นถึงค่านิยมของตน การที่มีโอกาสได้แสดง อภิปราย และวิเคราะห์ถึงค่านิยมเหล่านั้นจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในตนเองมากขึ้น

7. ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามัคคีในกลุ่มให้ดีขึ้นในการทำงานร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มมักจะมีปัญหาขัดแย้งกันอยู่บ้าง ความขัดแย้งนี้ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันและเกิดความแตกแยกกันในหมู่คณะ วิธีการบทบาทสมมตินี้สามารถนำมาใช้ทำให้คนในกลุ่มเกิดความเข้าใจกันและมีความสามัคคีปรองดองกัน

8. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในสังคม มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ดังนั้นการเรียนรู้ที่จะปฏิบัติตนให้เหมาะสมในสังคมจึงเป็นสิ่งจำเป็น บทบาทสมมติจะช่วยให้นักเรียนรู้ว่าเป็นจริงและสนุกสนานยิ่งขึ้น

9. ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ บทบาทสมมติแทบทุกบทบาทมักจะมีสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งแฝงอยู่ ผู้แสดงจะต้องใช้วิจารณญาณและไหวพริบในการแก้ปัญหา จึงนับว่าวิธีการนี้ช่วยฝึกเรื่องการแก้ปัญหาและการตัดสินใจได้อย่างดี การนำการสอน โดยการแสดง บทบาทสมมติไปใช้

สิริวรรณ ศรีพหล และ พันทิพา อุทัยสุข (2540, น. 110) กล่าวถึงการนำการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องคำนึงถึง สิ่งต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ การสอน โดยการแสดงบทบาทสมมติจะมีประสิทธิภาพและได้ผลดีต่อผู้เรียน ถ้าผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนได้พัฒนาในด้านเจตคติ เช่น เป็นบุคคลที่มีความเห็นใจผู้อื่น มีความเมตตา กรุณา ฯลฯ บทเรียนที่เหมาะสมกับการสอนดังกล่าวจะเป็นบทเรียนที่เกี่ยวกับปัญหาสังคม พฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม ฯลฯ ดังนั้น การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ และเนื้อหาที่จะสอนในตอนแรกของผู้สอนจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะถ้าวัตถุประสงค์และเนื้อหาเอื้อต่อธรรมชาติของการสอน โดยการแสดงบทบาทสมมติแล้ว การเรียนการสอนในบทเรียนจะมีความหมายต่อผู้เรียนมาก

2. การเลือกเหตุการณ์หรือปัญหา ความสำเร็จของวิธีการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติขึ้นอยู่กับ การเลือกเหตุการณ์หรือปัญหาที่จะนำมาศึกษา การเลือกเหตุการณ์หรือปัญหานั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เป็นต้นว่า

2.1 อายุของผู้เรียน ผู้เรียนอายุต่างๆ กันย่อมมีระดับความเข้าใจและวิธีการแสดงบทบาทต่างๆ กันด้วย เช่น กลุ่มผู้เรียน อายุ 8 – 10 ปี ย่อมมีความเข้าใจไม่มากนักในบทบาทหรือพฤติกรรมของบุคคลประเภทที่เขาไม่มีประสบการณ์มาก่อน

2.2 วัฒนธรรมและความเคยชิน เหตุการณ์ที่เลือกมาศึกษาควรเป็นเหตุการณ์ที่ผู้เรียนจะเข้าใจดีและมีความคุ้นเคย เช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเมืองหลวง หรือพฤติกรรมของกลุ่มคนในเมืองหลวงย่อมเป็นที่เข้าใจยากของผู้เรียนที่อยู่ในชนบท ความเหมาะสมขึ้นอยู่กับที่วิจารณ์ของครูผู้สอน

2.3 ความยากง่ายของเหตุการณ์ ทั้งนี้พิจารณาความเหมาะสมของวัยและประสบการณ์ของผู้เรียน

2.4 คุณค่าเชิงเจตคติ เหตุการณ์ที่เลือกมาศึกษานั้นต้องเป็นเหตุการณ์ที่ให้ข้อคิดหรือพัฒนาเจตคติของผู้เรียนมากพอสมควร ถ้าเหตุการณ์ที่เสนอไปอย่างไม่มีคุณค่าในด้านเจตคติเลย การเรียนการสอน โดยการแสดงบทบาทสมมติย่อมไม่มีประโยชน์ต่อผู้เรียน

2.5 ประสบการณ์ของผู้เรียนเกี่ยวกับวิธีการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ ถ้าเป็นกลุ่มผู้เรียนที่ไม่เคยได้รับการสอนแบบนี้มาก่อน ก็ควรเลือกเหตุการณ์ที่ไม่ซับซ้อนหรือเข้าใจยาก มาศึกษา ก่อน เมื่อมีประสบการณ์มากขึ้น เหตุการณ์ที่นำมาเสนออาจเพิ่มความยากหรือท้าทายให้คิดมากกว่าเดิมได้

ปัจจัยดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการเลือกเหตุการณ์หรือปัญหาที่นำมาศึกษาได้อย่างเหมาะสม

สำหรับเหตุการณ์ที่นำมาศึกษานั้น ดังได้กล่าวในตอนต้นแล้วว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังคม พฤติกรรมของบุคคลในสังคม นอกจากนั้นยังมีเหตุการณ์หรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับข้อต่อไปนี่ที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อจะสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติอีกด้วย กล่าวคือ

1. ความขัดแย้งระหว่างบุคคล การแสดงบทบาทสมมติจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล เข้าใจถึงพฤติกรรมของบุคคลนั้น เข้าใจถึงผลประโยชน์ที่บุคคลพิทักษ์และวางแผนจนเกิดความขัดแย้งขึ้น และยังสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคของการขจัดความขัดแย้งนั้นๆ ด้วย

2. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างชนกลุ่มน้อยกับชนกลุ่มใหญ่ กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่ปรากฏในประเทศ ความสัมพันธ์ของกลุ่มชนอาจมีทั้งทางบวกและทางลบ การสอนให้ผู้เรียนเข้าใจพฤติกรรมของกลุ่มต่างๆ ในสังคม โดยวิธีการแสดงบทบาทสมมติจะเป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมที่สุด

อาจารย์ ใจเที่ยง (2550, น. 164-165) กล่าวถึงการนำวิธีสอน โดยการแสดงบทบาทสมมติไปใช้ ผู้สอนควรคำนึงถึงข้อต่อไปนี่

1. จุดประสงค์การสอนเป็นการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านเจตคติ เช่น การเห็นใจผู้อื่น การมีความเมตตา กรุณา ฯลฯ บทเรียนที่เหมาะสมเป็นบทเรียนที่เกี่ยวกับพัฒนาสังคม พฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหา ถ้าเข้าเกณฑ์นี้ การสอนโดยให้แสดงบทบาทสมมติจะมีความหมายต่อผู้เรียนมาก

2. ผู้สอน ผู้สอนต้องทำความเข้าใจให้กระจ่างกับขั้นตอนการสอน เพื่อให้การสอนมีคุณค่าต่อผู้เรียน เช่น การเลือกปัญหาหรือเหตุการณ์มาศึกษา การเตรียมสถานการณ์ การเขียนบทบาทสมมติ และการวิเคราะห์อภิปราย ถ้าผู้สอนขาดความเข้าใจที่ถูกต้อง การสอนจะไม่บรรลุผลดังประสงค์

3. เวลา การสอนแบบนี้ต้องใช้เวลามาก ผู้สอนต้องวางแผนโดยอาจให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหามาก่อนจากบ้าน จะช่วยลดเวลาได้บ้าง

4. วิชา วิชาที่เหมาะสมกับการสอนแบบนี้ ได้แก่ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยในระดับประถมศึกษา วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา หรือวิชาที่ต้องการพัฒนาเจตคติให้แก่ผู้เรียน โดยผู้สอนอาจเลือกเพียงบางบทเรียนที่เหมาะสมกับการใช้วิธีการนี้

5. วิธีสอนแบบนี้ใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับชั้น

การสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติแบ่งประเภทออกเป็นหลายลักษณะ นักวิชาการบางท่านกล่าวว่าแบ่งจากความพร้อม บางท่านกล่าวว่าแบ่งตามบทบาทการแสดง ซึ่งพอจะสรุปได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ผู้แสดงเป็นจะต้องเป็นผู้แสดงบทบาทตามที่ถูกกำหนดไว้ โดยไม่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกส่วนตัว

2. ผู้แสดงจะต้องแสดงบทบาทตามแบบแผนพฤติกรรมของตนเอง

3. การแสดงบทบาทที่ผู้แสดงจะต้องเตรียมตัวก่อนการแสดงละคร

4. การแสดงบทบาทที่ผู้แสดงต้องแสดงบทบาทโดยทันที ไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า

จึงเห็นได้ว่า การสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมตินี้ ผู้สอนจะต้องมีบทบาทในการเตรียมความพร้อมพอสมควร ตั้งแต่การกำหนดปัญหา เตรียมความพร้อมด้านผู้แสดง ผู้สังเกตการณ์ ต้องคอยช่วยเหลือผู้เรียน ในขณะที่ปฏิบัติ ยอมรับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นของผู้เรียน และช่วยสรุปบทเรียนและเลือกทางออกเพื่อเสริมกำลังใจในการเรียน การสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติจึงมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด ซึ่งในส่วนของข้อดี คือ ส่งเสริมให้บทเรียนมีความน่าสนใจ สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกอารมณ์ และเจตคติของผู้เรียน ช่วยฝึกฝนการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียนและผู้เรียนยังได้เข้าใจรายละเอียดเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญของวิธีสอนแบบบทบาทสมมติ จะประกอบไปด้วย ผู้สอนและผู้เรียนสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ การแสดงบทบาทสมมติ มีการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิดความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของ ผู้แสดง และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ และมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยขั้นตอนของการเรียนการสอนประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม ผู้สอนเตรียมจุดประสงค์และสถานการณ์ในการแสดงบทบาทสมมติ

2. ขั้นดำเนินการสอน โดยผู้สอนจะต้องนำเข้าสู่บทเรียน โดยการกระตุ้นผู้เรียนเกิดความสนใจ ต่อจากนั้นต้องเลือกผู้แสดงบทบาท เตรียมผู้สังเกตการณ์การแสดงบทบาทสมมติ แล้วเตรียมความพร้อมในการจัดฉากและเตรียมการแสดงให้พร้อม

3. ขั้นวิเคราะห์และการอภิปรายผล ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และอภิปรายผล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

4. ขึ้นแสดงเพิ่มเติม หลังการอภิปรายสรุปผลการแสดงบทบาทสมมติแล้ว หากมีข้อบกพร่องหรือความไม่เข้าใจในเรื่องของการแสดงบทบาทสมมติ ผู้สอนอาจมีการแสดงเพิ่มเติมได้
5. ขึ้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปผล หลังจากอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงแล้ว ครูควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีส่วนสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ได้ศึกษาแก่กันและกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์นี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวความคิดกว้างขวางขึ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นว่าสิ่งที่เรียนนั้นเกี่ยวข้องกับความจริง จะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะหาข้อสรุปหรือได้แนวความคิดรวบยอดที่ตนสามารถเข้าใจได้อย่างดี

2.4 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือน โครงสร้างของบ้านที่สถาปนิกเขียนขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างบ้านให้ได้บ้านตามที่ต้องการ (บุรุษย์ ศิริมหาสารคาม, 2547, น. 15-16) ครูจำเป็นต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนคิดคนเก่ง และมีความสุขตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ครูควรมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ขั้นตอนการจัดทำแผนการเรี ยนรู้ องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ และประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้รวบรวมไว้ ดังนี้

2.4.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 73) แผนการเรียนรู้ คือ ผลการเตรียมการวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี หรือรายภาคมาสร้างหน่วยการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา และกระบวนการเรียนรู้ โดยเขียนเป็นแผนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน

กชกร ธิปัตติ (2545, น. 25) กล่าวถึงแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ว่า แผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กำหนดการหรือแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระยะสั้น เช่น แผนการเรียนรู้รายวัน หรือ แผนการเรียนรู้รายสัปดาห์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่สำคัญคือกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้โดยทั่วไปประกอบด้วยวิชา ชั้น ชื่อแผน เวลาที่สอน สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์ปลายทาง เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป สื่อการเรียน หรือแหล่งการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้เป็นสำคัญ

นิคม ชมพูลง (2545, น. 180) กล่าวถึงแผนการจัดการเรียนรู้ว่า แผนการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

รุจิรี ภู่อาระ (2545, น. 11) กล่าวว่า แผนการเรียนรู้เป็นเครื่องมือ แนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม

ชวลิต ชูกำแพง (2551, น. 53) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนล่วงหน้าอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรของครูผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง โดยใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา เวลา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็น แผนการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนได้จัดทำไว้ล่วงหน้า ซึ่งมีองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล ซึ่งครูได้มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การวางแผนการจัดการเรียนรู้ของครู เป็นหัวใจของการนำผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางที่กำหนดว่าต้องเลือกใช้กิจกรรม กระบวนการเรียนการสอนลักษณะใดจึงสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้จึงมีความสำคัญ ดังต่อไปนี้

วัฒนาพร ระจับทุกซ์ (2542, น. 2) ได้ให้ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า ก่อให้เกิดการวางแผนและเตรียมการล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิค วิธีการสอน การเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ

1. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดผลและประเมินผลตลอดจนประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและจำเป็น
2. เป็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูที่สอนและครูที่สอนแทน นำไปใช้ปฏิบัติการสอนอย่างมั่นใจ
3. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลที่จะใช้เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

4. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน ซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงาน

วิชาการ

กชกร ธิปัตติ (2545, น. 25) ได้ให้ความสำคัญของการจัดทำแผนการเรียนรู้ไว้ว่า โดยทั่วไปจะเริ่มจากการวิเคราะห์จุดประสงค์ หรือเป้าหมาย หรือตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรียกว่า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อหรือแหล่งการเรียนรู้และกระบวนการประเมินผล ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยการศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้ในสาระเป็นรายปี หรือรายภาคเพื่อให้สามารถกำหนดได้ว่าผลการเรียนรู้ที่คาดหวังใดจะอยู่ในแผนการเรียนรู้นั้นๆ ซึ่งต้องครอบคลุมผลการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม

2. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ซึ่งต้องคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

2.1 สาระการเรียนรู้ควรจัดเรียงลำดับจากง่ายไปหายากและมีความต่อเนื่องกัน

2.2 สาระการเรียนรู้ต้องมีความถูกต้องปฏิบัติได้ นำไปใช้ได้และเป็นความรู้ที่

ทันสมัย

2.3 สาระการเรียนรู้ต้องมีลำดับความสำคัญเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่าง

กว้างขวาง

2.4 สาระการเรียนรู้ควรได้รับการปรับขยายให้สอดคล้องกับผู้เรียน สถานศึกษา

ชุมชนและท้องถิ่น

2.5 สาระการเรียนรู้ควรเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่ายและน่าสนใจ

3. วิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงหลักการที่สำคัญ คือ

3.1 กำหนดวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน

3.2 กำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนได้ปฏิบัติ กระบวนการเรียนรู้

ควรจัดทั้งในและนอกชั้นเรียน

4. วิเคราะห์สื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงหลักการที่สำคัญ ดังนี้

4.1 หลักการด้านประเภทของสื่อ คือ ครูต้องรู้ว่าควรใช้สื่อประเภทใด จึงจะเหมาะสมและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือไม่ควรเลือกสื่อประเภทใดจึงจะเหมาะสมกับผู้เรียน

4.2 หลักการด้านการใช้สื่อ คือ การเตรียมของครู เช่น มีขั้นตอนใดบ้าง ครูต้องทำความเข้าใจให้ถูกต้องและชัดเจน

5. วิเคราะห์กระบวนการประเมินผล ซึ่งมีหลักการ ดังนี้

5.1 ประเมินผลอย่างสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือจุดประสงค์และมาตรฐานการเรียนรู้

5.2 ประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย

5.3 ใช้เครื่องมือในการประเมินผลที่น่าเชื่อถือหรือมีความเชื่อมั่น หรือเป็นเครื่องมือที่ได้รับการพัฒนา ปรับปรุงมาหลายครั้งแล้ว

5.4 เป็นการประเมินที่สามารถนำผลมาสรุปและนำไปใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การวางแผนจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนทราบว่า ในแต่ละสัปดาห์หรือแต่ละชั่วโมงผู้สอนควรจะสอนรายวิชาใด ขอบข่ายสาระการเรียนรู้ครอบคลุมเรื่องราวอะไรบ้าง รวมทั้งการสำรวจสภาพปัญหาต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้และสามารถทำการประเมินผลผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ได้ตามเป้าหมาย

2.4.3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูใช้ในการเตรียมการสอนมีหลายรูปแบบ มิได้กำหนดแบบใดแบบหนึ่งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความสะดวกในการใช้ หัวข้อหรือองค์ประกอบในการจัดทำแผนการเรียนรู้ควรมีดังนี้

ชวลิต ชูกำแหง (2551, น. 56) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง/จุดประสงค์การเรียนรู้
2. สาระการเรียนรู้
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้
4. การวัดผลและการประเมินผล
5. สื่อการเรียน/แหล่งเรียนรู้
6. กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม
7. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร
8. บันทึกผลหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้
9. ภาคผนวก/หมายเหตุ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น. 282) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ หน่วยที่สอนและสาระสำคัญ (ความคิดรวบยอด) ของเรื่อง
2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. สาระการเรียนรู้

4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. วัดผลประเมินผล

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการจัดทำแผนการเรียนรู้จะต้องยึดส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่ สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาเป็นการตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยของแผน และบันทึกผลการเรียนหลังสอนที่เอื้อและตอบสนองต่อความต้องการความรู้ความสามารถของนักเรียน การวางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าทำให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจ

2.4.4 ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ต่างๆ ดังนี้

สุพิน บุญชูวงศ์ (2538, น. 120-121) กล่าวไว้ว่า ในการทำแผนการสอน ครูต้องกำหนดการสอนและตารางสอนก่อนว่า เรื่องที่จะสอนนั้นเรื่องอะไร ใช้เวลาสอนกี่คาบ แล้วศึกษาแผนการสอนของกรมวิชาการ (แม่บท) และคู่มือครูเพื่อศึกษารายละเอียดต่อไป

1. ศึกษาแผนการสอนแม่บท (ของกรมวิชาการ) และปรับแผนการสอน โดยแบ่งหัวข้อของเนื้อหาให้ย่อยลงไปในการแบ่งหัวข้อของเนื้อหา และการแบ่งย่อพอดที่จะสอนในแต่ละครั้ง ซึ่งเวลาที่ใช้สอนในแต่ละครั้งจะไม่เท่ากันแล้วแต่เนื้อหา และต้องคำนึงถึงการจัดตารางสอนแต่ละโรงเรียน

2. ศึกษาความคิดรวบยอดทั้งหมดของบทเรียนนั้นหรือเรื่องนั้นให้เข้าใจ

3. ศึกษาจุดประสงค์ทั้งหลายของบทนั้น เพื่อทำความเข้าใจว่าสอนจบบทนี้แล้วนักเรียนทำอะไรได้บ้าง ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปอย่างไรบ้าง ซึ่งจะเป็นแนวทางในการทดสอบการเรียนรู้ของเด็กด้วย

4. ศึกษาเนื้อหาและรายละเอียดว่ามีเรื่องอะไรบ้าง สอดคล้องกับความคิดรวบยอด และจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เนื้อหาแต่ละเรื่องสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อใด และความคิดรวบยอดข้อใด

5. ศึกษากิจกรรมการเรียนทั้งหมด ตรวจสอบดูว่ากิจกรรมทั้งหมดแต่ละเรื่องสนองเนื้อหาข้อใด แล้วสามารถสอนตามกิจกรรมนั้นๆ ได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้จะต้องคิดกิจกรรมอะไรมาแทน

6. ศึกษาสื่อการเรียนทั้งหมดของแต่ละเรื่องว่ามีอะไรบ้าง ตรงกับกิจกรรมหรือเนื้อหาหรือไม่ว่าจะจัดหาได้โดยวิธีอย่างไร แล้วถ้าทำเองจะได้ทันเวลาหรือไม่

7. ศึกษาการวัดผลและการประเมินผล แต่ละครั้งที่สอนว่าวิธีการอย่างไร วิธีการเหล่านั้นเหมาะสมกับการจัดเนื้อหาและกิจกรรมที่กล่าวไว้หรือไม่

ตำลึ รัศสุทธิ (2544, น. 79) เสนอขั้นตอนการทำแผนการสอน ดังนี้

1. ศึกษาเวลาที่จะใช้งานจริงหรือกำหนดปฏิทินงาน โดยเมื่อได้รับทราบว่าจะสอนวิชาใดแล้ว ต้องศึกษาว่าสอนสัปดาห์ละกี่คาบในหนึ่งภาคเรียนมีกี่สัปดาห์ มีวันหยุดหรือวันที่ใช้กิจกรรมของโรงเรียนเท่าใด เหลือเวลาที่ใช้สอนจริงเท่าใด จดบันทึกไว้

2. ศึกษาหลักสูตรโดยละเอียดในกลุ่มประสบการณ์หรือวิชาที่ทำแผนการสอน เช่น ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของกลุ่มประสบการณ์หรือวิชานั้น ศึกษาเนื้อหากิจกรรมเสนอแนะจากคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร คู่มือ หลักสูตร คู่มือการสอน ศึกษาเนื้อหาว่ามีความสัมพันธ์กับวิชาใดบ้าง เพื่อจะได้นำมาบูรณาการ

3. กำหนดโครงสร้างของเนื้อหา สาระ จุดประสงค์การสอน ตลอดภาคเรียนของกลุ่มประสบการณ์หรือวิชานั้น โดยใช้จุดประสงค์ในคำอธิบายหลักสูตรเป็นจุดประสงค์ปลายทาง ใช้คำอธิบายเชิงเนื้อหาเป็นกรอบเนื้อหาโดยใช้เอกสารอื่นประกอบด้วย เช่น หนังสือเรียน หนังสืออ้างอิง ข้อมูลทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมในท้องถิ่น มากำหนดเป็นเนื้อหาย่อย

4. กำหนดโครงสร้างของวิชาที่สอน โดยนำจำนวนคาบหรือชั่วโมงสอนที่มีจริงในแต่ละภาคเรียนมากำหนด

5. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้บูรณาการกับวิชาอื่น รวมทั้งกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลด้วย ซึ่งอาจจะเป็นรายชั่วโมงหรือหรือรายหัวข้อเรื่องก็ได้ โดยให้มีการบูรณาการกับวิชาอื่นด้วย

สรุปได้ว่า การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นงานสำคัญอย่างยิ่งของครู เพราะการเตรียมการสอนที่สมบูรณ์ จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง

2.4.5 หลักการและขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงหลักการและขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2537, น. 211-212) กล่าวว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เป็นงานที่ยากแต่ผู้ไม่คุ้นเคยจะรู้สึกเป็นภาระหนัก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้ถูกต้องตามหลักการ สิ่งที่ต้องเขียนให้ชัดเจนในแผนการเรียนรู้ ได้แก่

1. ชื่อเรื่องหรือหัวข้อเรื่องย่อย
2. จำนวนคาบ
3. สาระสำคัญ
4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. เนื้อหา
6. กิจกรรมการเรียนการสอน

7. สื่อการเรียนการสอน

8. การวัดประเมินผล

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น. 288) ได้กล่าวถึงการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ที่จะสอน

1.1 จุดประสงค์ประจำวิชา

1.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1.3 คำอธิบายรายวิชา

1.4 โครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา

1.5 การวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้

1.6 แผนการจัดการเรียนรู้

2. ศึกษาแนวการสอนของกรมวิชาการ เพื่อ

2.1 ศึกษารายละเอียดสาระการเรียนรู้กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละช่วงชั้น และระดับชั้น ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เพื่อเพิ่มเติมอีกให้สมบูรณ์

2.2 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือไม่ ถ้าไม่สอดคล้องควรปรับและนำมาเขียนในแผนการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจนต่อไป

2.3 นำกิจกรรมในแนวการสอนมาพิจารณาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

3. ชั้นเขียนแผนการสอน

ชั้นเขียนแผนการสอน เป็นขั้นตอนสำคัญซึ่งผู้เขียนต้องวางแผนอย่างรอบคอบ โดยกำหนด จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลา กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง กำหนดสื่อการสอนและการวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน อย่างไรก็ตาม ควรได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดเน้นของหลักสูตร กล่าวคือ ควรได้จัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการ และใช้กระบวนการต่างๆ เช่น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการ 9 ประการ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะ กระบวนการ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ชวลิต ชูกำแหง (2551, น. 57) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (จุดประสงค์การเรียนรู้)

เป็นการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายปี/รายภาค หรือหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดให้ครบองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม

2. สารการเรียนรู้ (สาระสำคัญ)

เป็นการวิเคราะห์สารการเรียนรู้กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังด้านความรู้ โดยการวิเคราะห์ในหัวเรื่องต่อไปนี้

2.1 เลือกและขยายสารการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

2.2 ต้องมีความเที่ยงตรง ปฏิบัติได้จริง ทันสมัย และเป็นตัวแทนความรู้

2.3 มีความสำคัญในแนวกว้างและลึก น่าสนใจ เรียนรู้จากง่ายไปหายาก มีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กับกลุ่มสารการเรียนรู้อื่นๆ

3. กระบวนการจัดการเรียนรู้

การวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์ในหัวเรื่องดังต่อไปนี้

3.1 เลือกวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน

3.2 เลือกรูปแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3.3 เน้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามความสนใจของตนเอง

3.4 เน้นกิจกรรมที่ปฏิบัติต้องมีทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน และสอดคล้องกับชีวิตประจำวันและชีวิตจริง

3.5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกฝนและถ่ายทอดการเรียนรู้ไปสู่สถานการณ์ใหม่ๆ พร้อมทั้งทำให้เกิดความจำระยะยาว

3.6 ตรวจสอบความเข้าใจ โดยให้ผู้เรียนสรุป ทั้งส่งเสริมให้เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ และสิ่งที่เรียนต่อไป

4. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

ในการวัดผลประเมินผล จะมีหลักการดังนี้

4.1 วิธีการวัดผลประเมินผล ต้องสอดคล้องกับผลการเรียนรู้

4.2 ใช้วิธีวัดที่หลากหลาย

4.3 เลือกใช้เครื่องมือที่มีความเชื่อมั่น

4.4 การแปลผลการวัดการประเมินผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้อ

5. แหล่งเรียนรู้

ให้มีการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียนจากธรรมชาติ ความงาม ความจริง ความดี จินตนาการ และเครือข่ายต่างๆ

สรุปได้ว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งของผู้เป็นครู เพราะเป็นการเตรียมการสอนที่สมบูรณ์ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริงและการจัดการเรียนการสอน ถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้หลักสูตรพัฒนาขึ้นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องคำนึงถึงหลักในการเลือก และหลักในการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ทั้งนี้ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนอาจจะออกแบบด้วยตนเองตามหลักข้างต้น หรืออาจแสวงหานวัตกรรมที่เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ แล้วเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหล่านั้น

2.4.6 ลักษณะของของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ควรประกอบด้วยองค์ประกอบหลายๆอย่าง และหลายๆวิธีการก่อนที่จะมีการใช้แผนควรมีการประเมินผู้เรียนเสียก่อน เพื่อให้เป็นข้อมูลในการเลือกวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อผู้เรียนจะได้ไปสู่พฤติกรรมที่คาดหวัง และควรมีรายละเอียดที่ชัดเจนที่กล่าวถึงกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ บทบาทของครู การใช้สื่อ การวัดผล จนผู้อ่านมองเห็นพฤติกรรมจริงๆ ในห้องเรียนได้อย่างสมบูรณ์ จึงจะถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี และไม่จำเป็นต้องบันทึกการสอนอีกครั้งก็ได้เพราะแผนการสอนที่ชัดเจน ใช้แทนบันทึกการสอนได้

อากรณี ใจเที่ยง (2537, น. 218-219) กล่าวว่า แผนการสอนที่ดีมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. สอดคล้องกับหลักสูตรและแนวทางการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

2. นำไปใช้สอนได้จริงและมีประสิทธิภาพ
3. เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เหมาะสมกับวัยผู้เรียนและเวลาที่กำหนด
4. มีความกระชับชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจตรงกัน
5. มีรายละเอียดมากพอที่ทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ได้
6. ทุกหัวข้อในแผนการสอนมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

สิริพร ทิพย์คง (2545, น. 123) ได้กล่าวถึง ลักษณะของแผนการสอนที่ดี จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ดี ดังนั้น ผู้สอนจึงควรทราบถึงลักษณะของแผนที่ดี ซึ่งมีดังนี้

1. สอดคล้องกับหลักสูตรและแนวการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
2. นำไปใช้สอนได้จริงและมีประสิทธิภาพ
3. เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เหมาะสมกับวัยผู้เรียนและเวลาที่กำหนด

4. มีความกระจ่างชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจตรงกัน
5. มีรายละเอียดมากพอที่ทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ในการสอนได้
6. ทุกหัวข้อในแผนการสอนมีความสัมพันธ์กัน
7. เป็นแผนการสอนที่มีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริมและกระตุ้นให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการเป็นไปตามความมุ่งหมาย
8. เป็นแผนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้ออกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง
9. เป็นแผนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูปราคาสูง

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ต้องมีแนวการสอนที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ครูผู้สอนสามารถทำความเข้าใจให้กับนักเรียน และทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและดีที่สุด

2.5 การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

เมื่อเราสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แล้วเสร็จ เราจำเป็นต้องนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพก่อน เพราะแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ต้องมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ก่อนจึงจะนำไปใช้

เชษิตู กิจระการ (2544, น. 44-45) ได้กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนใดๆ มีกระบวนการสำคัญอยู่ 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) และขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ทั้งสองวิธีนี้ควรทำควบคู่กันไป จึงจะมั่นใจได้ว่าสื่อหรือเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพจะเป็นที่ยอมรับ มีรายละเอียดดังนี้

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้ และเหตุผลในการตัดสินใจคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Usability) ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตรนี้

$$CVR = \frac{2N_e}{N} - 1 \quad (2-1)$$

เมื่อ	CVR	แทน	ประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach)
	N_e	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ (Number of Panelists Who Had Agreement)
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (Total Number of Panelists)

ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินสื่อการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (นิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนไปแทนค่าในสูตร สำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับจะต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไป คือค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 5.00 ค่าที่ทำได้ต้องสูงกว่าค่าในตารางตามจำนวนผู้เชี่ยวชาญ ถ้าค่าที่คำนวณได้ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อส่วนใหญ่ใช้วิธีนี้ ประสิทธิภาพส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 80/80$, $E_1/E_2 = 85/85$, $E_1/E_2 = 90/90$ เป็นต้น เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความแตกต่างกันหลายลักษณะ ในที่นี้จะยกตัวอย่าง $E_1/E_2 = 80/80$ ดังนี้

2.1 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post Test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ส่วนการหาค่า E_1 และ E_2 ใช้สูตรนี้

$$E_1 = \frac{\sum X}{N/A} \times 100 \quad (2-2)$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	แทน	คะแนนของแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
	N	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน
	A	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_1 = \frac{\sum X}{N/B} \times 100 \quad (2-3)$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์
 $\sum X$ แทน คะแนนของแบบทดสอบหลังเรียน
 N แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
 B แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.2 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post Test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้น ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

2.3 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post Test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียน (Post Test) โดยเทียบกับคะแนนที่ทำก่อนเรียน (Pre-Test)

2.4 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post Test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post Test) แต่ละข้อถูกมีจำนวน ร้อยละ 80 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่า ข้อไม่มีประสิทธิภาพและชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีความบกพร่อง)

กล่าวโดยสรุป เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนจะนิยมตั้งเป็นตัวเลข 3 ลักษณะ คือ 80/80, 85/85 และ 90/90 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชาและเนื้อหาที่นำมาสร้างสื่อ นั้น ถ้าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากก็อาจจะตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 หรือ 85/85 สำหรับวิชาที่มีเนื้อหาง่าย ก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 เป็นต้น นอกจากนี้ยังตั้งเกณฑ์เป็นค่าความคลาดเคลื่อนไว้เท่ากับร้อยละ 2.5 นั่นคือ ถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 90/90 เมื่อคำนวณและค่าที่ถือว่าใช้ได้คือ 87.5/87.5 หรือ 87.5/90 เป็นต้น (เผชิญ กิจระการ, 2544, น. 50)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ซึ่งได้ตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพของแผนการจัดเรียนรู้ไว้ 75/75 75 ตัวแรก (E_1) คือ ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินกิจกรรมระหว่างเรียน ส่วน 75 ตัวหลัง (E_2) คือ ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จาก

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Post Test) ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนและหา E_1 และ E_2 โดยใช้สูตร ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum X}{N/A} \times 100 \quad (2-4)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน คะแนนของแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
 N แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน
 A แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_1 = \frac{\sum X}{N/B} \times 100 \quad (2-5)$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum X$ แทน คะแนนของแบบทดสอบหลังเรียน
 N แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
 B แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.6.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สุทธิวรรณ พิศศักดิ์โสภณ (2537, น. 27) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความสามารถทางสมองหรือด้านสติปัญญาของผู้เรียนว่ามีความสามารถมากน้อยเพียงใด หลังจากที่ได้รับประสบการณ์จากการสอนหรือจากแหล่งวิทยาการต่างๆ และแบบทดสอบเป็นเครื่องมือที่สำคัญมากที่ทำให้ทราบสิ่งเหล่านั้นได้

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2539, น. 16) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้านเนื้อหาและทักษะต่างๆ แต่ละวิชาที่ได้จัดสอนในระดับชั้นเรียนต่างๆ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งที่เป็นข้อเขียนและเป็นภาคปฏิบัติจริง

อริย์ วัชรวารการ (2542, น. 143) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพทางสมองและสติปัญญาของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนไปแล้วโดยใช้แบบทดสอบ

Wilson (1971, pp. 643-644) ในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์จากแนวคิดของ Wilson พอลจะกล่าวได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ก็คือ ผลสำเร็จของการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ ที่ประเมินเป็นลักษณะความสามารถนั่นเอง Wilson ได้จำแนกพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทางพุทธิพิสัยในการเรียนคณิตศาสตร์ โดยอิงลำดับขั้นของพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยตามกรอบแนวคิดของ บลูม (Bloom's taxonomy) ออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. ความรู้ความจำเกี่ยวกับการคิดคำนวณ (Computation) เป็นความสามารถในการระลึกได้ถึงสิ่งที่เรียนมาและ การวิเคราะห์พฤติกรรมมี 3 ด้าน คือ

- 1.1 ความรู้ความจำเกี่ยวกับข้อเท็จจริง
- 1.2 ความรู้ความจำเกี่ยวกับศัพท์
- 1.3 ความรู้ความจำเกี่ยวกับการใช้กระบวนการคิดคำนวณ

2. ความเข้าใจ (Comprehensiveness) เป็นความสามารถในการแปลความหมายตีความ และการขยายความในปัญหาใหม่ๆ โดยนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วไปสัมพันธ์กับ โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ การแสดงพฤติกรรม มี 6 ชั้น คือ

- 2.1 ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดรวบยอด
- 2.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ กฎ และการสรุปอ้างอิง
- 2.3 ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างทางคณิตศาสตร์

2.4 ความสามารถในการแปลงส่วนประกอบ โจทย์ปัญหาจากรูปแบบหนึ่งไปสู่อีก รูปแบบหนึ่ง

- 2.5 ความสามารถในการใช้หลักเหตุและผล
- 2.6 ความสามารถในการอ่านและตีความ โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์

3. การนำไปใช้ (Application) เป็นความสามารถในการนำความรู้ กฎ หลักการ ข้อเท็จจริง สูตร ทฤษฎีที่เรียนรู้ออกไปแก้ปัญหาใหม่ที่เกิดขึ้นเป็นผลสำเร็จ การวัดพฤติกรรม มี 4 ชั้นตอน คือ

- 3.1 ความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน
- 3.2 ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.3 ความสามารถในการสังเคราะห์ข้อมูล

3.4 ความสามารถในการระลึกได้ซึ่งรูปแบบ ความสอดคล้อง และลักษณะ
สมมาตรของปัญหา

4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถในการพิจารณาส่วนสำคัญ หา
ความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญ และหาหลักการที่ส่วนสำคัญเหล่านั้นสัมพันธ์กันซึ่งการที่บุคคลมี
ความสามารถดังกล่าวแล้วจะสามารถทำให้บุคคลนั้นแก้ปัญหาที่แปลกกว่าธรรมดา หรือ โจทย์ปัญหาที่
ไม่คุ้นเคยมาก่อนได้ พฤติกรรมนี้เป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ การวัด
พฤติกรรม มี 5 ชั้น คือ

- 4.1 ความสามารถในการแก้ปัญหาที่แปลกกว่าธรรมดา
- 4.2 ความสามารถในการค้นหาความสัมพันธ์
- 4.3 ความสามารถในการแสดงการพิสูจน์
- 4.4 ความสามารถในการการวิจารณ์ การพิสูจน์
- 4.5 ความสามารถในการกำหนด และหาความเที่ยงตรงในการสรุป

Good (1973, p. 7) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ คือ การทำให้สำเร็จ (Accomplishment)
หรือประสิทธิภาพทางการกระทำในลักษณะที่กำหนดให้หรือด้านความรู้ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน หมายถึง การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Attained) ที่กำหนดให้ หรือคะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบ
ให้หรือทั้งสองอย่าง

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชา และทักษะ
ต่างๆ ของแต่ละวิชาที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว หรือคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เมื่อการสอนเสร็จ
สิ้นลง

2.6.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เขาวดี วิบูลย์ศรี (2540, น. 14) ได้อธิบายไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement
Test) เป็นเครื่องมือสำหรับช่วยให้ครูสามารถตัดสินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ เมื่อเทียบกับ
กระบวนการเรียนการสอนที่มีอยู่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ในโรงเรียนมุ่งวัดความรู้ในแต่ละ
วิชาและทักษะต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์พื้นฐานสำคัญ 2 ประการ คือ

1. เพื่อเป็นเครื่องมือในการวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอันเป็นข้อมูลที่ได้รับสำหรับการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล
2. เพื่อเป็นการตรวจสอบความสามารถของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งแตกต่างกันโดย
ธรรมชาติ

บุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 53) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้เนื้อหาสาระ และตามจุดประสงค์ของวิชาหรือเนื้อหาที่สอบนั้น โดยทั่วไปจะวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่างๆ ที่เรียนในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถาบันบันการศึกษต่างๆ อาจจำแนกออกได้ 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์ สำหรับใช้ตัดสินว่าผู้สอบมีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดตรงตามจุดประสงค์ เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตร จึงสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร ความสามารถในการจำแนกข้อสอบตามความเก่ง อ่อน ได้ดี เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้ การรายงานผลความสามารถของบุคคลนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น

สมนึก ภัททิยธนี (2549, น. 74-97) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างกับแบบทดสอบมาตรฐาน แต่เนื่องจากครูต้องทำหน้าที่วัดผลนักเรียน คือ เขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาที่ตนได้สอน ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น ดังนั้นในที่นี้จะกล่าวรายละเอียดเฉพาะแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ประเภทที่ครูสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประเภทที่ครูสร้างมีหลายแบบ แต่ที่นิยมใช้มี 6 แบบ ดังนี้

1. ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essay Test)
2. ข้อสอบแบบกาถูก – ผิด (True-False Test)
3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion Test)
4. ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ (Short Answer Test)
5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test)
6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test)

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ความสามารถของบุคคล ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอบ

2.6.3 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 59-61) ได้อธิบายถึงการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาวิชา และทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบขั้นแรกสุด ต้องทำการวิเคราะห์ว่าวิชา หรือหัวข้อที่สร้างข้อสอบวัดผลนี้มีจุดประสงค์ของการสอนหรือจุดประสงค์การเรียนรู้อะไรบ้าง ทำการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาว่ามีโครงสร้างอย่างไร จัดเขียนหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อยทุกหัวข้อ พิจารณาความเกี่ยวโยง ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาเหล่านั้น จากนั้นก็จัดทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบที่เรียกว่าตารางวิเคราะห์หลักสูตร ตารางนี้มี 2 มิติ คือด้านเนื้อหา กับสมรรถภาพที่ต้องการวัด เขียนหัวข้อเนื้อหาที่เป็นหัวข้อเรื่องใหญ่ๆ ตามหลักสูตรวิชานั้นลงไปในแต่ละแถวของตารางตามลำดับ ส่วนด้านบนจะเป็นสมรรถภาพซึ่งได้จากการวิเคราะห์จุดประสงค์และในการทำตารางกำหนดลักษณะของข้อสอบนั้น ขั้นแรกสุดพิจารณาว่าจะออกข้อสอบทั้งหมดกี่ข้อ เขียนจำนวนข้อลงในช่องรวมช่องสุดท้ายจากนั้นพิจารณาว่าหัวข้อเรื่องใดสำคัญมากน้อย เขียนลำดับความสำคัญลงไปแล้วกำหนดจำนวนข้อสอบที่จะวัดในแต่ละหัวข้อตามอันดับความสำคัญ จากนั้นกำหนดจำนวนข้อสอบในแต่ละช่อง จำนวนข้อสอบที่จะวัดในแต่ละช่องขึ้นอยู่กับว่าเรื่องนั้นต้องการให้เกิดสมรรถภาพในด้านใดมากน้อยกว่ากัน

2. กำหนดแบบของข้อคำถาม และศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ ทำการพิจารณาและตัดสินใจว่าจะใช้คำถามรูปแบบใด ศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ หลักการเขียนคำถาม สมรรถภาพต่างๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเขียนข้อสอบเพื่อนำมาใช้เป็นหลักในการเขียนข้อสอบ

3. เขียนข้อสอบ โดยใช้ตารางกำหนดลักษณะของข้อสอบที่จัดทำไว้ขั้นที่ 1 เป็นกรอบซึ่งจะทำให้สามารถออกข้อสอบวัดได้ครอบคลุมทุกหัวข้อเนื้อหาและทุกสมรรถภาพ ส่วนรูปแบบและเทคนิคในการเขียนข้อสอบยึดตามหลักที่ศึกษาในขั้นที่ 2

4. ตรวจสอบข้อสอบ นำข้อสอบที่ได้เขียนไว้ในขั้นที่ 3 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาความถูกต้องตามตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือไม่ ภาษาที่ใช้เขียนมีความชัดเจน เข้าใจง่ายเหมาะสมดีแล้วหรือไม่ ตัวถูก ตัวลวง เหมาะสมกับหลักเกณฑ์หรือไม่ หลังพิจารณาข้อบกพร่อง แล้วนำเอาข้อวิจารณ์นั้นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

5. พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง นำข้อสอบทั้งหมดที่พิมพ์เป็นแบบทดสอบโดยพิมพ์คำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีการทำแบบทดสอบ ไว้ที่ปกของแบบทดสอบอย่างละเอียดและชัดเจน การจัดพิมพ์รูปแบบให้เหมาะสม

6. ทดลองใช้วิเคราะห์คุณภาพ และปรับปรุง นำแบบทดสอบไปทดลองกับกลุ่มที่คล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างที่จะสอบจริง ซึ่งได้เรียนในวิชาเนื้อหาที่จะสอบแล้ว นำผลการสอบมาตรวจให้คะแนน ทำการวิเคราะห์คุณภาพ คัดเลือกเอาข้อสอบที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการ ถ้าข้อที่เข้าเกณฑ์มีจำนวนมากกว่าที่ต้องการ ก็ตัดข้อที่มีเนื้อหามากกว่าที่ต้องการ ซึ่งเป็นข้อสอบที่มีอำนาจ

จำแนกค่าสุดออกตามลำดับ นำเอาผลการสอบที่คิดเฉพาะข้อสอบเข้าเกณฑ์เหล่านั้นมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น

7. พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง นำข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกและระดับความยากเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการในขั้นที่ 6 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับที่จะใช้จริง ซึ่งจะต้องมีคำชี้แจงวิธีทำด้วย และในการพิมพ์นอกจากใช้รูปแบบที่เหมาะสมแล้ว ควรคำนึงถึงความประณีต ความถูกต้อง ซึ่งจะต้องตรวจทานให้ดี

สมนึก ภัททิยธนี (2546, น. 97) ได้สรุปถึงการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้ว่า

1. ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจข้อสอบแต่ละชนิดและทุกครั้งที่ออกข้อสอบชนิดใดควรคำนึงถึงหลักการออกข้อสอบชนิดนั้นๆ ด้วย

2. ข้อสอบชนิดใดก็ตาม หากมีคุณสมบัติเป็นไปตามคุณลักษณะของแบบทดสอบที่หลากหลายประการ ก็เป็นข้อสอบที่ดีมากเท่านั้น

3. ปัจจุบันนักเรียนมีจำนวนมาก การพิมพ์และการตรวจข้อสอบสามารถใช้เครื่องจักรทดแทนการตรวจข้อสอบด้วยคน จึงควรใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบ

4. โดยทั่วไปการสอบแต่ละครั้ง น่าจะใช้ข้อสอบเพียง 2 ชนิด ก็มีประสิทธิภาพเพียงพอแล้ว ได้แก่ ข้อสอบอัตนัย หรือความเรียง กับข้อสอบแบบเลือกตอบ ส่วนข้อสอบชนิดอื่นๆ น่าจะใช้เป็นเพียงแบบฝึกหัด หรืออาจจะใช้งานทดสอบย่อยเพื่อย่อยๆ จูงใจให้นักเรียนสนใจในวิชาที่กำลังสอน และสามารถพัฒนาให้เป็นข้อสอบ 2 ชนิดนี้ กล่าวคือ

4.1 ถ้าเป็นแบบข้อสอบกาถูก – ผิด ควรพัฒนาให้เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ

4.2 ถ้าเป็นข้อสอบแบบจับคู่ ควรพัฒนาให้เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบชนิดตัวเลือกคงที่

4.3 ถ้าเป็นข้อสอบแบบเติมคำหรือตอบสั้นๆ ควรพัฒนาให้เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ (ถ้าให้ตอบสั้นๆ) หรือแบบอัตนัย (ถ้าให้ตอบยาวๆ)

ข้อความดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรจะสร้างตามลำดับขั้นตอน เริ่มจากการวิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาวิชา ทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบที่กำหนดรูปแบบของข้อคำถาม ศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ ตรวจทาน จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุงแก้ไข แล้วจัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง

2.6.4 คุณลักษณะที่ดีของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ชวาล แพร์ตกุล (2518, น. 138) ได้สรุปว่าคุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดีคือ

1. ต้องเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณสมบัติที่จะทำให้ผู้ใช้บรรลุจุดประสงค์ เป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงสูง คือ แบบทดสอบที่สามารถทำหน้าที่ วัดสิ่งที่เราวัดได้อย่างถูกต้องตามความมุ่งหมาย
2. ต้องยุติธรรม (Fair) คือ โจทย์คำถามทั้งหลายไม่มีช่องแฉะให้เด็กเดาคำตอบได้ ไม่เปิดโอกาสให้เด็กที่เกียจคร้านที่จะดูคําราคําแต่สอบได้ดี
3. ต้องถามลึก (Searching) วัดความลึกซึ่งของวิทยาการตามแนวตั้งมากกว่าที่จะวัดตามแนวกว้างว่ารู้มากน้อยเพียงใด
4. ต้องยั่ว (Exemplary) คำถามมีลักษณะท้าทาย ชักชวนให้คิด สอบแล้วมีความอยากรู้อยากเห็นเพียงใด
5. ต้องจำเพาะเจาะจง (Finite) เด็กอ่านคำถามแล้วต้องเข้าใจแจ่มแจ้งว่าครุถามถึงอะไร หรือให้คิดอะไร ไม่ถามคลุมเครือ
6. ต้องเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง คุณสมบัติ 3 ประการ คือ
 - 6.1 ต้องแจ่มชัดในความหมายของคำถาม
 - 6.2 แจ่มชัดในวิธีการตรวจ หรือมาตรฐานการให้คะแนน
 - 6.3 แจ่มชัดในการแปรความหมายของคะแนน
7. ต้องมีประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ ความสามารถให้คะแนนที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้มากที่สุด ภายในเวลาแรงงานและเงินน้อยที่สุด
8. ต้องยากพอเหมาะสม (Difficulty)
9. ต้องมีอำนาจจำแนก (Discrimination) คือ สามารถแยกเด็กออกเป็นประเภทๆ ได้ทุกระดับตั้งแต่อ่อนสุดจนถึงเก่งสุด
10. ต้องเชื่อมั่นได้ (Reliability) คือ ข้อสอบนั้นสามารถให้คะแนนได้คงที่แน่นอนไม่แปรผัน

นอกจากนี้ สมนึก ภักทิษณี (2546, น. 67) ยังได้สรุปอีกว่าแบบทดสอบจะมีคุณภาพเพียงใด ต้องมีลักษณะที่ดี 10 ประการ ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง
2. ความเชื่อมั่น
3. ความยุติธรรม
4. ความลึกของคำถาม

5. ความขี้ขลาด
6. ความจำเพาะเจาะจง
7. ความเป็นปรนัย
8. ประสิทธิภาพ
9. อำนาจจำแนก
10. ความยากง่าย

ข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าแบบทดสอบที่ดีต้องมีลักษณะสำคัญ คือ ต้องเที่ยงตรง ยุติธรรม ถามลึก คำถามขี้ขลาด ต้องจำเพาะเจาะจง เป็นปรนัย มีประสิทธิภาพ ยากง่ายพอเหมาะ มีอำนาจจำแนก และต้องเชื่อมั่นได้ จึงจะเป็นแบบทดสอบที่ดีมีมาตรฐานและใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้วัดได้อย่างแท้จริง

2.7 ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ตนคาดหวังได้ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

2.7.1 ความหมายของความพึงพอใจ

มนตรี เทียบแหลม (2544, น. 7) ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกมีความสุขเมื่อเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (Goals) ความต้องการ (want) หรือ แรงจูงใจ (Motivation)

ชัชวิชัย คำภิรมย์ (2544, น. 34) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก ถ้าบุคคลใดมีความพึงพอใจต่อการทำงานมาก ก็จะมีการเสียสละอุทิศแรงกายแรงใจ มีความกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทงาน ส่วนผู้ที่มีความพึงพอใจในการทำงานน้อย ก็มักจะทำตามหน้าที่ การปฏิบัติงานก็จะมีประสิทธิภาพต่ำด้วย ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจึงเป็นผลมาจากแรงจูงใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

ณัฐชา เอี่ยมอ่อน (2544, น. 35) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่องานหรือกิจกรรมซึ่งสามารถเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ ถ้าเป็นไปได้ทางบวกก็จะเกิดผลดีต่องาน และกิจกรรมที่ทำหรือเข้าร่วมแต่ถ้าเป็นไปได้ในทางลบก็จะเกิดผลเสียต่องานหรือกิจกรรมได้เช่นกัน

สุชา จันทร์เอม (2547, น. 17) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง พฤติกรรมที่สนองความต้องการของมนุษย์ และเป็นพฤติกรรมที่นำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ในทางบวก เช่น ความรู้สึกชอบ รัก พอใจ เต็มใจและยินดีในการเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากการที่ได้รับการตอบสนองจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ ที่วัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

2.7.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งที่ได้รับประสบการณ์ และแสดงออกหรือมีพฤติกรรมตอบสนองในลักษณะแตกต่างกันไป ความพึงพอใจต่อสิ่งต่างๆ นั้นจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ การสร้างแรงจูงใจหรือการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในกับผู้ปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้งานหรือสิ่งที่ทำนั้นประสบความสำเร็จ การศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจเป็นการศึกษาตามทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์ ที่เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ มีดังต่อไปนี้

Scott (1970, p. 24, อ้างถึงใน สุภลลิตริ โสมาเกตุ, 2544, น. 49) เสนอแนวคิดในการสร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่จะให้ผลเชิงปฏิบัติ มีลักษณะดังนี้

1. งานควรมีส่วนสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัว งานจะมีความหมายต่อผู้ทำ
2. งานนั้นต้องมีการวางแผนและวัดความสำเร็จได้ โดยใช้ระบบการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงาน ต้องมีลักษณะดังนี้

- 3.1 คนทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมาย
- 3.2 ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง
- 3.3 งานนั้นสามารถทำได้สำเร็จได้

เมื่อนำแนวคิดของ Scott มาประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนมีแนวทาง ดังนี้

1. ศึกษาความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน และระดับความสามารถหรือพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน
2. วางแผนการสอนอย่างเป็นกระบวนการและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมและกำหนดเป้าหมายการทำงาน สะท้อนผลงานและการทำงานร่วมกันได้

ทฤษฎีการจูงใจของนักการศึกษาต่างๆ มีดังนี้

1. ทฤษฎีการจูงใจ ERG ของ Alderfer กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

1.1 ความต้องการเพื่อดำรงชีวิต (Existence Needs) หรือ E เป็นความต้องการทางร่างกายและปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต

1.2 ความต้องการด้านความสัมพันธ์ (Relatedness Needs) หรือ R เป็นความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ เช่น สมาชิกในครอบครัว เพื่อนฝูงเพื่อนร่วมงานและคนที่ต้องการจะมีความสัมพันธ์ด้วย

1.3 ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) หรือ G เป็นความต้องการที่จะพัฒนาตนเองตามศักยภาพสูงสุด

2. ทฤษฎีการจูงใจของ McClelland เชื่อว่า ความต้องการเป็นการเรียนรู้จากการมีประสบการณ์ และมีอิทธิพลต่อการรับรู้สถานการณ์ และมีอิทธิพลต่อการรับรู้สถานการณ์และแรงจูงใจผู้เป้าหมาย โดยแบ่งความต้องการออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1 ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Needs for Achievement) เป็นพฤติกรรมที่จะกระทำการใดๆ ให้เป็นผลสำเร็จ เป็นแรงขับที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ

2.2 ความต้องการสัมพันธ์ (Needs for Affiliation) เป็นความปรารถนาที่จะสร้างมิตรภาพและมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น

2.3 ความต้องการอำนาจ (Needs for Power) เป็นความต้องการควบคุมผู้อื่นมีอิทธิพลต่อผู้อื่น และต้องการควบคุมผู้อื่น

การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือที่ต้องปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงความพอใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน มีแนวคิดพื้นฐานที่ต่างกัน ดังนี้ (ศุภสิริ โสมาเกต, 2544, น. 53)

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่า ผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนอง

2. ผลของการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่นๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการ

ตอบสนองในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทน ซึ่งแบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายใน (Intrinsic Rewards) และผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic Rewards)

แนวคิดพื้นฐานดังกล่าว เมื่อนำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดการกิจกรรม วิธีการสื่ออุปกรณ์เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อตอบสนอง ความพึงพอใจให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน จนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง โดยให้ผู้เรียนได้รับผลตอบแทนจากการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยเฉพาะผลตอบแทนภายในหรือรางวัลภายในที่เป็นความรู้สึกของผู้เรียน เช่น ความรู้สึกถึงความสำเร็จของตนเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่างๆ ได้ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ โดยครูอาจให้ผลตอบแทนภายนอก เช่น คำชมเชย หรือการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพึงพอใจ

ความพึงพอใจในการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ในทางบวก คือ เมื่อเกิดความพึงพอใจ จะเกิดผลที่ดีต่อการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่ดีหรือน่าพอใจทำให้เกิด ความพึงพอใจ กิจกรรมที่จัดจึงควรคำนึงถึงองค์ประกอบที่ทำให้เกิดแรงจูงใจจนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้

2.7.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ

2.7.3.1 โครงสร้างของแบบสอบถาม

สมนึก กัททิษณี (2549, น. 37) แบบสอบถามมีหลายชนิด แต่ไม่ว่าจะเป็นแบบสอบถามชนิดใดจะมีโครงสร้างหรือส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ดังนี้

1. คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม ส่วนแรกของการสอบถาม จะเป็นคำชี้แจงโดยระบุจุดมุ่งหมายและความสำคัญที่ให้ตอบแบบสอบถาม (หรือการนำคำตอบที่ได้ไปใช้ประโยชน์) คำอธิบายลักษณะของแบบสอบถามและวิธีตอบพร้อมยกตัวอย่างประกอบ และตอนสุดท้ายของคำชี้แจง ควรกล่าวขอบคุณล่วงหน้าพร้อมระบุชื่อเจ้าของแบบสอบถามทุกครั้ง (หรืออาจะระบุในรูปของคณะกรรมการ)

ในบางครั้ง อาจมีจดหมายส่วนตัวหรือบันทึกข้อความอยู่ด้านหน้า ของแบบสอบถามด้วยและบางครั้งต้องมีคำยืนยันเพื่อไม่ให้ผู้ตอบเกิดความวิตกกังวล เช่น แบบสอบถามชุดนี้ถือเป็นการลับเฉพาะ ไม่เกิดความเสียหายใดๆ แก่ตัวท่าน ท่านจึงไม่ต้องระบุชื่อ และจะวิเคราะห์โดยภาพรวมเป็นต้น

2. สถานภาพทั่วไป ในส่วนนี้จะป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ฯลฯ

3. ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จะวัด ซึ่งอาจแยกพฤติกรรมย่อยๆ แล้วสร้างข้อคำถามวัดพฤติกรรมย่อยๆ นั้น ในส่วนนี้อาจเป็นแบบสอบถาม ชนิดรูปแบบเดียวหรือหลายรูปแบบก็ได้

2.7.3.2 รูปแบบแบบสอบถาม

สมนึก ภัททิยธนี (2549, น. 39-43) กล่าวว่า รูปแบบแบบสอบถาม โดยทั่วไปแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open Ended Form)

แบบสอบถามชนิดนี้ไม่ได้กำหนดคำตอบไว้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบเขียนตอบอย่างอิสระด้วยความคิดของตนเอง แบบสอบถามชนิดนี้ตอบยากและเสียเวลาในการตอบมาก เพราะผู้ตอบจะต้องคิดวิเคราะห์ห้อย่างกว้างขวาง ถ้าใช้ควบคู่กับแบบสอบถามอื่นๆ ผู้ตอบส่วนใหญ่มักจะเว้นข้ามไม่ตอบในส่วนที่เป็นแบบปลายเปิด หรือตอบเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แบบสอบถามชนิดนี้นิยมใช้เมื่อต้องการทราบเจตคติ แรงงูใจ หรือเงื่อนไข ตลอดจนแนวความคิดต่างๆ ที่เป็นสาเหตุของการตัดสินใจของผู้ตอบ และใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามชนิดปลายเปิด แบบสอบถามชนิดนี้สร้างง่ายแต่วิเคราะห์และสรุปผลยาก

ตัวอย่าง แบบสอบถามชนิดปลายเปิด

1) ท่านมีเหตุผลอะไรในการเลือกอาชีพครู

.....

2) ท่านชอบวิชาใดในเรื่องใดบ้าง

.....

2. แบบสอบถามชนิดปลายปิด (Closed Ended Form)

แบบสอบถามชนิดนี้ประกอบด้วย ข้อคำถามและตัวเลือก (คำตอบ) ซึ่งตัวเลือกนี้สร้างขึ้นโดยคาดว่าผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้ตามความต้องการ แบบสอบถามชนิดนี้สร้างยากและใช้เวลาสร้างมากกว่าแบบสอบถามชนิดปลายเปิด แต่ผู้ตอบตอบง่ายสะดวกรวดเร็ว นอกจากนั้นนี้ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปวิเคราะห์และสรุปผลง่าย

แบบสอบถามชนิดปลายปิด แบ่งออกเป็น 4 แบบ ได้แก่

1. แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
2. มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale)
3. แบบจัดอันดับ (Rank Order)
4. แบบเติมคำสั้นๆ ในช่องว่าง

สมนึก กัททิษณี (2549, น. 41) กล่าวว่า มาตรฐานประมาณค่าเป็นเครื่องมือที่ครูใช้ในการประเมินนักเรียน และนักเรียนใช้ในการประเมินหรือพิจารณาตนเองหรือสิ่งอื่นๆ ใช้ทั้งในการประเมินการปฏิบัติ กิจกรรม ทักษะต่างๆ และพฤติกรรมด้านจิตพิสัย เช่น เจตคติ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ความสนใจ ความพึงพอใจ ฯลฯ เครื่องมือชนิดนี้ต่างจากแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) กล่าวคือแบบตรวจสอบรายการต้องการทราบว่า มีหรือไม่มีในเรื่องนั้น แต่มาตรฐานประมาณค่าต้องการทราบละเอียดยิ่งกว่านั้น คือต้องการทราบว่า มีมากน้อยเพียงใด มุ่งให้ผู้ตอบประเมินข้อความที่ถามออกมาเป็นระดับเพียงคำตอบเดียวจากมาตรฐานประมาณค่า ที่มีระดับความเข้มให้พิจารณาตั้งแต่ 3 ระดับขึ้นไป ซึ่งมีระดับตรงกลางเป็นจุดสมดุล

ตัวอย่าง

1. ปัจจุบันนิติต่างกายเหมาะสมเพียงใด

- มาก
- ค่อนข้างมาก
- ปานกลาง
- ค่อนข้างน้อย
- น้อย

2. อาชีพครูเป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องจากสังคม

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- เห็นด้วย
- ไม่แน่ใจ
- ไม่เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ในกรณีที่ใช้ตัวเลือกเหมือนกันทุกข้อ สามารถจัดลักษณะของแบบสอบถามให้อยู่ในรูปที่สะดวกกว่านี้ หรือในรูปของตารางก็ได้ เช่น

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ
2. อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีวันหยุดมาก

2.7.3.3 หลักในการสร้างแบบสอบถาม

สมนึก กัททิษณี (2549, น. 37-38) หลักในการสร้างแบบสอบถาม มีดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบสอบถาม ผู้สร้างแบบสอบถามต้องระบุจุดมุ่งหมายของแบบสอบถามให้ชัดเจนว่า จะนำแบบสอบถามนำไปใช้ในเรื่องอะไร เช่น เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลของการวิจัย หรือใช้เป็นเครื่องมือในการประเมิน
2. กำหนดประเด็นหลัก หรือพฤติกรรมหลักที่จะวัดให้ครบถ้วนครอบคลุมว่าจะมีประเด็นอะไรบ้าง ซึ่งสิ่งที่จะช่วยให้ผู้สร้างสามารถกำหนดประเด็นหลักได้ถูกต้อง ครบถ้วนครอบคลุมนั้น ผู้สร้างจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในสาระ หรือทฤษฎี หรือโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการวัดแล้วจำแนกออกเป็นประเด็นย่อยๆ
3. กำหนดชนิด หรือรูปแบบของแบบสอบถาม โดยเลือกให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะวัด และลักษณะของกลุ่มผู้ตอบ
4. กำหนดข้อคำถาม โดยอาจจะกำหนดในเบื้องต้นว่าการสอบถามมีความยาวมากน้อยเพียงใด และคลุมประเด็นหลัก ประเด็นย่อยอย่างไรบ้าง โดยวิธีกำหนดสัดส่วน หรือน้ำหนักของแต่ละประเด็น ซึ่งขึ้นอยู่กับ การสอบถามว่ามีจุดเน้นในเรื่องอะไร มากน้อยเพียงใด แบบสอบถามควรมีจำนวนพอเหมาะไม่มากหรือน้อยเกินไป
5. สร้างข้อคำถามตามจุดมุ่งหมาย ชนิดหรือรูปแบบ จำนวนข้อในประเด็นต่างๆ ที่กำหนดไว้ตามโครงสร้างของแบบสอบถาม
6. ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนแรกตรวจทานโดยผู้สร้างแบบสอบถามเอง เป็นการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงคำถามตลอดจนการเรียงลำดับข้อกระทงความจนเป็นที่น่าสนใจ ตอนที่สองตรวจสอบพิจารณาให้คำแนะนำและวิจารณ์ โดยผู้รู้ หรือผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการ
7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) ควรนำไปทดลองกับกลุ่มที่มีลักษณะเหมือน หรือใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง เพียงจำนวนหนึ่ง
8. วิเคราะห์แบบสอบถาม โดยนำผลการทดลองมาวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพ และปรับปรุงแบบสอบถามในส่วนที่ยังมีข้อบกพร่อง ซึ่งในขั้นนี้หากแบบสอบถามยังไม่มีคุณภาพ เมื่อปรับปรุงแล้วก็ควรนำไปทดลอง วิเคราะห์ ปรับปรุง จนกระทั่งได้แบบสอบถามที่ดีมีคุณภาพ หรือเป็นไปตามเกณฑ์ที่ต้องการ จึงจะนำไปใช้จริง
9. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง

2.7.3.4 ลักษณะของแบบสอบถามที่ดี

สมนึก กัททิษณี (2549, น. 38-39) ลักษณะของแบบสอบถามที่ดี มีดังนี้

1. ไม่ควรยาวจนเกินไป ควรใช้ข้อความสั้น กระชับรัดตรงจุด
2. ข้อความหรือภาษาที่ใช้ต้องชัดเจนเข้าใจง่าย โดยผู้สร้างแบบสอบถามจะต้องระวังในเรื่องเหล่านี้ คือ
 - 2.1 หลีกเลี่ยงคำถามที่เป็นปฏิเสธ ซึ่งอาจทำให้ผู้ตอบตีความหมายผิดได้ แต่ในกรณีที่ต้องใช้คำปฏิเสธจริงๆ ก็ควรขีดเส้นใต้เน้นให้เห็นคำปฏิเสธนั้น
 - 2.2 ควรขีดเส้นใต้คำที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษ เพื่อให้ผู้ตอบตีความได้ถูกต้อง ตรงจุด
 - 2.3 ไม่ควรใช้คำเน้น เช่น บ่อยๆ เสมอทันที ฯลฯ เพราะอาจทำให้ผู้ตอบ ตีความได้ไม่เหมือนกัน เช่น ถามว่า วิชาอะไรที่อาจารย์ขาดสอนเสมอ คำว่า เสมอ บางคนอาจตีความว่า ขาดทุกสัปดาห์ หรือทุก 2 สัปดาห์ หรือทุกเดือน เป็นต้น
 - 2.4 อย่าใช้คำที่มีความหมายหลายนัย เพราะผู้ตอบอาจตีความได้ไม่เหมือนกัน เช่น ถามว่า ท่านมีอายุกี่ปี บางคนตอบอายุเต็ม เศษเดือนปัดทิ้ง แต่บางคนอาจปัดเศษเดือนมาเป็นปี ทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อนได้ จึงควรถามให้ชัดเจน เช่น เดือนมีอายุกี่ปี ก็เดือน
3. ไม่ใช้คำถามถามนำ หรือเสนอแนะให้ตอบ
4. ไม่ถามในเรื่องที่เป็นความลับ หรือค่อนข้างเป็นเรื่องส่วนตัวมากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้ตอบตอบไม่ตรงกับความจริง
5. ไม่ถามในเรื่องที่ทราบแล้ว หรือถามในสิ่งที่วัดได้ด้วยวิธีอื่น เช่น จากการสังเกตจากเอกสารรายงาน เป็นต้น
6. ข้อคำถามต้องเหมาะสมกับผู้ตอบ คือ ต้องคำนึงถึงระดับการศึกษา ความสนใจ สติปัญญา ฯลฯ
7. ข้อคำถามข้อหนึ่งๆ ควรถามเพียงปัญหาเดียว เพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนและตรงจุด
8. คำตอบหรือตัวเลือกในข้อคำถามควรมีมากพอ หรือให้เหมาะสมกับข้อคำถามนั้นๆ
9. คำตอบที่ได้จากแบบสอบถาม ควรจะสามารถแปลงออกมาในรูปของปริมาณ และใช้สถิติอธิบายข้อเท็จจริงได้

2.7.4 การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจเป็นสิ่งที่ยุ่งยากมากพอสมควร เพราะเป็นการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกหรือเป็นลักษณะทางจิตใจ คุณลักษณะดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย แต่อย่างไรก็ตาม ความพึงพอใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งสามารถวัดได้ โดยอาศัยหลักการสำคัญคือการยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น (Basic Assumption) เกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจ (ไพศาล หวังพานิช, 2526, น. 147-149) ดังนี้

1. ความคิดเห็น ความรู้สึกหรือความพึงพอใจของบุคคลนั้นจะคงที่อยู่ช่วงหนึ่งนั้น คือความรู้สึกนึกคิดของคนเราไม่ได้เปลี่ยนแปลงหรือผันแปรตลอดเวลาอย่างน้อยจะต้องมีช่วงใดช่วงหนึ่งที่ความรู้สึกของเรามีความคงที่ ทำให้สามารถวัดได้
2. ความพึงพอใจของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง การวัดจะเป็นแบบทางอ้อม โดยวัดแนวโน้มน้ำที่บุคคลแสดงออกหรือพฤติกรรมที่เป็นอยู่
3. ความพึงพอใจ นอกจากแสดงออกในรูปทิศทางของความรู้สึกนึกคิด เช่น สนับสนุนหรือคัดค้าน ยังมีขนาดหรือปริมาณความคิดความรู้สึกนั้นด้วย เช่น ระดับความมากน้อยของความพึงพอใจ

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2544, น. 137) ได้กล่าวถึงเรื่องเกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจ ไว้ว่า การวัดความพึงพอใจ เป็นการวัดด้านทัศนคติ หรือเจตคติที่เป็นนามธรรม เป็นการแสดงออกที่ค่อนข้างซับซ้อนยากที่จะวัดได้โดยตรง ดังนั้น การวัดความพึงพอใจจึงใช้การวัดโดยอ้อมด้วยการวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นแทน แต่การวัดความพึงพอใจมีขอบเขตจำกัด คือการวัดจะเกิดความปลอดภัยเคลื่อนได้ตลอดเวลาที่วัด ถ้าบุคคลแสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงซึ่งความปลอดภัยเคลื่อนดังกล่าวย่อมเกิดขึ้นได้เป็นธรรมดาของการวัดทุกๆ ไป

การวัดและประเมินผลความพึงพอใจ สามารถกระทำการได้ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ (ชวลิต ชูกำแพง, ม.ป.ป., น. 111-136)

1. การสังเกต (Observation)

การสังเกตการณ์ การพูด การกระทำ การเขียน ของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด เช่น การวัดว่านักเรียนคนหนึ่งมีความสนใจต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์มากน้อยเพียงใด ครูอาจสังเกตการณ์การกระทำของนักเรียนในเรื่อง

- 1.1 การมาเรียน
- 1.2 การถามตอบในชั้นเรียน
- 1.3 การทำการบ้าน/ส่งงาน
- 1.4 อ่านหนังสือเกี่ยวกับคณิตศาสตร์

1.5 เข้าร่วมกิจกรรมทางคณิตศาสตร์

สำหรับรายวิชาอื่นๆ ก็สังเกตได้ทำนองเดียวกันนี้ ผลจากการสังเกตการณ์การกระทำของนักเรียนดังกล่าว พอที่จะทำให้ครูวินิจฉัยได้ว่านักเรียนมีความสนใจการเรียนรู้วิชาใดมากน้อยปานใด ในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมก็เช่นกัน ครูอาจดูความประพฤติของนักเรียนแล้วแปลความว่า นักเรียนผู้นั้นเป็นผู้ปฏิบัติตนดีมากน้อยปานใด เช่น การไม่ขาดเรียนก็แสดงว่าที่คามรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ มีวินัยในตนเอง การไม่เล่นการพนัน การไม่เที่ยวกลางคืน ล้วนแต่เป็นพฤติกรรมที่แปลความได้ว่า นักเรียนคนนั้นเป็นคนดี เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ (Interview)

บางครั้งครูใช้วิธีพูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ ซึ่งอาจเป็นความรู้สึกรทัศนคติของนักเรียน เพื่อนำสิ่งที่นักเรียนพูดออกมาแปลความหมายเกี่ยวกับลักษณะจิตพิสัยของนักเรียน เช่น ครูอยากทราบว่าเขาสนใจเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่ ครูอาจพูดคุยกับนักเรียนว่าเคยอ่านวรรณคดีเล่มใดบ้าง เคยเขียนกลอนไหม เคยอ่านหนังสืออะไรที่ดีๆ บ้าง ลองเล่าให้ครูฟังบ้าง คำตอบของนักเรียน จะทำให้ครูประเมินได้ว่า นักเรียนมีความสนใจการเรียนรู้วิชาภาษาไทยมากน้อยปานใด

3. การใช้แบบวัด (Rating Scale)

มีครูหรือนักวัดผล ได้สร้างเครื่องมือวัดทัศนคติ วัดความสนใจ วัดคุณธรรม จริยธรรม ไว้มากพอสมควร ซึ่งครูอื่นๆ สามารถนำไปใช้ได้ ถ้าเป็นแบบวัดทัศนคติหรือวัดความสนใจ จะมีรูปแบบการวัด 5 รูปแบบ คือ แบบของลิเคิร์ท แบบเซอร์สโตน แบบของออสกูด แบบวัดเชิงสถานการณ์ และแบบจับคู่

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียน และผลการเรียน จะมีความสัมพันธ์กันทางบวกทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดความสมบูรณ์ของการเรียน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ของชีวิตมากน้อยเพียงใดนั้น คือสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ในการเสริมสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ครูผู้สอนที่ต้องการให้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบรรลุสำเร็จผลจึงต้องคำนึงถึง การจัดบรรยากาศและสถานการณ์รวมทั้งสื่อ อุปกรณ์ การเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียนให้มีแรงจูงใจในการทำกิจกรรมจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีการวัดและประเมินผลความพึงพอใจ สามารถกระทำการได้ด้วยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบวัดตามความเหมาะสม

2.8 บริบทโรงเรียน

2.8.1 ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด สร้างเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ.2482 โดยเงิน "ศึกษาพลี" จำนวน 8,000 บาท มีขุนเสนาถัสดี นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เป็นผู้ดำเนินการสร้างในที่ดินที่ประชาชนบริจาคให้ จำนวน 34 ไร่ 2 งาน 48 ตารางวา เดิมเรียกว่า "โรงเรียนเทศบาล 1 (เมืองร้อยเอ็ด)" เปิดทำการสอนหลักสูตรสามัญศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 มี นายเพชร คำบุศย์ เป็นครูใหญ่ มีครูผู้สอนทั้งหมด 30 คน นักเรียน 1,306 คน

ปัจจุบัน โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด ตั้งอยู่เลขที่ 22/2 ถนนรัฐบุรุษ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) มีเขตพื้นที่บริการ ได้แก่ ตำบลในเมือง(เขตเทศบาล) ในพื้นที่ถนนรัฐกิจ ใกล้เคียง ซอย 1-6 ถนนรณชัยชาญยุทธ ซอย 1-6 ถนนปัทมานนท์ ซอย 1-6 ตำบลรอบเมือง อ. เมือง จ.ร้อยเอ็ด รวม 20 หมู่บ้าน โดยใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1-2 โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบไฮสโคป ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และบูรณาการกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลและรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติใน โรงเรียนคือนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสายตา นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้และพฤติกรรม

วิสัยทัศน์ โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ดมุ่งพัฒนาการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณธรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามมาตรฐานการศึกษามีศักยภาพเป็นพลโลก สามารถพัฒนาตนเองและสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เทียบเคียงมาตรฐานสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย และร่วมในสืบสานตำนานโหวด

พันธกิจ

1. ยกกระดับคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล
2. สร้างโอกาสการศึกษาให้แก่ผู้เรียน
3. บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ
4. พัฒนาผู้เรียนให้สามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา

2.8.2 ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในโรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ นักเรียนบางส่วนยังขาดทักษะและกระบวนการด้านการสื่อสาร ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หากปัญหาดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไขก็จะส่งผลกระทบต่อไปเรื่อยๆ ใน การศึกษาระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะนักศึกษาศึกษาปฏิบัติการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วิชาภาษาอังกฤษ จึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการ โดย การนำขั้นตอนการเรียนโดยใช้บทบาทสมมติ มาบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียน เกิดทักษะด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา ภาษาอังกฤษสูงขึ้น

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9.1 งานวิจัยภายในประเทศ

เกศสุดา ปงลังกา (2550, น. 37-43) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนา ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวชิรธรรมโสภิต อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี สรุปผลดังนี้ 1) ความสามารถด้านการพูดของนักเรียนหลังการทดลอง เพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ระหว่างการทดลอง ความสามารถ ด้านการพูดของนักเรียนพัฒนาขึ้นโดยลำดับจากความสามารถในระดับปานกลางในช่วงต้น และเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง เมื่อสิ้นสุดการทดลองพบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการพูดในระดับมาก ทั้งด้าน การ ใช้คำศัพท์ และ ไวยากรณ์ การพูดสื่อสารเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ ตลอดจนความคล่องในการพูด โดยมีค่าเฉลี่ย ที่นักเรียนประเมินตนเองเป็น 2.83 , 3.01 , 3.56 , 3.95 ตามลำดับ

ปาริชาติ เตชะ (2553, น. 59-66) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษ ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้บทบาทสมมติ ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการ ฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้บทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 แผน เวลาเรียน 20 ชั่วโมง มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความสนใจและวัยของนักเรียน และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนระหว่างเรียนทักษะการฟังและการพูดมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.95 และ 86.65 ตามลำดับ และจากการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.00 และ 80.25 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ร้อยละ 70

โฆคอนันต์ อนันตสิทธิโชติ (2553, น. 116-127) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวคิดเพื่อการสื่อสาร ด้วยกลวิธีการจัดเรียงประโยคอย่างสับสนและบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จุดประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร ด้วยกลวิธีการจัดเรียงประโยคอย่างสับสนและบทบาทสมมติ ก่อนเรียนและหลังเรียน ศึกษาเจตคติต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร ด้วยกลวิธีการจัดเรียงประโยคอย่างสับสนและบทบาทสมมติ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาล้อม จำนวน 12 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ 12 แผน แบบทดสอบทักษะการฟังและการพูด และแบบวัดเจตคติ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการฟังและทักษะการพูดสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ เกณฑ์ร้อยละ 75 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร ด้วยกลวิธีการจัดเรียงประโยคอย่างสับสนและบทบาทสมมติค่อนข้างดี

กรรณิกา สร้อยบุศดา (2553, น. 83-90) ได้ศึกษา เรื่อง การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จุดประสงค์ในการวิจัย เพื่อพัฒนาผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียน และศึกษาความพึงพอใจที่เรียนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 คน โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดก่อนและหลังการทดลอง และแบบวัดความพึงพอใจ ผลการวิจัย พบว่า กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.30/77.16 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

พิชญ์ภวิศ ภูมิมณี (2554, น. 81-84) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บทบาทสมมติ จุดประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บทบาทสมมติ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ และศึกษาเจตคติต่อการพูดภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกกลาง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 30 คน ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบวัดเจตคติ ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการ

เรียนรู้ในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ บทบาทสมมติ มีประสิทธิภาพ 83.83/84.83 คำนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 0.7415 และเจตคติของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

ธิดารัตน์ วิเชียรลม (2554, น. 51-53) ได้ศึกษา เรื่อง การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการ พัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหลวง ศึกษา จุดประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาทักษะการฟังและการพูด โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 35 คน โรงเรียนหนองหลวงศึกษา จังหวัด สกลนคร เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูด ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.79 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

นันทวัน หมุดปิ่น (2558, น. 93-101) ได้ศึกษา เรื่อง ผลของบี สลิ้ม โมเดลเสริมด้วย กิจกรรมบทบาทสมมติต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จุดประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและ หลังเรียน และศึกษาเจตคติต่อการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้บี สลิ้ม โมเดลเสริมด้วยกิจกรรมบทบาท สมมติ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 49 คน โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล โดยการ สุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถในการพูด ภาษาอังกฤษ และแบบวัดเจตคติของนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้บี สลิ้ม โมเดลเสริมด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ หลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียน และเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสอนอยู่ในระดับดี

2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Konstantyuk (2004, p. 51) ได้ศึกษาระเบียบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และการสอน ภาษายูเครน ซึ่งให้ทักษะเกี่ยวกับลักษณะของภาษายูเครนที่ ใช้แทนความยากและความสนใจเฉพาะเมื่อ สอน ภาษายูเครนเป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง การศึกษาครั้งนี้ อธิบายระเบียบและวิธีการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสารและลักษณะที่สามารถนำมาใช้ในการภาษายูเครน กลุ่มตัวอย่างกิจกรรม ที่อธิบาย ไว้ในการศึกษาครั้งนี้ได้เสนอแนะสำหรับระดับต่าง ของผู้เรียนที่มีความมุ่งหมายในการสอนภาษาเป็น วิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะเพื่อการแสดงออกถึงความหมายทางการสื่อสารต่างๆ การรวม เทคนิคการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นมี 4 ทักษะในภาษายูเครนนั้น ถูกรวมว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการ สร้างการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและมีความสุข เทคนิคปฏิบัติสัมพันธ์ เช่น ละคร คำโคลง เกมบทบาท การสนทนา การอภิปราย สถานการณ์สมมติ กิจกรรมแก้ปัญหาเหล่านี้ได้รับคำอธิบายว่าเป็นส่วนบูรณา

การของระเบียบวิธีการและได้รับการเสนอแนะสำหรับการสอนภาษายูเครนเป็นภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่สอง

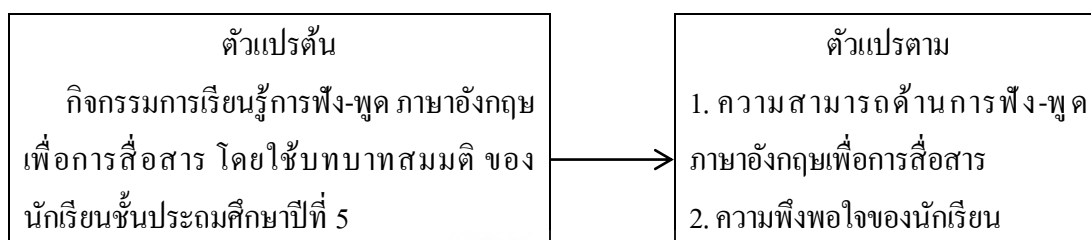
Jeong (2004, pp. 90-95) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผลและการถอดความการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ d-VOCI (Digital Video Oral Communication Instrument) ในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยศึกษาความสัมพันธ์ของคะแนนการอ่านออกเขียนได้ของนักศึกษาที่เรียนอิเล็กทรอนิกส์กับความสามารถในการพูดสัมภาษณ์โดยสื่อคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในวิทยาลัยเกาหลี จำนวน 144 คน ที่เรียนภาษาอังกฤษในภาคฤดูร้อน ระหว่างปี 2001-2002 ปรากฏว่า นักศึกษาสามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสนับสนุนการกล่าวอ้างอิงที่ว่าสื่อคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับครูและนักศึกษาที่ใช้ร่วมกับการทดสอบภาษาอังกฤษในชั้นเรียน ผลการศึกษาพบความสัมพันธ์ของคะแนนการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนกับความสามารถในการพูดสัมภาษณ์ในระดับปานกลาง

Shurita (2006, pp.143-149) ได้ศึกษาเรื่องการเขียนบทความรายงานการวิจัย เรื่อง การทดสอบปฏิบัติการใช้คำศัพท์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนเชื้อชาติอัฟริกัน โรงเรียนอนุบาลในอเมริกัน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความตรงของแบบทดสอบวัดการใช้คำศัพท์และเพื่อประเมินทักษะการใช้คำศัพท์ของนักเรียนเชื้อชาติอัฟริกัน ในอเมริกัน วิธีการศึกษาค้นคว้าโดยดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน ให้ทำแบบทดสอบดังกล่าว ผลปรากฏว่า ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 96.44 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.42 ซึ่งมานักเรียนชาวอัฟริกันที่ทำแบบทดสอบต่ำกว่ามาตรฐาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 100 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15) ซึ่งชี้ได้ว่าแบบทดสอบชุดนี้เป็นแบบทดสอบที่มีคุณภาพวัดได้ตรงตามความสามารถของนักเรียนเชื้อชาติอัฟริกันตามความจริง

จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการแสดงบทบาทสมมติ ควรจัดสื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ ความพร้อมของผู้เรียน การใช้กิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ จะช่วยให้ครูผู้สอนทราบถึงการสอนของตนบรรลุตามที่ปรารถนาเพียงใด และยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความพยายาม มีความริเริ่ม ความอิสระ ตลอดจนโอกาสในการใช้ความคิดของตนเองอีกด้วย ดังนั้นควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำการเรียนการสอน โดยใช้บทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง และการพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิด ได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. รูปแบบการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรของการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 8 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 305 คน ที่จัดแบบคละความสามารถ

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 นักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งได้จากวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม โดยมีหน่วยสุ่มเป็นห้องเรียน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัย การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีไว้ดังนี้

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้การฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ เรื่อง Help our planet! จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

3.2.2 แบบทดสอบวัดความมาสาารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง Help our planet! ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ

3.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

3.3 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.3.1.2 ศึกษาการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ทฤษฎีและหลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ รวมทั้งจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.1.3 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา บทสนทนาจากแบบเรียน ที่ใช้ใน ระดับประถมศึกษาตอนปลายซึ่งผู้เรียนสามารถพบเห็นบทสนทนาได้ในชีวิตประจำวัน

3.3.1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการแสดง บทบาทสมมติ จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ดังรายละเอียดเนื้อหาต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1

ตารางวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้

แผนที่	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	Solving of the planet	2
2	Rubbish	2
3	Saving Water	2
4	Saving Energy	2
5	Vehicle	2
6	Forest	2

3.3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 6 แผน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา ความเหมาะสมของเนื้อหา การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล และเสนอแนะในส่วนที่บกพร่อง

3.3.1.6 นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1) คุณปณิตตา อัด บัทยาหะ วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (ภาษาอังกฤษ) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2) คุณสุรางค์ทิพย์ ศรีคะณะย์ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนอนุบาลร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

3) คุณศโรรัชต์ นันโท วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

4) คุณนิศยา ชันธุ์ดวง วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

5) คุณศุภีพร สุ่มมาตย์ วุฒิการศึกษาศศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนอนุบาลร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

3.3.1.7 ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบ ประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ (ไพศาล วรรค้ำ, 2552, น. 240-241)

เกณฑ์การประเมินแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ มี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดตามเกณฑ์ของ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

3.3.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการประเมินความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์กับเนื้อหา มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ซึ่งต้องได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-5.00 จะถือว่า มีคุณภาพตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่บอกระดับความเหมาะสม (ไพศาล วรรค้ำ, 2552, น. 241) ผลปรากฏว่า แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ (ภาคผนวก ข ตารางที่ ข.1 หน้า 144) มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.21)

3.3.1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

3.3.1.10 จัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่ม ตัวอย่างต่อไป

3.3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง Help our planet! ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างขึ้นเอง จำนวน 30 ข้อ (ข้อละ 1 คะแนน) รวม 30 คะแนน โดยมีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.3.2.1 ศึกษาเอกสาร การสร้างแบบทดสอบและการวัดผลประเมินผลแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ จากคู่มือครู เอกสารหลักสูตร และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.3.2.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา และจุดมุ่งหมายตามที่ กำหนดในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และจัดทำตารางวิเคราะห์แบบทดสอบเพื่อกำหนดอัตราส่วนและ จำนวนแบบทดสอบในแต่ละเนื้อหา ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2

วิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

เนื้อหา	จุดประสงค์	ทักษะการฟัง		ทักษะการพูด		รวม	
		จำนวนข้อ		จำนวนข้อ		จำนวนข้อ	
		สร้าง	ใช้	สร้าง	ใช้	สร้าง	ใช้
Solving of the planet	1. ฟัง/พูด สนทนาเกี่ยวกับการอนุรักษ์โลกได้ 2. พูดและเข้าใจความหมายของคำศัพท์และประโยคต่างๆในบทนี้ได้	4	2	4	2	8	4
Rubbish	1. ฟัง/พูด สนทนาเกี่ยวกับการขยะได้ 2. พูดและเข้าใจความหมายของคำศัพท์และประโยคต่างๆในบทนี้ได้	4	3	5	3	9	6

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์	ทักษะการฟัง		ทักษะการพูด		รวม	
						(จำนวนข้อ)	
		สร้าง	ใช้	สร้าง	ใช้	สร้าง	ใช้
Saving Water	1. ฟัง/พูด สนทนาเกี่ยวกับการอนุรักษ์น้ำได้	5	3	4	3	9	6
	2. ฟังและเข้าใจความหมายของคำศัพท์และประโยคต่างๆ ในบทนี้ได้						
Saving Energy	1. ฟัง/พูด สนทนาเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานได้	4	2	4	3	8	5
	2. ฟังและเข้าใจความหมายของคำศัพท์และประโยคต่างๆ ในบทนี้ได้						
Vehicle	1. ฟัง/พูด สนทนาเกี่ยวกับการใช้ยานพาหนะได้	4	2	4	2	8	4
	2. ฟังและเข้าใจความหมายของคำศัพท์และประโยคต่างๆ ในบทนี้ได้						
Forest	1. ฟัง/พูด สนทนาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่า/ต้นไม้ได้	4	3	4	2	8	5
	2. ฟังและเข้าใจความหมายของคำศัพท์และประโยคต่างๆ ในบทนี้ได้						
รวม (จำนวนข้อ)		25	15	25	15	50	30

3.3.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์แบบทดสอบ จำนวน 50 ข้อ ซึ่งต้องการ 30 ข้อ และนำเสนอแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.2.4 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ว่าข้อสอบแต่ละข้อสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือไม่ หรือค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้วิธีของ Rovinelli and Hambleton (ไพศาล วรรคำ, 2558, น. 269) ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

ให้	+1	เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนี้วัดได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้
	0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนี้วัดได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้
	-1	เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนี้วัดได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

หาผลรวมของคะแนนในข้อสอบแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อดูดัชนีความสอดคล้องและพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 เป็นแบบทดสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (ไพศาล วรรคำ, 2558, น. 266-278) ผลปรากฏว่าข้อสอบเข้าเกณฑ์จำนวน 30 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 - 1.00 (ภาคผนวก ข ตารางที่ ข.3 หน้า 148)

3.3.2.5 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด แล้วตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่าหนึ่งตัวเลือกในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนน

3.3.2.6 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ค่าความยาก (p) แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากเหมาะสมตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (B) เลือกข้อสอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ถึง 1.00 ถือเป็นข้อสอบที่เข้าเกณฑ์ (ไพศาล วรรคำ, 2558, น. 298-302) โดยวิธีของแบรนแนน (ไพศาล วรรคำ, 2558, น. 306)

3.3.2.7 คัดเลือกข้อสอบจำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.40 - 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (B) ระหว่าง 0.41 - 0.76 (ภาคผนวก ข ตารางที่ ข.4 หน้า 150) รวมเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบตามวิธีของโลเวทท์ (Lovett Method) เกณฑ์ที่ใช้คือ 0.75 ขึ้นไป (ไพศาล วรรคำ, 2558, น. 292) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.81 (ภาคผนวก ข ตารางที่ ข.4)

3.3.2.8 จัดพิมพ์แบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วเป็นฉบับจริง เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

แบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.3.3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ และวิธีการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทแบบสอบถามจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เกี่ยวข้อง

3.3.3.2 กำหนดตัวชี้วัดความพึงพอใจเพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดรายการสอบถามของแบบสอบถามและออกแบบโครงสร้างแบบสอบถามตามชนิดของแบบสอบถามความพึงพอใจที่เลือกใช้

3.3.3.3 กำหนดรายการสอบถามและสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามโครงสร้าง ของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน และเกณฑ์แปลผลความพึงพอใจ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 99-100)

กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนความพึงพอใจ ดังนี้

ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

กำหนดเกณฑ์แปลผลความพึงพอใจ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลผล ความพึงพอใจมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลผล ความพึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลผล ความพึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลผล ความพึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลผล ความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.3.3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของข้อคำถาม และความสอดคล้องของข้อคำถามกับตัวชี้วัดที่ต้องการวัด และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 25 ข้อ เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวชี้วัดความพึงพอใจ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับตัวชี้วัดความพึงพอใจ
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับตัวชี้วัดความพึงพอใจ
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดความพึงพอใจ

3.3.3.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้เชี่ยวชาญประเมิน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวชี้วัดความพึงพอใจ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Congruency) ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 269) จากทั้งหมด 25 ข้อ คัดเลือกได้จำนวน 15 ข้อ ซึ่งจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญผลปรากฏว่ามีข้อคำถามที่มีค่า 0.80 จำนวน 5 ข้อ และมีค่า 1.00 จำนวน 10 ข้อ (ภาคผนวก ข ตารางที่ ข.5)

3.3.3.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจให้ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วเป็นฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Post-test Only Design แบบแผนนี้โดยทั่วไปจะมีวิธีวิจัย ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 141)

1. เลือกกลุ่มทดลองมา 1 กลุ่ม ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นกลุ่มที่มีอยู่แล้ว
2. ให้สิ่งทดลองกับหน่วยทดลอง (X)
3. ทำการสังเกตหรือวัดตัวแปรหลังจากให้สิ่งทดลอง

โดยมีลักษณะการทดลอง ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3

แบบแผนการทดลองแบบ One Group Post-test Only Design

การสุ่ม	กลุ่ม	ทดสอบก่อน	สิ่งทดลอง	ทดสอบหลัง
-	E	-	X	O

E แทน กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

X แทน การทดลอง กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ

O แทน ทดสอบหลังการทดลอง

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนนักเรียน 30 คน ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 12 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบหลังเรียน ซึ่งมีขั้นตอนในการทดลอง ดังนี้

3.5.1 ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และหนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.5.2 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เสนอต่อผู้อำนวยการ โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

3.5.3 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยชี้แจงหลักการและเหตุผลให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้รับทราบ

3.5.4 ปฐมนิเทศ ชี้แจงหน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ย่อย และเกณฑ์คะแนน

3.5.5 ทำการสอนกลุ่มตัวอย่างด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง Help our planet! โดยใช้ บทบาทสมมติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จนครบทั้ง 12 ชั่วโมง

3.5.6 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบความสามารถ ด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

3.5.7 เก็บข้อมูลความพึงพอใจของผู้เรียนด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ผ่านการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ

3.5.8 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อสรุปผลการทดลองตาม วัตถุประสงค์การวิจัย

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

3.6.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง Help our planet! โดยใช้ บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนที่ได้จากการทดสอบย่อยระหว่างเรียนและหลังเรียน

3.6.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียน หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยการใช้การทดสอบ t-test (Dependent Sample)

3.6.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ โดยใช้คำนวณ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์แปลผลความพึงพอใจที่กำหนด

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.1 สถิติพื้นฐาน

3.7.1.1 ร้อยละ (Percentage : %) (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 321) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$p = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-1)$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ

f แทน ค่าความถี่

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.7.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 323) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n} \quad (3-2)$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

n แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

3.7.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 324) โดยใช้สูตร

$$S. D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}} \quad (3-3)$$

เมื่อ S. D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X_i แทน คะแนนแต่ละตัว
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

3.7.2 สถิติที่ใช้หาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

3.7.2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามวิธีของ โรวินลลี และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 269)

$$IOC = \frac{\sum R}{n} \quad (3-4)$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
 จุดประสงค์

R แทน คะแนนระดับความสอดคล้องที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
 ประเมินในแต่ละข้อ

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความสอดคล้องใน
 ข้อนั้น

3.7.2.2 หาค่าความยาก (Difficulty) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 298)

$$p = \frac{f}{n} \quad (3-5)$$

เมื่อ	p	แทน	ดัชนีความยาก
	f	แทน	จำนวนผู้ตอบถูก
	n	แทน	จำนวนผู้เข้าสอบ

3.7.2.3 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบทดสอบโดยวิธีหาค่าดัชนี B หรือค่า B-Index ตามวิธีของเบรนนแมน (Bermann) (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 306) ใช้สูตรดังนี้

$$B = \frac{f_P}{n_P} - \frac{f_F}{n_F} \quad (3-6)$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	f_P, f_F	แทน	จำนวนคนที่ตอบข้อนั้นถูกในกลุ่มผ่านเกณฑ์ (pass) และกลุ่มไม่ผ่านเกณฑ์ (fail) ตามลำดับ
	n_P, n_F	แทน	จำนวนคนในกลุ่มผ่านเกณฑ์ และไม่ผ่านเกณฑ์

3.7.2.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามวิธีของโลเวทท์ (Lovett) (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 292) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum x - \sum x^2}{(k-1) \sum (x-c)^2} \quad (3-7)$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ค่าประมาณความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	x	แทน	คะแนนรวมของผู้สอบแต่ละคน
	c	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัด

3.7.3 สถิติเพื่อการทดสอบสมมติฐาน

3.7.3.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน กับก่อนเรียน โดยใช้สูตร One samples t-test (ไพศาล วรคำ, 2552, น. 338-342)

$$t = \frac{\bar{X} - \mu_0}{S / \sqrt{n}} ; df = n - 1 \quad (3-8)$$

เมื่อ	t	แทน ค่าสถิติทดสอบที่
	\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
	μ_0	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร หรือเกณฑ์ที่ตั้งขึ้น
	S	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่างคู่คะแนน
	n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนนักเรียน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

E_1 แทน ประสิทธิภาพกระบวนการ

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

t แทน ค่าสถิติเปรียบเทียบ

4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมติ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมติ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมติ จากกิจกรรมย่อย หลังจากจบบทเรียนในแต่ละเรื่อง และจากแบบทดสอบหลังเรียน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.1-4.2 ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 4.1

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมติ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

เลขที่	คะแนนจากการประเมินระหว่างเรียนแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้						รวม (E ₁)	คะแนน หลังเรียน (E ₂)
	แผนที่ 1	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	แผนที่ 5	แผนที่ 6		
	(20)	(20)	(20)	(20)	(20)	(20)		
1	14	14	16	16	16	18	94	22
2	14	16	14	16	18	18	96	25
3	14	16	16	16	14	18	94	24
4	14	14	16	16	16	16	92	21
5	14	14	14	16	16	18	92	25
6	14	16	14	16	16	18	94	21
7	14	16	14	16	16	16	92	23
8	14	16	14	16	16	18	94	23
9	14	16	16	14	16	18	94	24
10	14	14	14	16	16	18	92	23
11	14	14	16	16	16	18	94	21
12	14	16	14	16	16	18	94	22
13	14	16	16	16	16	18	96	23
14	14	16	14	16	16	18	94	24
15	14	14	14	16	16	16	90	23
16	14	14	16	16	14	16	90	23
17	14	16	16	16	16	16	94	25
18	14	16	14	16	16	18	94	24
19	14	16	14	16	16	16	92	22
20	14	14	16	16	16	18	94	22

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนจากการประเมินระหว่างเรียนแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้						รวม (E ₁)	คะแนน หลังเรียน (E ₂)
	แผนที่ 1	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	แผนที่ 5	แผนที่ 6		
	(20)	(20)	(20)	(20)	(20)	(20)		
21	14	14	14	16	16	16	90	24
22	14	16	14	16	18	18	96	23
23	14	16	14	16	18	18	96	24
24	14	16	14	16	16	18	94	25
25	14	14	14	16	16	18	92	23
26	14	14	16	16	16	18	94	24
27	14	14	16	16	14	16	90	22
28	14	16	16	14	16	14	90	23
29	14	16	16	16	16	18	96	25
30	14	14	14	14	16	16	88	21
รวม	420	454	446	474	480	518	2792	694
\bar{X}	14.00	15.13	14.87	15.80	16.00	17.27	93.07	23.13
S.D.	1.08	1.32	1.35	0.96	1.15	1.20	5.28	1.28
ร้อยละ	70.00	75.67	74.33	79.00	80.00	86.33	77.56	77.11

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลรวมคะแนนจากแบบทดสอบย่อยทั้ง 6 แผน คะแนนเต็ม 120 คะแนน
ปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 93.07 คิดเป็นร้อยละ 77.56 และจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้าย
กระบวนการเรียนรู้ทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการ โดยใช้บทบาทสมมติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.13
คิดเป็นร้อยละ 77.11

ตารางที่ 4.2

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมติ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

คะแนน	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	ร้อยละ
ประสิทธิภาพกระบวนการ E ₁	30	120	93.07	77.56
ประสิทธิภาพผลลัพธ์ E ₂	30	30	23.13	77.11
สรุปผล	(E ₁ /E ₂) เท่ากับ 77.56/77.11			

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ เท่ากับ 77.56/77.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3-4-4

ตารางที่ 4.3

ผลการวิเคราะห์คะแนนความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียน โดยแจกคะแนนการฟังและการพูด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75

เลขที่	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน		
	การฟัง (15)	การพูด (15)	รวม (30)
1	10	12	22
2	13	12	25
3	12	12	24
4	11	10	21
5	12	13	25

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน		
	การฟัง (15)	การพูด (15)	รวม (30)
6	10	11	21
7	12	11	23
8	11	12	23
9	12	12	24
10	12	11	23
11	10	11	21
12	11	11	22
13	12	11	23
14	12	12	24
15	11	12	23
16	12	11	23
17	13	12	25
18	13	11	24
19	11	11	22
20	10	12	22
21	12	12	24
22	12	11	23
23	12	12	24
24	13	12	25
25	12	11	23
26	12	12	24
27	10	12	22
28	12	11	23
29	13	12	25
30	11	10	21

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน		
	การฟัง (15)	การพูด (15)	รวม (30)
รวม	349	345	694
\bar{X}	11.63	11.50	23.13
S.D.	0.96	0.68	1.28
ร้อยละ	77.55	76.67	77.11

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 23.13 คิดเป็นร้อยละ 77.11 และคะแนนการฟัง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 11.63 คิดเป็นร้อยละ 77.55 คะแนนการพูด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 11.50 คิดเป็นร้อยละ 76.67

ตารางที่ 4.4

ผลการการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	t	sig
หลังเรียน	30	30	23.13	1.28	77.11	2.71*	0.0056

จากตารางที่ 4.4 ความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 23.13 คิดเป็นร้อยละ 77.11 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนกับเกณฑ์ ผลปรากฏว่า ความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5

ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ

ข้อที่	รายการแสดงความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	เนื้อหาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.65	0.49	มากที่สุด
2	เนื้อหามีความทันสมัย	4.80	0.41	มากที่สุด
3	เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่ไม่ยากเกินไป	4.65	0.49	มากที่สุด
4	นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้น	4.65	0.49	มากที่สุด
5	นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออกมากขึ้น	4.45	0.51	มาก
6	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น	4.85	0.37	มากที่สุด
7	นักเรียนเกิดทักษะในการพูดสื่อสาร	4.45	0.51	มาก
8	นักเรียนมีความพอใจในความรู้ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ	4.40	0.50	มาก
9	กิจกรรมบทบาทสมมติ ทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความสนุกสนานมากขึ้น	4.85	0.37	มากที่สุด
10	กิจกรรมบทบาทสมมติ ช่วยพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ	4.70	0.47	มากที่สุด
11	กิจกรรมบทบาทสมมติ ทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น	4.65	0.49	มากที่สุด
12	สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4.70	0.47	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	รายการแสดงความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
13	การวัดและประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์	4.60	0.50	มากที่สุด
14	การวัดและประเมินผลการเรียนมีความชัดเจนและยุติธรรม	4.60	0.50	มากที่สุด
15	นักเรียนเกิดกระบวนการคิด กล้าตัดสินใจ	4.45	0.51	มาก
	รวม	4.63	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.14) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ารายการที่มีความพึงพอใจมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ กิจกรรมบทบาทสมมติทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความสนุกมากขึ้น ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.37) นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.37) และเนื้อหาที่มีความทันสมัย ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41)

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.56/77.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75

5.1.2 นักเรียนมีความสามารถในการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมติ ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.14)

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.56/77.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 75/75 อาจเนื่องมาจาก การดำเนินการอย่างมีลำดับขั้นตอนในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ผ่านการตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความสามารถ ประสบการณ์ทั้งด้านเนื้อหา ภาษา และ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ทำให้การจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และ

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีของทิสนา แวมมณี (2550, น. 358) ซึ่งกล่าวถึงวิธีการสอน โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ คือกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกมาตามความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดง ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่สังเกตพบว่าเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิชญ์ภวิศ ภูมิมณี (2554, น. 81-84) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บทบาทสมมติ ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บทบาทสมมติ มีประสิทธิภาพ 83.83/84.83 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ โดยขั้นตอนของการเรียนการสอนประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียม ผู้สอนเตรียมจุดประสงค์และสถานการณ์ในการแสดงบทบาทสมมติ 2) ขั้นตอนการสอน โดยผู้สอนจะต้องนำเข้าสู่บทเรียน โดยการกระตุ้นผู้เรียนเกิดความสนใจ ต่อจากนั้นต้องเลือกผู้แสดงบทบาท เตรียมผู้สังเกตการณ์การแสดงบทบาทสมมติ แล้วเตรียมความพร้อมในการจัดฉากและเตรียมการแสดงให้พร้อม 3) ขั้นวิเคราะห์และการอภิปรายผล ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลที่ได้อภิปรายและอภิปรายผล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย 4) ขั้นแสดงเพิ่มเติม หลังการอภิปรายสรุปผลการแสดงบทบาทสมมติแล้ว หากมีข้อบกพร่องหรือความไม่เข้าใจในเรื่องของการแสดงบทบาทสมมติ ผู้สอนอาจมีการแสดงเพิ่มเติมได้ 5) ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปผล หลังจากอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงแล้วควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีส่วนสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ได้ศึกษาแก่กันและกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์นี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวความคิดกว้างขวางขึ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นว่สิ่งที่เรียนนั้นเกี่ยวข้องกับความจริง จะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะหาข้อสรุป หรือได้แนวความคิดรวบยอดที่ตนสามารถเข้าใจได้อย่างดี ทำให้ทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนสูงขึ้น

5.2.2 นักเรียนมีความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ จากการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดนักเรียนมีความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ นักเรียนได้คะแนนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 23.13, S.D = 1.28$) คิดเป็นร้อยละ 77.11 อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้

นักเรียนเกิดทักษะการสื่อสาร ด้านการฟังและการพูด อันเป็นวิธีที่มีเหตุผลซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการที่ผู้เรียนจะนำวิธีการไปใช้ในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตประจำวัน เป็นจุดเริ่มต้นของการฝึกคิดที่ดีและเหมาะสม นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และตัดสินใจ รวมทั้งได้ฝึกทำงานร่วมกันและฝึกความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับผลการวิจัย ธีรรัตน์ วิเชียรลม (2554, น. 51-53) ได้ศึกษา เรื่อง การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหลวงศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.79 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และปาริชาติ เตชะ (2553, น. 59-66) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้บทบาทสมมติผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีคะแนนระหว่างเรียนทักษะการฟังและการพูดมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.95 และ 86.65 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ ทำให้นักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ บางกิจกรรมนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ มีความภาคภูมิใจและชื่นชมในผลงานและคะแนนที่ตนเองได้

5.2.3 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การฟัง-พูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.14) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ มีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ กิจกรรมที่นักเรียนได้เป็นคนลงมือปฏิบัติด้วยตัวเองทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น นักเรียนมีความพึงพอใจในคะแนนที่ทำได้ และการที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง กล้าพูดกล้าแสดงออกมากขึ้น เกิดทักษะในการสื่อสาร และการเรียนรู้ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ ทำให้นักเรียนทำงานอย่างเป็นระบบ มีความเชื่อมั่นในตนเองมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิกา สร้อยบุศดา (2553, น. 83-90) ได้ศึกษา เรื่อง การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยรวมอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Scott (1970, p. 24, อ้างถึงใน ศุภศิริ โสมาเกตุ, 2544, น. 49) ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ ทำงาน หรือปฏิบัติงานเพื่อเรียนรู้สิ่งต่างๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียนและเรียนรู้อย่างมีความสุข

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การนำกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมติ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดนั้น ครูผู้สอนหรือผู้ที่สนใจควรมีความรู้ ความเข้าใจ และมีการเตรียมตัวในเรื่องต่างๆ ดังนี้

5.3.1.1 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถด้านการฟัง-พูด สูงขึ้นนั้น ผู้สอนควรมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี เกี่ยวกับการเลือกวิธีการสอน เทคนิค การสอน เลือกใช้สื่อการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ เนื้อหา เวลา เนื่องจากเวลาในแต่ละชั่วโมงมีจำกัด นักเรียนจะต้องใช้เวลาฝึกและทำกิจกรรม ต่างๆ ค่อนข้างมาก ผู้สอนจึงต้องเตรียมสื่อการเรียนรู้ให้พร้อม และในด้านผู้เรียน ผู้สอนต้องคำนึงถึงวัย ของผู้เรียนและความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย ทั้งนี้ผู้สอนต้องใช้วิทยาการเรียนรู้ร่วมด้วย

5.3.1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 เนื้อหาย่อย และได้้นำ การแสดงบทบาทสมมติ เข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผลลัพธ์ของกระบวนการที่ได้จะต้อง มีความเป็นไปได้กับสภาพความเป็นจริง ซึ่งเป็นไปตามการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ และตามความ ต้องการของผู้สอน ผู้สอนต้องคอยให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทาง สอดแทรกยุทธวิธีการให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะมากขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง-พูด ที่เรียนโดยใช้บทบาทสมมติ กับ วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคอื่นๆ ในเนื้อหาเดียวกัน

5.3.2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้บทบาทสมมติ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเนื้อหาอื่นๆ และในชั้นเรียนอื่น

5.3.2.3 ควรมีการนำตัวแปรอื่นมาศึกษาเพิ่มเติม เช่น มีการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พฤติกรรมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มของนักเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อศึกษา ว่าการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ แล้วนักเรียนมีคุณลักษณะที่เด่นด้านใดบ้าง พฤติกรรมการทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือการทำงานเป็นกลุ่มจะทำให้นักเรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างไร มีความคงทนในการเรียนรู้เป็นอย่างไร และจะส่งผลให้การเรียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นมาก น้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กชกร ชีปัดดี. (2545). *เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ เรื่องแผนการจัดการเรียนรู้ผู้ครุต้นแบบ*.
อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- กมล การศุกกล. (2527). *การพูดเพื่อประสิทธิผล* (พิมพ์ครั้งที่ 2). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ พิษณุโลก.
- กรมวิชาการ. กระทรวงการศึกษาธิการ. (2546). *การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทย:
ด้านการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศาสนา.
- กรรณิกา สร้อยบุศดา. (2553). *การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูด
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *นโยบายสำคัญของรัฐบาล*. สืบค้นจาก <http://www.moe.go.th/websm/>.
- กาญจนา ปราบพล และประกาย โอภาณนท้อมตะ. (2543). *การสำรวจความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ
ของบัณฑิตไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกศสุดา ปงลังกา. (2550). *การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูด
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทร์ศรี นิตยาพฤกษ์. (2537). *เอกสารการสอนชุดการสอนกลุ่มทักษะ(ภาษาไทย)*. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จินดา งามสุทธิ. (2516). *การพูด*. กอพลินธุ์: จิตภัณฑ์การพิมพ์.
- ชวลิต ชุกคำแพง. (2551). *การประเมินการเรียนรู้*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชวลิต ชุกคำแพง. (ม.ป.ป.). *การประเมินการเรียนรู้ เอกสารการสอนรายวิชา 0506704*. มหาสารคาม:
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. หน้า 111-136.
- ชวาล แพร์ตกุล. (2518). *เทคนิคการวัดผล* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ชัชวิชัย คำภิรมย์. (2544). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ศรีวิโรจน์ฟาร์ม จำกัด*.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- โชคอนันต์ อนันตสิทธิโชค. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวคิดเพื่อการศึกษา สื่อสาร ด้วยกลวิธีการจัดเรียงประโยคอย่างสับสนและบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ฐาปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ. (2533). “ภาษากับจิตวิทยาการเรียนการสอน” เอกสารการสอนวิชาภาษาไทย การสอนทักษะเพื่อการสื่อสารระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หน่วยที่ 1-8. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ณัฐชยา เอี่ยมอ่อน. (2544). ความพึงพอใจต่อการใช้บริการห้องสมุดประชาชนของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิถีเรียนทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงเดือน แสงชัย. (2533). การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเอสปริ้นติ้งเฮาส์.
- ทัศนีย์ สุขเมธี. (2533). พัฒนาทักษะการเขียนอย่างสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. (2515). ศิลปะการพูดในที่ชุมชน. กรุงเทพฯ: พิมพ์ชัยศึกษากรณ์.
- ทิตินา แคมมณี. (2545). ศาสตร์การสอน. องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2550). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ(พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- ทิตินา แคมมณี. (2558). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดารัตน์ วิเชียรลม. (2554). การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหลวงศึกษา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นันทวัน หมุดปิ่น. (2558). ผลของบีสลิม โมเดลเสริมด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

- นิคม ชมพู หลง. (2545). *วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2541 (ฉบับปรับปรุงและหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544)*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2535). *พัฒนาทักษะการเขียนอย่างสร้างสรรค์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2549). *การวัดผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ประสานการพิมพ์.
- บุญเรียง จขจรศิลป์. (2544). *เกณฑ์การประเมินในเอกสารประกอบการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาเครื่องมือประเมินตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- บุรชัย สิริมหาสาร. (2547). *เทคนิคการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์: ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: บัญโพยท์.
- ปราณี กุลละวณิชย์. (2549). *อนุประโยคขยายนาม: คุณานุประโยคและอนุประโยคเต็มเต็มนาม. หน่วยสร้างที่มีข้อขัดแย้งในไวยากรณ์ไทย. ศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย. 7-65.*
- ปาริชาติ เตชะ. (2553). *พัฒนาทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้บทบาทสมมติ. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- ผอบ โปษะกฤษณะ. (2521). *ลักษณะสำคัญของภาษาไทย การเขียน-การอ่าน-การพูด-การฟัง*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- เมษิณู กิจระการ. (2544). *การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา E₁/E₂ วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 5(11): 44-51.*
- พิชญ์ภวิศ ภูมิมณี. (2554). *การพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บทบาทสมมติ. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- มนตรี เฉียบแหลม. (2544). *ความหมายของความพึงพอใจ*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- เมืองร้อยเอ็ด. โรงเรียน. (2558). *รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2556-2558*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. ร้อยเอ็ด: ฝ่ายวิชาการ
- ไมเกิล เดวิด เชลบี. (2559). *เครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารยุคโลกาภิวัตน์*. สืบค้นจาก <http://www.moe.go.th/websm/minister/michael.htm>.
- เขาวดี วิบูลย์ศรี. (2539). *การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุจิร ภูสาระ. (2545). *การเขียนแผนการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: บুদ্ধ พอยท์.
- วรรณ โสมประยูร. (2537). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แอลทีเพรส.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). *นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design*. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้*. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศึกษาธิการ. กระทรวง. (2545). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ. กระทรวง. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศุภสิริ โสมมาเกต. (2544). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้โดยโครงการกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สนิท ตั้งทวี. (2526). *อ่านไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สนิท สัตโยภาส. (2532). *การสอนภาษาไทยแก่เด็กประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). *การวัดผลทางการศึกษา*(พิมพ์ครั้งที่ 4). กทม: ประสานการพิมพ์.

- สมนึก ภัททิยธนี. (2549). *การวัดผลทางการศึกษา*(พิมพ์ครั้งที่ 5). กทม.: ประสานการพิมพ์.
- สำลี รักสุทธี. (2544). *เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน และเขียนแผนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สิริพร ทิพย์คง. (2545). *หลักสูตรการสอนคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- สิริวรรณ ศรีพหล และพันทิพา อุทัยสุข. (2540). “หน่วยที่ 10 การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (1)” *เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการการสอนหน่วยที่ 8-15*. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2545). *การจัดกระบวนการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุจิตร เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรณ. (2532). *การพัฒนาการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชา จันทร์เอม. (2547). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุทธิวรรณ พีรศักดิ์โสภณ. (2537). *เอกสารประกอบการสอนวิชาวัดผลการศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม.
- สุพิน บุญชูวงศ์. (2538). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2531). *การสอนทักษะภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2535). *การวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมศรี ลักษณ์ศิริ. (2540). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- แสงระวี ดอนบัวแก้ว. (2558). *ภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2537). *หลักการสอน*(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน ฉบับปรับปรุง*(พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2554). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โอ เอส.
- อารีย์ วชิรวารการ. (2542). *การวัดและการประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- อินทรีรา บุญยาทร. (2542). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- Bashir m., Azeem M. & Dogar. H. A. (2011). *Factor effecting student's English skills. British Journal of Art and Social Science*. 2(1).
- Bygate, M. (1987). *Speaking*. Oxford: Oxford University Press.
- Farrell, A. M., and Rudd, J. M. (2006). *Factor analysis and discriminant validity: A brief review of some practical issues*. Retrieved January 4. from <http://www.duplication.net.au/pdf>.
- Finocchiaro, Mary. (1994). *English as a Second Language from Theory to Practice*. New York: A Simon and Schuster.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book.
- Hughes, R. L., Ginnett, R. C., & Curphy, G. J. (2010). *Leadership: Enhancing the lessons of experience* (7th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Jeong, Tea-Young. (2004). *Assessing and Interpreting Student's English Oral Proficiency Using d-VOCI In an EFL Context (Electronic Resource)* . Retrieved on July, 10 2004. From <http://olc.ohiolink.edu/search/a?a>.
- Konstantyuk, Lrina. (2004). “Communicative Language Teaching Methodology and the Teaching of Unrainian.” *Dissertation Abstracts International*. 42(1): 51-A; February.
- Nunan, David. (1989). *The Learner-Centred Curriculum. A Study in Second Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nunan, David. (2003). *Syllabus Design*. Oxford University Press.
- Owen, Pamela Mae. (2012). Bridging Theory and Practice: Student Teachers Use the Project Approach. *Dissertation Abstracts International*. 63(2): 563-A; August.
- Richards, J. C. (1990). *Teaching Listening and Speaking From Theory to Practice*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rivera, Wilga M. (1980). *Teaching foreign Language Skills*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Sexton, Don. (2010). *Branding 101*. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.

- Shurita. (2006). Et al. “Performance of Afirica American Preschool and Kindergarten Students on the Expressive Vocaburaly Test.” *Journal Articles Reports Research*. 37: 143-149.
- Stammer, John D. Target. (1977). *The Basics of Listening Language*. Dubuque Iowa: Wm. C. Brown Co.
- Thornbury, (2005). *How to teach speaking* / Scott Thornbury; series editor: Jeremy Harmer.
- Ur, Penny. (2012). *A Course in Language Teaching: Practice and Theory*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wilson, James W. (1971). *Evaluation of Learning in Secondary School Mathematics in Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning*. U.S.A., McGraw–Hill.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 5	รหัสวิชา อ15101	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	Help our planet !	เวลา 12 ชั่วโมง
เรื่อง Vehicle		เวลา 2 ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5		ภาคเรียนที่ 2
ครูผู้สอน นางสาวสุพิชญา พูลลาภ		โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด

มาตรฐานและตัวชี้วัด

ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล

ป.5/1 ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำง่ายๆ ที่ฟังและอ่าน

ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ป.5/1 พูด / เขียน ได้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล

สาระสำคัญ

กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเรื่องการใช้ยานพาหนะ เพื่อลดการใช้พลังงานที่สิ้นเปลือง โดยการสร้างสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน โดยการสวมบทบาทบุคคล จำลองสถานที่ โดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากชีวิตจริงทำให้เกิดประสบการณ์โดยตรงต่อผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์ เกิดทักษะการฟัง ทักษะการพูดสื่อสาร และหาทางแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K) : นักเรียนสามารถ

- พูดและเข้าใจความหมายของคำศัพท์และประโยคต่างๆ ในบทนี้ได้

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) : นักเรียน

- ฟัง/พูด สนทนาเกี่ยวกับยานพาหนะได้

ด้านคุณลักษณะ (A) : นักเรียน

- ทำงานอย่างเป็นระบบรอบคอบ
- มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- มีความรับผิดชอบและมีระเบียบวินัย

สาระการเรียนรู้

Vehicle (ยานพาหนะ)

กิจกรรมการเรียนรู้**ชั่วโมงที่ 1****ขั้นเตรียม**

1. ครูชี้แจงจุดประสงค์ และเนื้อหาที่จะเรียนในหน่วยการเรียนรู้ จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับยานพาหนะที่เด็กๆ รู้จักและนักเรียนมีประสบการณ์ในการเดินทางมาโรงเรียนอย่างไรบ้าง และยานพาหนะแต่ละชนิดส่งผลกระทบต่อโลกอย่างไร หรือ ช่วยโลกของเราอย่างไรบ้าง

2. ครูให้นักเรียนออกมาเล่าแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางด้วยยานพาหนะชนิดต่างๆ หน้าชั้นเรียน

ขั้นดำเนินการสอน

3. ครูนำยานพาหนะจำลองแต่ละชนิดมาให้ นักเรียนสังเกตลักษณะ และทายคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของยานพาหนะแต่ละชนิดให้ถูกต้อง

4. ครูพานักเรียนออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับยานพาหนะแต่ละชนิด และยกตัวอย่างประโยคและบทสนทนาง่ายๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

ตัวอย่างคำศัพท์

van, car, motorcycle, bus, train, bicycle, transportations, etc.

ตัวอย่างประโยค

A : How do you go to school?

B : I go to school by bus.

ขั้นวิเคราะห์และการอภิปรายผล

5. ครูให้นักเรียนจับคู่ฝึกถาม-ตอบ บทสนทนาต่างๆ ตามตัวอย่าง

ขั้นแสดงเพิ่มเติม

6. ครูให้นักเรียนออกมาสนทนาหน้าชั้นเรียนทีละคู่

ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปผล

7. ครูและเด็กร่วมกันทบทวนคำศัพท์และบทสนทนาที่เรียนในช่วงนี้ แล้วให้เด็กแต่ละคู่ส่งตัวแทนออกมาจับฉลากเลือกสถานการณ์และบทสนทนาต่างๆ ที่ครูกำหนดให้ นำกลับไปฝึกซ้อมเพื่อออกมาแสดงบทบาทสมมติหน้าชั้นเรียนในช่วง 10 นาทีต่อไป

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นเตรียม

1. นักเรียนรับการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้จากครูผู้สอนและทบทวนสถานการณ์ในการแสดงบทบาทสมมติ โดยนักเรียนจะได้รับสถานการณ์บทบาทสมมติในช่วงนี้แล้ว เพื่อนำไปฝึกซ้อม

ขั้นดำเนินการสอน

2. นักเรียนฟังการอธิบายขั้นตอนในการทำกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติจากครูผู้สอน จัดเตรียมฉาก เตรียมผู้แสดง ผู้สังเกตการแสดงบทบาทสมมติ และพร้อมแสดงหน้าชั้นเรียน

ตัวอย่างสถานการณ์ SITUATION 1 “Summer will arrive”

Mint : Hey Bell!, What are you going to do this summer?

Bell : I will go to travel at Kanchanaburi.

Mint : That's good idea.

Bell : How about you?

Mint : Hmm. I don't know.

Bell : Do you what to go with me?

Mint : Yes, I do. I will go with you. So, How to go there?

Bell : I think we will go to there by bus and train.

Mint : Okay. That's good idea to save our planet. See you soon.

Bell : Good bye, see you.

ขั้นวิเคราะห์และการอภิปรายผล

3. นักเรียนรวบรวมคำศัพท์ที่ได้จากการรับชมการแสดงบทบาทสมมติ แล้วนำข้อมูลที่ได้จัดบันทึกลงในสมุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

ขั้นแสดงเพิ่มเติม

4. หากเกิดข้อบกพร่องหรือมีความไม่เข้าใจในเรื่องของการแสดงบทบาทสมมติ หลังการอภิปรายสรุปผลการแสดงบทบาทสมมติแล้ว ผู้สอนอาจมีข้อเสนอแนะและให้ทำการแสดงเพิ่มเติม

ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปผล

5. หลังจากอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงแล้ว ครูผู้สอนให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมติ พูดคุย สนทนาเกี่ยวกับเรื่องยานพาหนะ ให้ผู้เรียนหาข้อสรุป หรือความคิดรวบยอดที่ตนสามารถเข้าใจได้

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

บัตรภาพ บัตรคำศัพท์ เกี่ยวกับยานพาหนะ

แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน
2. ห้องสมุดโรงเรียน
3. ห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การวัดและประเมิน
ด้านความรู้ 1. พูดยุติและเข้าใจ ความหมายของคำศัพท์ และประโยคต่างๆ ใน บทนี้ได้	- การแสดงบทบาท สมมติ	- แบบประเมินทักษะ การฟัง - แบบประเมินทักษะ การพูด	- นักเรียนทำกิจกรรม ได้ถูกต้อง คะแนน ประเมินผ่านร้อยละ 75
ด้านทักษะ/ กระบวนการ 1. ฟัง/พูด สนทนา เกี่ยวกับยานพาหนะได้	- การแสดงบทบาท สมมติ	- แบบประเมินทักษะ การฟัง - แบบประเมินทักษะ การพูด	- นักเรียนทำกิจกรรม ได้ถูกต้อง คะแนน ประเมินผ่านร้อยละ 75
ด้านคุณลักษณะ 1. ทำงานอย่างเป็น ระบบรอบคอบ 2. มีความเชื่อมั่นใน ตนเอง 3. มีความรับผิดชอบ และมีระเบียบวินัย	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบบันทึกการ สังเกตพฤติกรรม	- ระดับคุณภาพ คุณ ลักษณะฯ ที่ได้ระดับ คุณภาพดีขึ้นไปถึงว่า ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินทักษะ/กระบวนการทางการฟัง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

ชื่อ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	ทักษะ/กระบวนการที่ต้องการวัด												รวม 12	ระดับ คุณภาพ	
		ความเข้าใจ				การจับใจความสำคัญ				รู้ความหมายคำศัพท์						
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1			

เกณฑ์การประเมิน นักเรียนได้คะแนนระดับคุณภาพดีขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนทักษะการฟัง จากการแสดงบทบาทสมมติ

ประเด็นการ ประเมิน	คะแนน			
	4	3	2	1
ความเข้าใจ	สามารถตอบ คำถามหลังจาก ที่ฟังได้ทั้งหมด	สามารถตอบ คำถามหลังจาก ที่ฟังได้เป็นส่วน ใหญ่	สามารถตอบ คำถามหลังจาก ที่ฟังได้เล็กน้อย	ตอบคำถาม หลังจากที่ฟังได้ น้อยมาก
การจับใจความ สำคัญ	จับใจความ สำคัญของ เนื้อหาได้ ทั้งหมด	จับใจความ สำคัญของ เนื้อหาได้เกือบ ทั้งหมด	จับใจความ สำคัญของ เนื้อหาได้ เล็กน้อย	จับใจความ สำคัญของ เนื้อหาได้น้อย มาก
การรู้ความหมาย คำศัพท์	รู้ความหมาย คำศัพท์ทั้งหมด	รู้ความหมาย คำศัพท์โดยส่วน ใหญ่และชัดเจน	รู้ความหมาย คำศัพท์เล็กน้อย และไม่ชัดเจน	แทบไม่รู้ ความหมาย คำศัพท์เลย

ระดับคุณภาพ

คะแนน 10 – 12 ระดับคุณภาพ ดีมาก

คะแนน 7 – 9 ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน 4 – 6 ระดับคุณภาพ ผ่าน

คะแนน 0 – 3 ระดับคุณภาพ ไม่ผ่าน

แบบประเมินทักษะ/กระบวนการทางการพูด
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

ชื่อ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ทักษะ/กระบวนการที่ต้องการวัด								รวม	ระดับ คุณภาพ
		ความถูกต้องด้านเนื้อหา				ความสามารถในการพูด					
		4	3	2	1	4	3	2	1		

เกณฑ์การประเมิน นักเรียนได้คะแนนระดับคุณภาพดีขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนทักษะการพูด จากการแสดงบทบาทสมมติ

ประเด็นการ ประเมิน	คะแนน			
	4	3	2	1
ความถูกต้อง ด้านเนื้อหา	สื่อสารได้ตรง ประเด็นเนื้อหา ถูกต้องตาม หัวข้อที่กำหนด ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และ โครงสร้างภาษา ถูกต้อง	สื่อสารได้ตรง ประเด็นเนื้อหา ถูกต้องเป็นส่วน ใหญ่ออกเสียง ได้ถูกต้อง	สื่อสารได้ตรง ประเด็นเป็น บางส่วนเนื้อหา และการออก เสียงถูกต้องเป็น บางส่วน	สื่อสารได้เนื้อหา น้อยออกเสียง ไม่ถูกต้องเป็น ส่วนใหญ่
ความสามารถ ในการพูด	พูดได้ คล่องแคล่ว พูด เป็นธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟัง มีการ แสดงออกทางสี หน้าและท่าทาง อย่างเหมาะสม	พูดได้ คล่องแคล่ว พูด เป็นธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟัง มีการ แสดงออกทางสี หน้าและท่าทาง บ้างเล็กน้อย	พูดได้ คล่องแคล่วแต่ ไม่เป็น ธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟังน้อย	พูดเหมือน ท่องจำ มีการ ประสานสายตากับผู้ฟังบ้างเป็น ระยะ

ระดับคุณภาพ

คะแนน	7-8	ระดับคุณภาพ	ดีมาก
คะแนน	5-6	ระดับคุณภาพ	ดี
คะแนน	3-4	ระดับคุณภาพ	ผ่าน
คะแนน	0-2	ระดับคุณภาพ	ไม่ผ่าน

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง Help our planet!

ชื่อ _____ ชั้น ป.5 / ____ เลขที่ ____

Listening and Speaking Test

Part 1 : Listen to teacher and tick.

Things they do to help the planet	May	Harry	Anna	Ben
1. Reuse plastic bags				
2. Put rubbish in the bin				
3. Switch off the lights				
4. Unplug the TV.				
5. Use public transport				
6. Write on two sides of paper				
7. Save water				
8. Turn off the tap				
9. Don't cut down the tree				
10. Use a bicycle				

Part 2 : Listen to the teacher and match.

11. Recycle paper.	a. They make the air clean.
12. Turn off lights.	b. You can recycle them.
13. Plant trees	c. You can save the energy.
14. Think before you throw it away.	d. You can save the forest.
15. Don't throw away cans.	e. You can use some of it again.

Part 3 : Read situation and dialogue. Choose the correct answer to each question.

Risa : _____ (16) _____ ?

Jane : I always ____ (17) ____ the rubbish.

Risa : What the rubbish can you reuse?

Jane : I can reuse _____ (18) _____ .

16. a. What do you do to help our planet? b. How old are you?
c. Where does she study? d. What are you doing?
17. a. throw b. eat
c. reuse d. plant
18. a. ice-cream b. water
c. perfume d. plastic bag
19. A : Why your water bill is expensive?
B : Because I forgot _____ the tap when I leave a bath room.
a. drive b. turn on
c. turn off d. recycle
20. A : Do you turn off the tap when you aren't using water?
B : _____. I always turn off the tap when I am not using water.
a. Yes, I do. b. No, I don't.
c. No, they aren't. d. Yes, she is.

Skip 1**Part 1 : Listen to teacher and tick.**

Teacher : May, what do you do to help the planet?

May : Well, I reuse the plastic bags and I always write on two sides of piece of paper.

Teacher : OK. It's good to reuse things. Anything else?

May : I don't cut down the trees.

Teacher : OK. Thank you. Now Harry, what about you?

Harry : Well, I put rubbish in the bin and I always use public transportation.

Teacher : That's good, Harry. Anything else?

Harry : Sometimes I use the bicycle.

Teacher : That's good, Harry. Now Ben, what do you do to help the Earth?

Ben : I switch off the light when I leave the room and unplug the TV. at night.

Teacher : That's good. And now Anna, Do you help the Earth?

Anna : Yes, I do. I save water. I turn off the tap while I brush my teeth.

Teacher : That's fantastic, Anna. Well done!

Skip 2**Part 2 : Listen to the teacher and match.**

1. Recycle paper. You can save the forest.
2. Turn off the lights. You can save the energy.
3. Plant trees. They make the air clean.
4. Think before you throw it away because you can use some of it again.
5. Don't throw away cans, you can recycle them.

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง Help our planet!

Listening and Speaking Test

Keys Part 1 : Listen to teacher and tick.

Things they do to help the planet	May	Harry	Anna	Ben
1. Reuse plastic bags	✓			
2. Put rubbish in the bin		✓		
3. Switch off the lights				✓
4. Unplug the TV.				✓
5. Use public transport		✓		
6. Write on two sides of paper	✓			
7. Save water			✓	
8. Turn off the tap			✓	
9. Don't cut down the tree	✓			
10. Use a bicycle		✓		

Keys Part 2 : Listen to the teacher and match.

11. d

12. c

13. a

14. e

15. b

Part 3 : Read situation and dialogue. Choose the correct answer to each question.

16. a

17. c

18. d

19. c

20. a

21. b

22. c

23. d

24. d

25. b

26. a

27. b

28. a

29. c

30. d

**แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
โดยใช้บทบาทสมมติ**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความพึงพอใจ ฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ

2. เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว ให้เลือกตอบให้ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน โดยให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องตามระดับความพึงพอใจเพียงช่องเดียว โดยมีระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	เนื้อหาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
2	เนื้อหาที่มีความทันสมัย					
3	เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่ไม่ยากเกินไป					
4	นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้น					
5	นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออกมากขึ้น					
6	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น					
7	นักเรียนเกิดทักษะในการพูดสื่อสาร					
8	นักเรียนมีความพอใจในความรู้ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
9	กิจกรรมบทบาทสมมติ ทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความสนุกมากขึ้น					
10	กิจกรรมบทบาทสมมติ ช่วยพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ					
11	กิจกรรมบทบาทสมมติ ทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น					
12	สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจ					
13	การวัดและประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์					
14	การวัดและประเมินผลการเรียนมีความชัดเจนและยุติธรรม					
15	นักเรียนเกิดกระบวนการคิด กล้าตัดสินใจ					

ข้อเสนอแนะ

.....มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.....
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY.....

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1

ผลการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมติ โดยผู้เชี่ยวชาญ

แผนการจัดการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
Solving of the planet	4.64	0.22	มากที่สุด
Rubbish	4.62	0.21	มากที่สุด
Saving Water	4.47	0.20	มาก
Saving Energy	4.66	0.23	มากที่สุด
Vehicle	4.43	0.19	มาก
Forest	4.63	0.20	มากที่สุด
โดยรวม	4.58	0.21	มากที่สุด

ตารางที่ ข.2

ผลการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้รายข้อ โดยใช้บทบาทสมมติ โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. สารการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.3 มีความกระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	4	4	5	4.40	0.55	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	4	4	4	4.40	0.55	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่วัดประเมินได้ชัดเจน	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3. เนื้อหา								
3.1 มีความชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3.4 เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอน	4	4	4	5	5	4.40	0.55	มาก
3.5 มีความน่าสนใจ และมีประโยชน์ต่อผู้เรียน	5	5	4	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.2 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)							
	1	2	3	4	5			
4. กระบวนการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	5	4	4	5	4	4.40	0.55	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	4	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 เหมาะสมกับเนื้อหาและ เวลาที่ใช้สอน	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
4.4 เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียน	5	4	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.5 กิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.6 กิจกรรมสอดคล้องกับ การแสดงผลบาทสมมติ	4	4	4	5	5	4.40	0.55	มาก
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
5.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการ เรียนรู้	4	4	4	4	5	4.20	0.45	มาก
5.4 มีความน่าสนใจ และ ทันสมัย	5	5	4	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ สื่อ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.2 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)							
	1	2	3	4	5			
6. กระบวนการวัดและประเมินผล								
6.1 สามารถวัดและประเมินผล สิ่งที่ระบุได้	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
6.2 วิธีวัดและเครื่องมือวัด สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
6.3 ส่งเสริมการวัดพฤติกรรม ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
รวมทุกข้อประเมิน						4.64	0.22	มากที่สุด

ตารางที่ ข.3

ผลการประเมินความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง-พูด
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้แบบทบทวน โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\sum R$	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
2	1	0	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
3	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
4	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
5	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
6	0	1	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
7	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
8	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
9	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
10	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
11	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
12	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
13	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
14	1	0	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
15	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
16	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
17	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
18	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
19	1	0	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
20	0	1	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
21	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
22	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

(ต่อ)

ตารางที่ ข.3 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\sum R$	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
23	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
24	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
25	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
26	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
27	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
28	1	0	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
29	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
30	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.4

ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่น (α_{cc}) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ

แบบทดสอบข้อที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (B)
1	0.80	0.48
2	0.77	0.60
3	0.43	0.46
4	0.43	0.55
5	0.47	0.53
6	0.40	0.76
7	0.77	0.60
8	0.77	0.70
9	0.80	0.67
10	0.47	0.43
11	0.47	0.62
12	0.47	0.53
13	0.43	0.55
14	0.47	0.62
15	0.43	0.55
16	0.77	0.51
17	0.77	0.60
18	0.80	0.58
19	0.77	0.51
20	0.77	0.60
21	0.80	0.48
22	0.47	0.53

(ต่อ)

ตารางที่ ข.4 (ต่อ)

แบบทดสอบข้อที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (B)
23	0.50	0.41
24	0.47	0.43
25	0.53	0.57
26	0.80	0.58
27	0.77	0.70
28	0.80	0.58
29	0.80	0.67
30	0.77	0.70

ค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) เท่ากับ 0.81

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.5

ผลการประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้บทบาทสมมติ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\sum R$	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
2	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
3	0	1	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
4	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
5	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
6	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
7	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
8	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
9	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
10	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
11	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
12	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
13	1	0	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
14	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
15	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศธ 0540.02/ว 4084

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2560

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด

ด้วย นางสาวสุพิชญา พูลลาภ รหัสประจำตัว 588010520126 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

รองคณบดี รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทรศัพท์ 0-4371-3206 ต่อ 182

www.edu.@rmu.ac.th

ที่ ศธ 0540.02/ว 4086

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2560

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด

ด้วย นางสาวสุพิชญา พูลลาภ รหัสประจำตัว 588010520126 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

รองคณบดี รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทรศัพท์ 0-4371-3206 ต่อ 182

www.edu.@rmu.ac.th

ที่ ศธ 0540.02/ว 4083

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2560

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณปณิตตา อัล บัททาห์

ด้วย นางสาวสุพิชญา พูลลาภ รหัสประจำตัว 588010520126 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 0540.02/ว 4083

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2560

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณสุรางค์ทิพย์ ศรีคะณีย์

ด้วย นางสาวสุพิชญา พูลลาภ รหัสประจำตัว 588010520126 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 0540.02/ว 4083

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2560

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณสรโรจน์ นันโท

ด้วย นางสาวสุพิชญา พูลลาภ รหัสประจำตัว 588010520126 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

รองคณบดี รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 0540.02/ว 4083

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2560

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณนิตยา ชันธุ์ดวง

ด้วย นางสาวสุพิชญา พูลลาภ รหัสประจำตัว 588010520126 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 0540.02/ว 4083

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

18 มกราคม 2560

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณศุภสิทธิ์ สุ่มมาตย์

ด้วย นางสาวสุพิชญา พูลลาภ รหัสประจำตัว 588010520126 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

รองคณบดี รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล นางสาวสุพิชญา พูลลาภ
วัน เดือน ปี เกิด 1 พฤษภาคม 2536
ที่อยู่ปัจจุบัน 23 ถนนทองทวี ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2557 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.)
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2562 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.)
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY